Primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000

Novostavba rekreačných chát v Terchovej. Rekreačné chaty Tižinka

Objednávateľ

Istrofinal, a.s.

Spracovateľ

HBH Projekt spol. s r.o.

Obsah

Úvod 4
1 Hodnotenie úplnosti podkladov pre hodnotenie 5
2 Postup vypracovania hodnotenia 6
3 Informácie o projekte 7
3.1 Základné údaje 7
3.1.1 Popis navrhovanej činnosti/projektu 7
3.2 Údaje o vstupoch 11
3.2.1 Záber lesných pozemkov a pôdy 11
3.2.2 Spotreba vody 11
3.2.3 Ostatné surovinové a energetické zdroje 12
3.2.4 Nároky na dopravnú infraštruktúru 13
3.2.5 Nároky na pracovné sily 14
3.3 Údaje o výstupoch 15
3.3.1 Ovzdušie 15
3.3.2 Odpadové vody 15
3.3.3 Odpady 15
3.3.4 Hluk a vibrácie 17
3.3.5 Žiarenie 17
3.3.6 Teplo, zápach, iné výstupy 17
4 Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000 18
4.1 Popis dotknutých lokalít 20
4.1.1 ÚEV Malá Fatra (ďalej tiež len ako ÚEV) 20
4.1.2 CHVÚ Malá Fatra 23
5 Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000 27
5.1 Možné vplyvy navrhovanej činnosti 27
5.2 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany 27
5.2.1 ÚEV Malá Fatra 27
5.2.2 CHVÚ Malá Fatra 32
5.3 Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany 35
5.3.1 Vplyvy na európsky významné biotopy 36
5.3.2 Vplyvy na európsky významné druhy 40
5.3.3 Vplyvy na európsky významné vtáky 50
5.4 Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov 69
5.4.1 ÚEV Malá Fatra 70
5.4.1 CHVÚ Malá Fatra 70
6 Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000 72

7 Návrh zmierňujúcich opatrení 74
7.1 Opatrenia počas výstavby 74
7.2 Opatrenia počas prevádzky 74
8 Záver 75
9 Použité zdroje údajov 77
10 Prílohy 78

Úvod

Predkladané „Primerané hodnotenie vplyvov na územia sústavy Natura 2000“ (ďalej tiež „naturové hodnotenie“, alebo „hodnotenie“) pre stavbu, je spracované na základe požiadavky objednávateľa (Istrofinal, a.s), ktorý má záujem jednoznačne vylúčiť pravdepodobnosť významne negatívnych vplyvov na lokality sústavy Natura 2000 v rámci hodnotenia vplyvov na životné prostredie pripravovaného zámeru novostavby rekreačných chát v Terchovej v lokalite Tižinka.

Hodnotené technické riešenie je prevzaté z architektonickej štúdie (Ing. arch. Alena Kováčová 06/2022).

1 Hodnotenie úplnosti podkladov pre hodnotenie

Pre hodnotenie boli použité nasledovné technické podklady:

- Dokumentácia pre územné rozhodnutie – Novostavby Rekreačných chát katastr. územie Terchová, Ing. arch. Alena Kováčová (06/2023).

Pre hodnotenie boli použité nasledovné informačné zdroje o biote:

- Komplexný informačný a monitorovací systém ŠOP SR (KIMS) - http://webgis.biomonitoring.sk/
- Databázový systém Aves-Symfónia Slovenskej ornitologickej spoločnosti/BirdLife Slovensko - http://aves.vtaky.sk/
- Kizek T. (2023): Novostavba rekreačných chát v Terchovej. Rekreačné chaty Tižinka. Správa z entomologického a ornitologického prieskumu. HBH Projekt spol. s r.o.
- Juříček M. (2024): Botanický prieskum, Terchová – Tižinka.
- Vlastný prieskum územia, počas spracovania primeraného hodnotenia

Uvedené podklady boli uznané ako dostatočné pre spracovanie „naturového hodnotenia“.

2 Postup vypracovania hodnotenia

Pri spracovaní „naturového hodnotenia“ sa postupovalo podľa požiadavky rozsahu hodnotenia v zmysle „Metodika primeraného hodnotenia vplyvov plánov, programov a projektov na územia sústavy Natura 2000“ (SAŽP, 2023) – ďalej iba Metodika a podľa Metodickej príručky k ustanoveniam článkov 6(3) a 6(4) smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín (MŽP SR, 2002) rovnako tak postup spracovania postupoval podľa „Oznámenie Komisie 2021/C 437/01: Posudzovanie plánov a projektov v súvislosti s lokalitami sústavy Natura 2000 (Metodické usmernenia týkajúce sa článku 6 ods. 3 a 4 smernice 92/43/EHS o biotopoch)“.

Predkladané naturové hodnotenie je koncipované v zmysle Metodických požiadaviek a preto obsahuje nasledovné kapitoly a obsahové časti:

- Úvod – Zadanie, Cieľ , Hodnotenie úplnosti podkladov, Postup spracovania hodnotenia;
- Údaje o projekte – Základné údaje, Hlavné ciele, Vstupy a výstupy;
- Údaje o ÚEV a CHVÚ – Identifikácia dotknutých lokalít, Popis dotknutých lokalít;
- Hodnotenie vplyvu projektu na ÚEV a CHVÚ – Identifikácia dotknutých predmetov ochrany, Vyhodnotenie vplyvov na predmety ochrany, Vyhodnotenie možných kumulatívnych vplyvov; Vyhodnotenie vplyvov na ciele ochrany;
- Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000;
- Záver – uvedenie výsledného hodnotenia, odporúčané zmierňujúce opatrenia;
- Prílohy – prieskum.

Hodnotený bude vplyv jedného variantu, ktorý je súčasťou Zámeru a ďalej variant nulový (0), teda stav bez realizácie navrhovanej činnosti.

Variant 0 však zachováva status quo a z hľadiska hodnotenia vplyvu na sústavu Natura 2000 nie je v tomto konkrétnom prípade štandardne hodnotiteľný. Na variant 0 môžeme prizerať ako časť (príspevok) celkových kumulatívnych vplyvov pre identifikované dotknuté územia sústavy Natura 2000. Z hľadiska vplyvov na CHVÚ a ÚEV možno iba konštatovať, že v prípade uplatnenia variantu 0 (tzn. nerealizácia žiadneho aktívneho variantu) nedôjde k žiadnym novým vplyvom identifikovaným v predkladanom hodnotení.

3 Informácie o projekte

Kompletné informácie o projekte sa nachádzajú v samotnom Zámere. Tu uvedené údaje sú vybrané ako relevantné pre samotné primerané hodnotenie činnosti.

Zámerom investorov je realizácia príjazdovej komunikácie a 4 novostavieb identických rekreačných chát na nezastavených parcelách č. 16404/349, 16404/350, 16404/351, 16404/352, 16404/353, 16404/88, 16404/146 (elektrická prípojka), 16405/82 (elektrická prípojka) a parcela KN-C 17104 v katastrálnom území Terchová. Objekty budú slúžiť na rekreačné účely.

3.1 Základné údaje

Novostavba rekreačných chát v Terchovej. Rekreačné chaty Tižinka je umiestnená v Žilinskom kraji, okrese Žilina a katastrálnom území Terchová.

Termín začatia a skončenia zriaďovania, výstavby a prevádzky navrhovanej činnosti

Predpokladaný začiatok realizácie:	12/2025
Predpokladané trvanie realizácie:	22 mesiacov
Predpokladaný začiatok prevádzky:	11/2027
Predpokladané ukončenie prevádzky:	neobmedzené

3.1.1 Popis navrhovanej činnosti/projektu

V tejto kapitole je uvedený stručný popis jednotlivých variantov vo vzťahu k sústave Natura 2000. Podrobné technické riešenie je uvedené v Zámere, pre ktoré je toto primerané hodnotenie prílohou.

Variant 0 – súčasný stav

V zmysle platného Územného plánu obce Terchová je predmetné územie súčasťou funkčnej zóny D a korešponduje so základnou funkciou definovanou pre riešené územie v zmysle Všeobecného záväzného nariadenia obce Terchová č. 1/2007 zo dňa 29.06.2007 o záväzných častiach zmeny a doplnky č.1 a č.1/2009 zo dňa 11.12.2009 o záväzných častiach zmeny a doplnku č.2, rekreačná výstavba.

Dotknuté parcely KN-C 16404/349, 16404/350, 16404/351, 16404/352, 16404/353, 16404/88, 16404/146 (elektrická prípojka) sú evidované s druhom pozemku: trvalý trávny porast. Parcela KN-C 17104 je evidovaná ako zastavané plochy a nádvoria. Parcela 16405/82 (elektrická prípojka) je evidovaná ako lesný pozemok.

Charakter tohto trvale trávnatého porastu naznačuje pravidelná strojové a celoplošné kosenie, čo platí hlavne o jeho západnej časti od chodníka so zelenou turistickou značkou, ktorá lokalitu delí na dve časti rôznej veľkosti. Východná časť je kosená pravdepodobne len nepravidelne, čo sa prejavuje na expanzii konkurenčne silných druhov a vyššej hustote porastu. Obe časti lokality je možné zaradiť k biotopu Lk1 – Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), hoci je tu možné nájsť prvky pastvín či horských kosených lúk. Lokálne sa vyskytujú prechody k bezkolencovým lúkam, ktoré však nie sú plošne dostatočne rozsiahle a priestorovo dobre ohraničené.

Variant 0 predstavuje stav, kedy v území nenastane žiadna zmena oproti súčasnému stavu, preto nároky na vstupy a výstupu variantu 0 sú žiadne.

Variant 1 – navrhovaná činnosť

Pozemky nadväzujú z južnej, východnej a západnej strany na zastavané územie obce. Zo severnej strany nadväzujú na plánované a čiastočne už zastavené plochy.

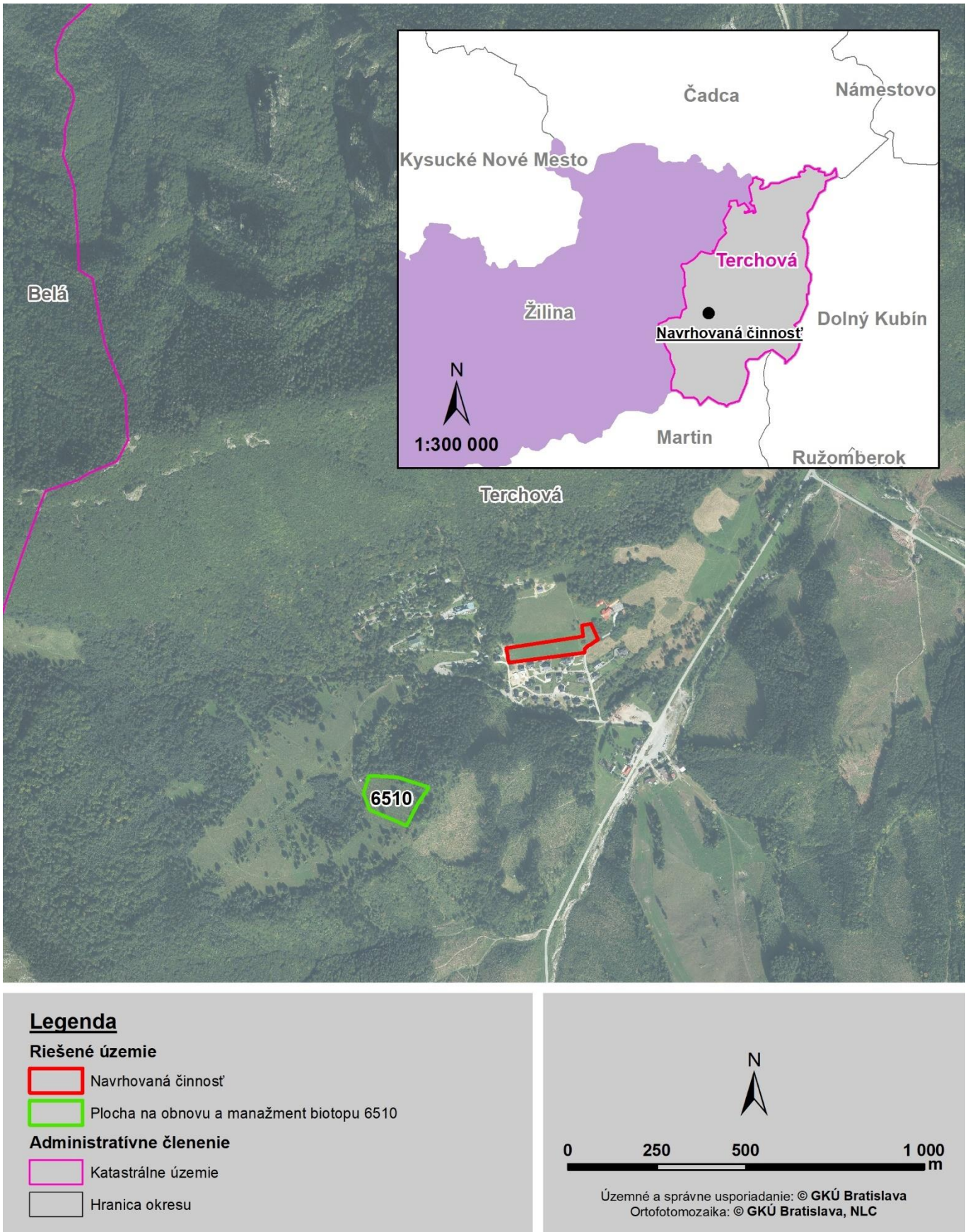
Plochy pozemkov:

- Dotknuté územie (plocha pozemkov) 11 626 m^2
- Plocha komunikácie: 1 206 m^2
- Plocha oporného múru: 109 m^2
- Plocha spevnených parkovacích plôch 410 m^2
- Celková zastavaná plocha územia: 2 918 m^2
- Celková plocha zelene 8 707 m^2

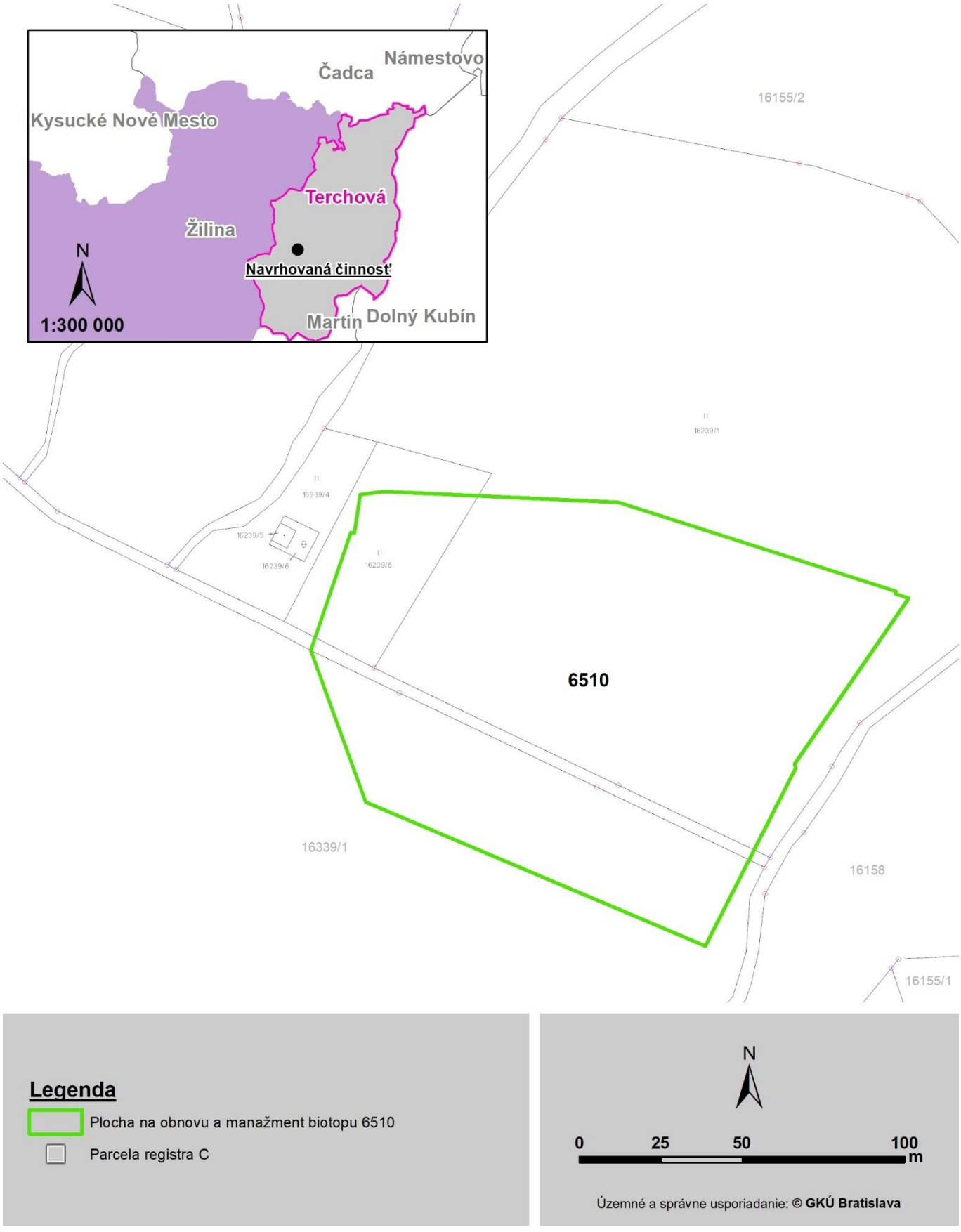
4 rekreačné objekty sú tvorené jednou bytovou jednotkou. Každý objekt je riešený ako samostatne stojaci, podpivničený, jednoposchodový s podkrovím so sedlovou strechou so sklonom 40° a s podlomenicou. Výška hrebeňa strechy je 8,2 m od upraveného terénu 1.np. Objekt je veľkosti 4+kk s technickým a sociálnym zázemím. Hlavný vstup do objektu je orientovaný zo západnej strany. Orientácia a umiestnenie objektov na pozemkoch je prispôsobené výhľadom na neďaleký Veľký Rozsutec z hlavnej bytovej zóny na 1.np. Nezastavané plochy pozemku budú ponechané so zeleňou, ktorá bude skultivovaná. Parkovacie státie pre 3 autá v západnej časti pozemku bude riešené zatrávňovacou dlažbou. Zásobovanie objektov pitnou vodou sa navrhuje napojením na existujúci vodovod. Príprava teplej úžitkovej vody bude riešená centrálne v zásobníkovom ohrievači. Odvedenie splaškových odpadových vôd bude riešené zvedením do železobetónovej nepriepustnej žumpy. Žumpa bude umiestnená v spodnej časti pozemku. Na vykurovanie objektov bude slúžiť tepelné čerpadlo. Na hranici pozemku bude umiestnený elektromerový rozvádzač v zmysle STN. Navrhovaná NN elektrická prípojka bude vedená v zemi.

Súčasťou projektu je **obnova a manažment biotopu 6510** Nížinné a podhorské kosné lúky na lokalite Príslop o rozlohe **1,653 ha**. Lokalitu obhospodaruje spoločnosť Farma Vrátna s. r.o. (Vrátna dolina 1494, 01306 Terchová). Na lokalite Príslop je uvažované so zintenzívnením kosby na okrajoch, kde zarastá drevinami. Kosba bude prebiehať minimálne 1x ročne (max 2 x ročne). Vhodné je mozaikovité kosenie. Lokalita bola určená na základe botanického prieskumu uvedeného v samostatnej prílohe 2.

Obrázok 1 Umiestnenie zámeru

Obrázok 2 Plocha na obnovu a manažment biotopu 6510

3.2 Údaje o vstupoch

3.2.1 Záber lesných pozemkov a pôdy

Nakoľko sa predmetné územie nachádza na trvalo-trávnatých porastoch, zastavaných plochách a nádvoriach, navrhovaná činnosť nevyžaduje záber poľnohospodárskej pôdy alebo lesných pozemkov (iba umiestnenie elektrického kábla). Navrhovaná činnosť bude umiestnená na parcelách s druhom pozemku:

- Trvalý trávny porast (TTP) – 16404/353, 16404/352, 16404/351, 16404/350, 16404/349, 16404/88, 16404/146 (elektrická prípojka)
- Zastavané plochy a nádvoria – 17104.
- Lesný pozemok – 16405/82 (elektrická prípojka)

Realizácia navrhovaných objektov si vyžiada trvalý záber pôdy trvalých trávnych porastov. Celková plocha pozemku pre navrhovanú činnosť je 11 626 m^2.

Záber pôdy pod jednotlivými navrhovanými objektmi je nasledovný:

Tabuľka 1 Záber pôdy pod jednotlivými navrhovanými objektmi

	Zastavaná plocha	Úžitková plocha objektu
Rekreačná chata	179,94 m^2	
Terasa+ exteriérové schodiská	57,00 m^2	
Spolu 4 chaty	**947,76 m^2**	
Rekreačná chata 1.PP		130,16 m^2
Rekreačná chata 1.NP		87,66 m^2
Rekreačná chata 2.NP		80,36 m^2
Spolu 4 chaty		**1 192,72 m^2**
Plocha komunikácií	1 206 m^2	
Plocha oporného múru	109 m^2	
Plocha spevnených parkovacích plôch	410 m^2	

3.2.2 Spotreba vody

Počas výstavby

Navrhovaná novostavba rekreačných chát v Terchovej neznamená pre životné prostredie významné zaťaženie odberom vody. Počas obdobia výstavby bude potrebná voda na pitie a hygienické účely, voda pre stavebné technológie a techniku.

Pitná voda a voda na hygienické účely, jej potreba, ktorú vyjadruje minimálne množstvo vody nevyhnutne potrebné na zabezpečenie základných potrieb človeka, bez negatívneho vplyvu na jeho zdravie a hygienu, sa v SR pohybuje na hranici 70 – 80 liter/osoba/deň.

Podľa vyhlášky č. 684/2006 Z.z., v platnom znení, konkrétne prílohy č.1 je potrebné uvažovať so spotrebou pitnej vody na pitné účely 5 l/osoba/zmena a na nepriame potreby (umývanie a sprchovanie) 120 l/osoba/zmena. Maximálnu hodinovú potrebu vody na jednu osobu stanovíme na 50 % nepriamej potreby, čo je 60 l/hod. Ročný súčet potreby vody (240 pracovných dní) predstavuje 30 m^3 na jedného zamestnanca. Odber bude dočasný a počas roka nerovnomerný. Zdrojom pitnej vody bude miestny vodovod, resp. na pitné účely voda balená. Voda pre stavebné technológie a techniku bude použitá na kropenie staveniska a údržbu techniky (700 l na jedno umytie).

Zdrojmi vody bude jestvujúci verejný vodovod, prípadne už navrhované rozšírenie vodovodu a hydranty. Pitná voda počas výstavby bude v prípade potreby dodávaná z miestnych zdrojov (verejných vodovodov), resp. bude zabezpečená balená voda dodávateľom stavby.

Počas prevádzky

V riešenej časti územia sa vybuduje rozšírenie verejného vodovodu DN100, ktorý sa napojí kolmo na existujúci verejný vodovod TLT DN200 a ktorý je vedený v blízkosti riešeného územia. Navrhované rozšírenie vodovodu sa uloží do navrhovanej komunikácie. Na konci oboch vetiev na riešenom rozšírení vodovodu sa osadia šupátka DN100.

V rámci rozšírenia verejného vodovodu sa zrealizujú vodovodné prípojky D32 z HDPE k jednotlivým rekreačným chatám, ktoré budú zaslepené a ukončené v navrhovaných vodomerných šachtách.

Ako potrubný materiál pre prevedenie vodovodnej prípojky sa navrhuje použiť HDPE 100 SDR11 PN 16 rúry – Ø32x3 (DN25). Uloženie potrubia sa prevedie v zmysle typového podkladu na lôžko z piesku. Napojenie na verejný vodovod bude príslušným navŕtavacím pásom. Vodomerná šachta je plastová typ. BOCR SB - TVS 1100 B31.

Množstvo potreby vody a množstvo odpadových vôd – pre 1 rekreačnú chatu:

Potreba pitnej vody:

- vyhláška MŽP SR č. 684/2006 Z.z.
- 1. BYT. JEDNOTKA (3,3 obyvateľa)

Priemerná denná potreba vody:

- Q_p =(3,3 x 0,145) x 0,75 = 0,359 $m^3 .d^{-1}$

Max. denná potreba:

- Q_{max} =0,359 x 2,0 = 0,718 $m^3 d^{-1}$

Ročná potreba:

- Q_r =3,3 x 56 = 184,8 $m^3 .rok^{-1}$

Odpadové vody splaškové: Množstvo odpadových vôd splaškových je úmerne k spotrebe pitnej vody, t. j.

- Q_p = 0,359 $m^3 d^{-1}$
- Q_r = 184,8 $m^3 rok^{-1}$

Pre účely vykurovania bude potrebná príprava teplej vody.

Navrhovaná činnosť neznamená pre životné prostredie významné zaťaženie odberom vody. Počas obdobia prevádzky 4 chát bude potrebná voda na pitie, hygienické účely a vykurovanie. Voda bude dodávaná z verejného vodovodu, bod napojenia rozšíreného vodovodu bude na parcele č. KN-C 16404/349 a rozšírenie bude vedené v dĺžke cca 210,0 m v tejto parcele (KNC 16404/349) a ďalej v komunikácii na parcele č. KN-C 17104 cca 100,0 m a ukončené bude podzemným hydrantom na základe podmienok určených správcom/vlastníkom verejného vodovodu.

3.2.3 Ostatné surovinové a energetické zdroje

OSTATNÉ SUROVINY

Počas výstavby

Pri realizácii navrhovaných objektov sa uvažuje predovšetkým s nasledovnými surovinami a materiálmi:

- betón (základy),
- železo a oceľ (základy, spojovací materiál),
- drevo (drevená nosná konštrukcia, stropná lepená lamelová konštrukcia, drevené priehradové strešné väzníky, pomocné rezivo – krokvy, výmeny, pomúrnice, zavetrenie strešnej konštrukcie ondrejskými krížmi, celoplošné debnenie, dvere a okná, drevené schody, drevená podlaha, drevený obklad a pod.),
- sklo (výplň okien a dverí),

- plasty (rúrové vedenia),
- plech (strešná krytina, klampiarske práce),
- pórobetón (vnútorné priečky),
- keramika (podlahy, obklady),
- biela keramika (zariaďovacie predmety),
- bitumenové zmesi (izolácie proti vode a vlhkosti),
- minerálne, čadičové vlákna (izolácie tepelné),
- kameň (kamenné obklady),
- plech (strešná krytina).

Počas prevádzky

Počas prevádzky sa nepredpokladá spotreba surovín.

ENERGETICKÉ ZDROJE

Do predmetného územia nie je dovedený zemný plyn. Zdrojom energie bude elektrická energia.

Počas výstavby

Nároky na energie počas výstavby budú spočívať v odbere elektrickej energie pre prevádzkovanie stavebných mechanizmov a zariadení.

Počas prevádzky

Energetickým zdrojom pre objekty rodinných chát bude výlučne elektrická energia.

Navrhované technické riešenie predpokladá pripojenie odberateľov z novovybudovaného NN distribučného káblového rozvodu. Napojenie bude realizované z nových rozpojovacích a istiacich skríň PRIS, ktoré sa osadia medzi pozemky rekreačných chát. Zo skrine PRIS sa napojí nový elektromerový rozvádzač RE pre jedného odberateľa, ktorý bude osadený na hranici pozemku vedľa skrine PRIS. Istenie pred elektromerom bude ističom B25A/3P.

Trasa kábla bude vedená zemou v obecnom pozemku a na pozemku investora až k elektromerovému rozvádzaču RE. Kábel bude uložený do výkopu hĺbky 70 cm vo voľnom teréne alebo 100 cm pod cestou v pieskovom lôžku hr. 8 cm. V úsekoch križovania so zjazdnými spevnenými plochami a ostatnými zemnými vedeniami bude kábel uložený v ochrannej rúre FXKV Ø63. Po čiastočnom zásype sa po celej dĺžke výkopov položí červená výstražná PVC fólia š. 33 cm. Uloženie pozemkových káblov urobiť v súlade s STN 33 2000-5.52 a vzdialenosti pri súbehu a križovaní podzemných vedení dodržať v zmysle STN 73 6005. Pred zahájením výkopových prác treba vytýčiť všetky podzemné inžinierske siete ich správcami na celej trase výkopu.

3.2.4 Nároky na dopravnú infraštruktúru

Počas výstavby

Dopravné napojenie navrhovaných objektov je navrhnuté novovybudovanou prístupovou komunikáciou, ktorá bude napojená na súčasnú prístupovú cestu (parcela č. 17104). Prístupová komunikácia k rekreačným objektom, je napojená na cestu III. triedy (III/2076) smer Terchová. Novovybudovaná prístupová komunikáciou bude slúžiť výhradne vlastníkom a užívateľom týchto objektov (4 rekreačné chaty). Výstavba prístupovej komunikácie bude realizovaná počas výstavby navrhovaných objektov.

Účelom budovanej komunikácie je:

- zabezpečiť príjazd vozidiel k novostavbám rekreačných domov,
- umožniť prejazd vozidlám zimnej údržby,
- zabezpečiť prístup ku budovám pre hasičské vozidlá.

Cesta bude dopravne napojená na jestvujúcu miestnu cestu priamym odbočením. Navrhnutá je dvojpruhová obojsmerná účelová cesta neprístupná verejnej premávke. Priečny sklon cesty je jednostranný. Smerové trasovanie komunikácie je navrhnuté priame bez smerových oblúkov.

Komunikácia je navrhnutá ako obslužná, dvojpruhová, jednosmerná, ktorá vyúsťuje v kolmom napojení na existujúcu miestnu komunikáciu. Polomery hrán napojenia sú R = 6 m. Dĺžka jednej komunikácie cca 230 m, šírka medzi obrubníkmi 5,0 m.

Základná šírka vozovky v rámci riešeného územia je 5,0 m (so šírkou jazdných pruhov 2*2, 5 m) čo je dostatočný priestor pre vedenie dvoch protismerných jazdných pruhov (pre vozidlá kategórie N1 a N2) v hlavnom dopravnom priestore. Komunikácia je navrhnutá so spevneným krytom. Dĺžka cesty 228,32 m. V rámci riešenia rekreačných domov, je nutné zaistiť parkovacie plochy pre minimálne dve vozidlá na spevnených plochách situovaných na pozemku investorov (vozidlá nesmú parkovať na vozovke).

Z dopravného hľadiska sa predpokladá vjazd do riešeného územia prioritne pre vozidlá kategórie N1 (vozidlá projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg).

Zásobovanie riešeného územia (požiarne vozidlá, zimná údržba a podobne sa predpokladá vozidlami kategórie N2 (vozidlá projektované a konštruované na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou vyššou ako 3 500 kg, ale neprevyšujúcou 12 000 kg), kde sa dopravne obmedzí maximálna celková dĺžka súprav 8,0 m.

V rámci zemných prác budú realizované výkopy a zhutnené násypy zo stabilizovanej zeminy v miestach navrhovaných komunikácii a spevnených plôch.

Vhodná zemina sa použije do násypu, prebytočná zemina získaná z územia sa uskladní na medzidepóniu zeminy na pozemku investora. Po dohode dodávateľa s investorom sa použije pre ďalšie účely. Základnou normou pre navrhovanie a vykonávanie zemných prác je STN 73 3050 Zemné práce.

Na stavebnej pláni v podloží komunikácie je požadované Edef,2 min = 45 MPa a na pláni nestmelenej podkladovej vrstve zo štrkodrvy Edef,2 min = 60 MPa pri Edef,2 / Edef1 < 2,0, pri použití jemnozrnných zemín, resp. < 2,5, pri použití hrubozrnných zemín.

Zemné práce je nutné vykonávať vo vhodných klimatických podmienkach. Vlhkosť rozprestretej zeminy sa pred začatím prác nesmie odlišovať od hodnoty optimálnej vlhkosti stanovenej skúškou PS o viac ako 3 % (pri zeminách s Ip 17 o viac ako 5 %). V prípade väčšej odchýlky odsúhlasí zástupca investora spôsob úpravy prevlhčenej zeminy.

Pláň pod vozovkou komunikácie a spevnených plôch musí byť upravená v zmysle požiadaviek uvedených v STN 73 6114 Vozovky pozemných komunikácií – základné ustanovenia pre navrhovanie.

Pri vykonávaní prác zhotoviteľ zabezpečí

- udržiavanie poriadku a čistoty na stavenisku a v okolí stavby,
- dodržanie dopravných trás pre odvoz stavebného odpadu a dovoz stavebného materiálu,
- aby dopravné prostriedky opúšťali stavenisko v stave, v ktorom nebudú znečisťovať mimostaveniskové komunikácie,
- organizovanie dopravy a stavebnej činnosti efektívne s minimalizáciou zaťaženia komunikácii,
- zníženie prašnosti podľa potreby kropením a zakrývaním sypkého materiálu,
- ukladanie stavebného odpadu separovane do príslušných kontajnerov.

Počas prevádzky

Vybudovaná prístupová komunikácia bude slúžiť pre majiteľov alebo nájomníkov novovybudovaných rekreačných chát. A bude nadväzovať na súčasnú prístupovú komunikáciu, ktoré vedie k rekreačných chatám v Tižinke.

V súvislosti s prevádzkou prístupovej komunikácie k navrhovaným objektom sa predpokladá príjazd/odjazd max. do 12 osobných vozidiel za deň.

3.2.5 Nároky na pracovné sily

Počas výstavby

Výstavba navrhovaných objektov poskytne prácu niekoľkým stavebným skupinám, počty nasadených pracovníkov spresnia dodávatelia jednotlivých stavieb podľa predpokladaného postupu.

Počas prevádzky

Navrhované objekty typu rodinných chát s vytvorením stálych pracovných miest neuvažujú.

3.3 Údaje o výstupoch

3.3.1 Ovzdušie

Počas výstavby

Samotná výstavba navrhovaných objektov bude predstavovať zvýšený zdroj znečistenia ovzdušia, predovšetkým počas realizácie výkopových prác, ale aj pri ostatnej realizácii stavieb. Predpokladá sa zvýšená prašnosť, predovšetkým v suchom období bez vegetačnej pokrývky. Taktiež sa predpokladá zvýšené znečistenie ovzdušia výfukovými plynmi zo stavebných mechanizmov.

Počas prevádzky

Zdrojmi znečistenia ovzdušia budú hlavne emisie z líniových zdrojov (prístupová komunikácia) a otvorených statických zdrojov parkovania a vykurovania. Doprava návštevníkov do navrhovaných objektov bude produkovať výfukové plyny. Navrhovaná činnosť v procese prevádzky nebude producentom veľkého množstva škodlivých emisií. Škodliviny z vykurovania nebudú produkované, keďže na vykurovanie slúžia tepelné čerpadlá, ktoré sú ekologické.

3.3.2 Odpadové vody

Počas výstavby

Nároky na množstvá vody a energie, spôsob napojenia bude dohodnutý dodávateľom stavby priamo u správcu sietí. Sociálne podmienky budú zabezpečené zhotoviteľom stavby.

Počas prevádzky

Kanalizácia odvádza odpadové vody splaškové cestou zariaďovacích predmetov a pripojovacieho potrubia v jednotlivých podlažiach do odpadov. Potrubie je pod podlahou 1.PP napojené na ležatú kanalizáciu, ktorá vyúsťuje do žumpy. Kanalizácia sa vybuduje z rúr PVC resp. PE. Odvetranie vnútornej kanalizácie je predĺženými odpadmi 0,5 m nad úroveň strechy. Odvedenie dažďovej vody zo strechy bude zaústené do vsakovacej šachty.

Odpadové vody splaškové:

množstvo odpadových vôd splaškových je úmerne k spotrebe pitnej vody, t. j.

$Q_p = 0{,}359\ m^3\ d^{-1}$.

$Q_r = 184{,}8\ m^3\ rok^{-1}$.

3.3.3 Odpady

Počas výstavby

Počas výstavby sa predpokladá vznik rôznych druhov odpadov, pričom spôsob nakladania s týmito odpadmi musí byť zosúladený s platnými legislatívnymi ustanoveniami v oblasti odpadového hospodárstva. Za odpadové hospodárstvo v priebehu výstavby bude zodpovedať dodávateľ stavby, ktorý bude plniť všetky povinnosti ako pôvodca odpadov.

Počas realizácie stavby sa predpokladá vznik odpadov kategórie: ostatný – O, zvláštny – Z a nebezpečný – N (v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 365/2015 Z.z. o kategorizácií odpadov – Katalóg odpadov). Druhy odpadov pre jednu rekreačnú chatu sú uvedené v tabuľke:

Tabuľka 2 Druhy odpadov pre jednu rekreačnú chatu

Druh odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu	Množstvo
150101	Obaly z papiera a lepenky	O	0,015 t

Druh odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu	Množstvo
150102	Obaly z plastov	O	0,010 t
150104	Obaly z kovu	O	0,010 t
150110	Obaly obsahujúce zvyšky nebezpečných látok, alebo kontamin. nebezpečnými látkami	N	0,001 t
170107	Zmesi betónu, tehál, obkladačiek, dlaždíc a keramiky iné ako uvedené v 170106 (neobsahujúce nebezpečné látky)	O	0,010 t
170201	Drevo	O	0,010 t
170203	Plasty	O	0,005 t
170301	Bitúmenové zmesi obsahujúce uhoľný decht	N	0,001 t
170405	Železo a oceľ	O	0,005 t
170411	Káble iné ako uvedené v 170410	O	0,005 t
170604	Izolačné materiály iné ako uvedené v 170601 a 170603	O	0,005 t
170802	Stavebné materiály na báze sadry iné ako uvedené v 170801	O	0,005 t
170904	Zmiešané odpady zo stavieb a demolácií iné ako uvedené v 170901-03	O	0,150 t

Vysvetlivky:

O – ostatný

N – nebezpečný

Spôsob nakladania s odpadmi

Odpady:

- Budú odovzdané na skládku resp. na recykláciu (15102, 170101, 170107, 170203, 170411, 170506, 170604, 17802, 170904),
- Budú energeticky využité dodávateľom stavby (170201),
- Budú odovzdané do zberne surovín na druhotné využitie (150101, 150104, 170405),
- Budú odovzdané firme oprávnenej na nakladanie s nebezpečným odpadmi (150110,170301).

Vzniknuté odpady stanovené vo vyššie uvedenej tabuľke určené na zhromažďovanie budú uložené v nádobách na to určených (napr. kontajneroch, smetných nádobách a pod.) a bude zabezpečené ich vhodné zneškodnenie na vhodnom zariadení v pravidelných intervaloch.

Počas prevádzky

Odpady počas prevádzky:

- druhotné suroviny – kovy, papier, drevo, sklo, zmiešaný,
- nebezpečné druhy odpadov – oleje, farby, znečistené obaly, znečistené handry, žiarivky, batérie, spotrebiče a pod.,
- komunálny odpad,
- biologicky rozložiteľný odpad,
- ostatné odpady vznikajúce pri bývaní, stravovaní.

Tabuľka 3 Odpady vznikajúce počas štandardnej prevádzky rekreačnej chaty

Druh odpadu	Názov druhu odpadu	Kategória odpadu
Skupina 15 - Odpadové obaly		
150102	Obaly z plastov	O
150103	Obaly z dreva	O
150104	Obaly z kovu	O
150105	Kompozitné obaly	O
150106	Zmiešané obaly	O
150207	Obaly zo skla	O
Skupina 20 - Komunálne odpady		
200101	Separovane zbierané zložky komunálnych odpadov (okrem 15 01) - papier a lepenka	O
200102	Separovane zbierané zložky komunálnych odpadov (okrem 15 01) - sklo	O
20 02 01	Odpady zo záhrad a parkov - biologicky rozložiteľný odpad	O
20 03 01	Zmesový komunálny odpad	O

3.3.4 Hluk a vibrácie

Hluk a vibrácie

Predmetné územie nie je dotknuté nadmernými zdrojmi hluku a vibráciami. Samotná stavba nie je zdrojom nadmerného hluku.

3.3.5 Žiarenie

V rámci navrhovanej činnosti nebudú používané alebo inštalované zariadenia, ktoré by mohli byť zdrojom intenzívneho elektromagnetického alebo rádioaktívneho žiarenia.

3.3.6 Teplo, zápach, iné výstupy

Nepredpokladajú sa.

4 Identifikácia dotknutých území sústavy Natura 2000

Pri identifikácii dotknutých lokalít sa vychádzalo najmä z toho, či ide o lokalitu:

- v priamom územnom strete s projektom alebo v jeho bezprostrednej blízkosti,
- ovplyvnenú v súvislosti so vstupmi vo fázach prípravy, realizácie, prevádzky alebo ukončenia a likvidácie projektu (pozri kap. 3.2),
- ovplyvnenú vo vzťahu k výstupom vo fázach prípravy, realizácie, prevádzky alebo ukončenia a likvidácie projektu (pozri kap. 3.3).

Ako dotknuté boli identifikované nasledujúce lokality sústavy Natura 2000. Vzájomnú polohu projektu a jednotlivých lokalít možno vidieť na mape v prílohe resp. na obrázku nižšie.

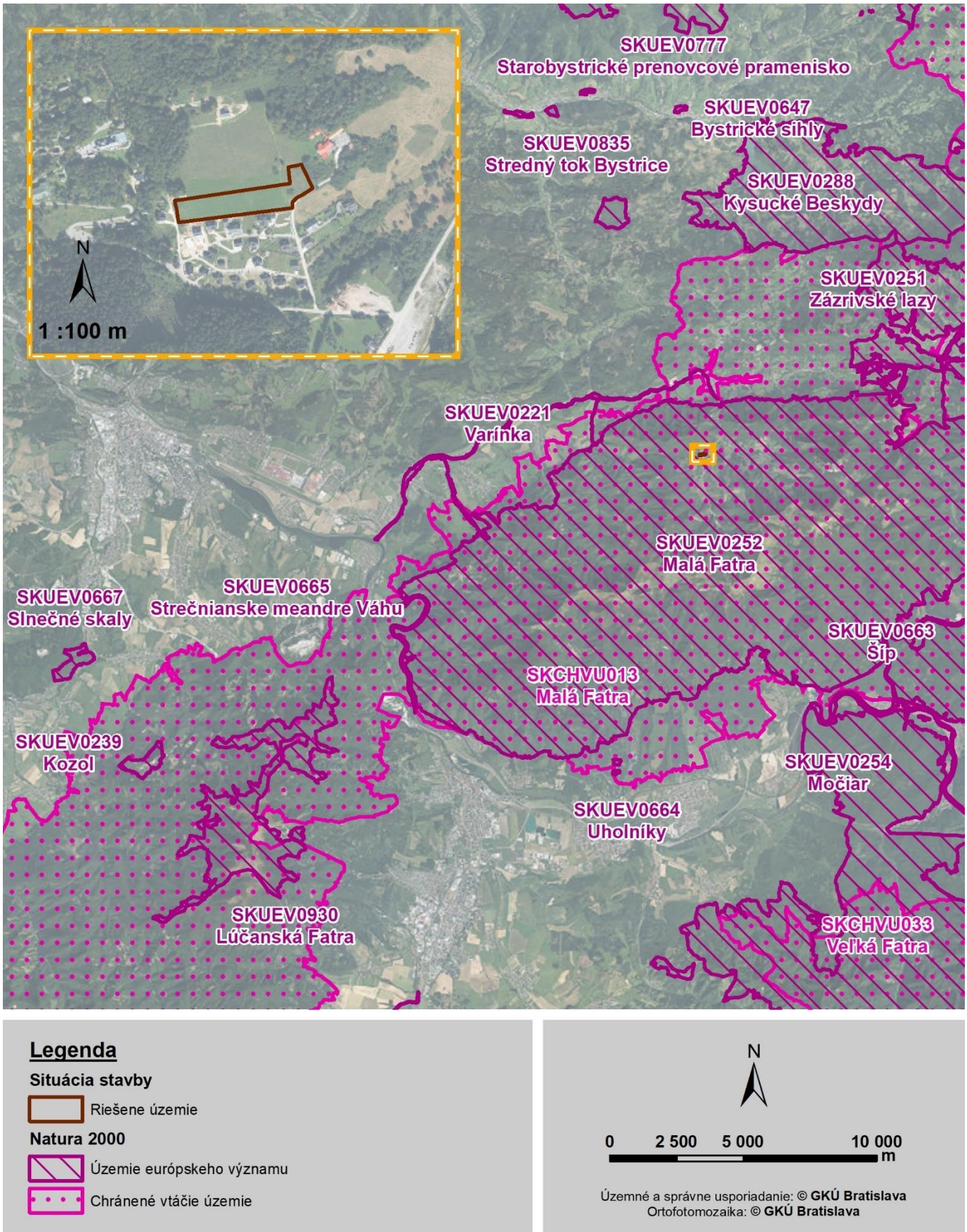
Tabuľka 4 Identifikované dotknuté lokality sústavy Natura 2000

Kód územia	Názov územia	Najbližšia vzdialenosť a smer od navrhovaného projektu
SKUEV0252	Malá Fatra	Priamy zásah
SKCHVU013	Malá Fatra	Priamy zásah

Neďaleko navrhovanej činnosti sa nachádza ďalšie CHVÚ Varínka, ktoré však bolo posúdené ako **navrhovanou činnosťou neovplyvnené** a preto nebolo do posúdenia zaradené. Dôvodom je jej vzdialenosť od plánovaného zámeru.

Cezhraničné vplyvy sa vzhľadom k umiestneniu a charakteru navrhovanej činnosti nepredpokladajú.

Obrázok 3 Umiestnenie zámeru v rámci sústavy lokalít ÚEV a Natura 2000

4.1 Popis dotknutých lokalít

Rozlohy biotopov, početnosť druhov v ÚEV a počty párov v CHVÚ sú prevzaté zo stránok:

https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKCHVUxxx, kde sú uvedené údaje z roku 2024; počty v SR a v EÚ z reportingových stránok https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/, za periódu 2013-2018.

4.1.1 ÚEV Malá Fatra (ďalej tiež len ako ÚEV)

Kód územia:	SKUEV0252
Kraj:	Žilinský
Okres:	Žilina, Martin, Dolný Kubín
Rozloha:	22 252,661 ha
Nadmorská výška	350 – 1 709 m n. m.

Popis:

ÚEV Malá Fatra zaberá podcelok Krivánska Fatra, ktorý je súčasťou pohoria Malá Fatra. Pre územie je charakteristický kľukatý hlavný hrebeň s priľahlými rázsochami, ktoré oddeľujú hlboké doliny. Geologické podložie je veľmi pestré. V južnej časti pohoria vystupujú žuly a granodiority kryštalického jadra. Zvyšok územia tvoria najmä druhohorné horniny príkrovov ako vápence, dolomity, kremence a bridlice. Výrazným krajinotvorným prvkom sú pôsobivé bralné partie, z krasových foriem sú zastúpené škrapy, závrty, priepasti, kaňony, jaskyne, krasové pramene. Od pestrého geologického podkladu a reliéfu, rozdielu nadmorskej výšky a mikroklimatických pomerov závisí pestrosť rastlinstva a živočíšstva.

Nájdeme tu všetky lesné vegetačné stupne, od bukovo dubového po kosodrevinový, v ich prirodzenej postupnosti. Zachované sú tu pôvodné subalpínske, skalné a sutinové spoločenstvá na vápnitých aj silikátových podkladoch, ako i spoločenstvá lúčne a pasienkové vrátane vysokohorských holí. Mozaiku doplňujú mokraďové a prameniskové biotopy.

V území bolo zistených 28 typov biotopov, 6 druhov rastlín a 17 druhov živočíchov európskeho významu. Územie bolo navrhované a vyhlásené z dôvodu ochrany nasledovných biotopov európskeho významu: silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8220), kosodrevina (4070), spoločenstvá subalpínskych krovín (4080), alpínske trávinnobylinné porasty na silikátovom substráte (6150), alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty (6170), suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovištia vstavačovitých) (6210), vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), nížinné a podhorské kosné lúky (6510), horské kosné lúky (6520), penovcové prameniská (7220), prechodné rašeliniská a trasoviská (7140), slatiny s vysokým obsahom báz (7230), karbonátové skalné sutiny alpínskeho až montánneho stupňa (8120), vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni (4060), karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos* (3240), nesprístupnené jaskynné útvary (8310), kyslomilné bukové lesy (9110), bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130), javorovo-bukové horské lesy (9140), vápnomilné bukové lesy (9150), lipovo-javorové sutinové lesy (9180), horské smrekové lesy (9410), porasty borievky obyčajnej (5130), kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte (6230), lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160).

K druhom európskeho významu pre ktoré bolo ÚEV vyhlásené patria: čievičník papučkový (*Cypripedium calceolus*), zvonček hrubokoreňový (*Campanula serrata*), vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica*), prilbica tuhá moravská (*Aconitum firmum subsp. moravicum*), poniklec slovenský (*Pulsatilla slavica*), klinček lesklý (*Dianthus nitidus*), plocháč červený (*Cucujus cinnaberinus*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), roháč obyčajný (*Lucanus cervus*), fúzač alpský (*Rosalia alpina*), bystruška potočná (*Carabus variolosus*), spriadač kostihojový (*Euplagia quadripunctaria*), fúzač karpatský (*Pseudogaurotina excellens*), kunka žltobruchá (*Bombina variegata*), mlok karpatský (*Triturus montandoni*), vlk dravý (*Canis lupus*), netopier veľkouchý (*Myotis bechsteini*), rys ostrovid (*Lynx lynx*), vydra riečna (*Lutra lutra*), medveď hnedý (*Ursus arctos*), netopier obyčajný (*Myotis myotis*), uchaňa čierna

(*Barbastella barbastellus*), podkovár malý (*Rhinolophus hipposideros*) a podkovár veľký (*Rhinolophus ferrumequinum*).

Významný vplyv na biotopy a druhy má intenzifikácia využívania územia pre rekreačné a športové aktivity, najmä ďalšia výstavba ubytovacích a dopravných zariadení a s tým súvisiace využívanie prírodných zdrojov. Pohybom návštevníkov po území mimo vyhradených priestorov a trás dochádza k rušeniu živočíchov predovšetkým v období ich reprodukcie.

Ďalším významným negatívnym faktorom je celoplošný zber lesných plodov, čím je ochudobnená potravinová základňa množstva druhov živočíchov. Sprievodným javom je rušenie živočíchov pri ich denných aktivitách.

Ukončenie tradičného spôsobu obhospodarovania lúk a pasienkov spôsobilo zarastanie a postupné zmenšovanie výmery týchto biotopov s vysokou biodiverzitou.

Tabuľka 5 Biotopy, ktoré sú predmetom ochrany ÚEV Malá Fatra

Biotopy		**Rozloha biotopu na lokalite (ha)**	**Stav biotopu na lokalite**	**Stav biotopu v bioregióne****
3240x	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*	2,23	C	U1
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	198,04	B	FV
4070*	Kosodrevina	267,22	A	FV
4080x	Spoločenstvá subalpínskych krovín	42,43	A	FV
5130	Porasty borievky obyčajnej	7,91	C	U1
6150	Alpínske trávinno-bylinné porasty na silikátovom podklade	0,6	C	U1
6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty	111,27	A	U1
6210*	Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*	32,46	B	U1
6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	671,38	B	U1
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa	111	A	U1
6510	**Nížinné a podhorské kosné lúky**	393,44	B	FV
6520	Horské kosné lúky	445,06	A	U1
7140x	Prechodné rašeliniská a trasoviská	0,41	C	U1
7220*	Penovcové prameniská	0,22	C	U1
7230x	Slatiny s vysokým obsahom báz	0,34	C	U1
8120x	Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni	111,27	A	FV

Biotopy		Rozloha biotopu na lokalite (ha)	Stav biotopu na lokalite	Stav biotopu v bioregióne**
8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni	44,51	A	FV
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	222,53	A	FV
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	111,27	A	FV
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	20	A	FV
9110	Kyslomilné bukové lesy	3329,34	A	FV
9130	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	4440,75	A	U1
9140	Javorovo-bukové horské lesy	1106,54	A	FV
9150	Vápnomilné bukové lesy	1780,25	A	FV
9180*	Lipovo-javorové sutinové lesy	890,06	A	FV
91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	22,25	C	U2
91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	46,5	A	FV
9410	Horské smrekové lesy	667,6	B	U1

*Prioritné biotopy sú označené znakom **

*** Černecký J. (ed.): Správa o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie rokov 2013 – 2018 v Slovenskej republike. Banská Bystrica: ŠOP SR. 109 str. (FV – priaznivý, U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci, U2 – nepriaznivý – zlý).*

Biotopy, u ktorých je možný záber len z naliehavých dôvodov vyššieho verejného záujmu (§ 28 ods. 11 zákona), sú označené znakom x.

Tabuľka 6 ÚEV Malá Fatra bolo vyhlásené na ochranu nasledujúcich druhov

Druhy			Počet jedincov na lokalite	Stav druhu na lokalite	Stav druhu v bioregióne**
4109	prilbica tuhá moravská	*Aconitum firmum subsp. moravicum*	46 000 – 47 000	A	U1
1308	uchaňa čierna	*Barbastella barbastellus*	100 – 1 000	C	FV
1193	kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	1 000 – 30 000	C	U1
1386	kyjanôčka zelená	*Buxbaumia viridis*	0 - 30	C	FV
4070*	zvonček hrubokoreňový	*Campanula serrata*	3 000 000 – 4 000 000	B	U1
1352*	vlk dravý	*Canis lupus*	2 - 6	C	FV
4014	bystruška potočná	*Carabus variolosus*	10 - 200	C	U1
1086	plocháč červený	*Cucujus cinnaberinus*	8 000 – 80 000	C	U1

Druhy			Počet jedincov na lokalite	Stav druhu na lokalite	Stav druhu v bioregióne**
1902	črievičník papučkový	*Cypripedium calceolus*	300 - 500	B	U1
2074*	klinček lesklý	*Dianthus nitidus*	900 000 – 1 000 000	A	FV
6199*	spriadač kostihojový	*Euplagia quadripunctaria*	300 - 1500	C	U1
1083	roháč obyčajný	*Lucanus cervus*	100 - 1000	C	U1
1355	vydra riečna	*Lutra lutra*	3 - 10	C	U1
1361	rys ostrovid	*Lynx lynx*	2 - 5	C	U1
1323	netopier veľkouchý	*Myotis bechsteinii*	0 - 50	C	U1
1324	netopier obyčajný	*Myotis myotis*	50 - 200	C	FV
4024*	fuzáč karpatský	*Pseudogaurotina excellens*	200 - 5000	C	U1
2094*	poniklec slovenský	*Pulsatilla slavica*	50 000 – 100 000	B	U1
1304	podkovár veľký	*Rhinolophus ferrumequinum*	5 - 50	C	FV
1303	podkovár malý	*Rhinolophus hipposideros*	50 - 200	C	FV
1087*	fuzáč alpský	*Rosalia alpina*	150 - 400	C	U1
4116	vrchovka karpatská	*Tozzia carpathica*	50 - 100	C	U1
2001	mlok karpatský	*Triturus montandoni*	100 - 500	C	U1
1354*	medveď hnedý	*Ursus arctos*	50 - 80	B	FV
1014	pimprlík mokraďový	*Vertigo angustior*	0 - 1000	-	U1

**Prioritné druhy sú označené znakom*

*** Černecký J. (ed.): Správa o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie rokov 2013 – 2018 v Slovenskej republike. Banská Bystrica: ŠOP SR. 109 str. (FV – priaznivý, U1 – nepriaznivý – nevyhovujúci, U2 – nepriaznivý – zlý).*

4.1.2 CHVÚ Malá Fatra

Názov: Malá Fatra

Kód územia: SKCHVU013

Rozloha: 66 228,06 ha

Kraj: Žilinský kraj, Trenčiansky kraj

Okres: Žilina, Martin, Dolný Kubín, Námestovo, Prievidza, Ružomberok

Katastrálne územia: Chránené vtáčie územie sa nachádza v **okrese Dolný Kubín** v katastrálnych územiach Istebné, Kraľovany, Kubínska Hoľa, Párnica, Revišné, Veličná, Zázrivá a Žaškov, **v okrese Martin** v katastrálnych územiach Bystrička, Kláštor pod Znievom, Lazany, Lipovec, Martin, Priekopa, Slovany, Sučany, Šútovo, Trebostovo, Trnovo, Turany, Turčianske Kľačany, Turčiansky Peter, Valča, Vrícko, Vrútky a Záturčie, v **okrese Námestovo** v katastrálnych

územiach Hruštín a Oravská Lesná, v **okrese Prievidza** v katastrálnom území Kľačno, v **okrese Ružomberok** v katastrálnom území Stankovany a v **okrese Žilina** v katastrálnych územiach Belá, Dolná Tižina, Ďurčiná, Fačkov, Horná Tižina, Kamenná Poruba, Krasňany, Kunerad, Nezbudská Lúčka, Poluvsie nad Rajčankou, Rajec, Rajecká Lesná, Stránske, Stráňavy, Strečno, Terchová, Turie, Višňové a Varín.

Popis:

Jednotlivé krajinné prvky sú mozaikové s alpským pásmom vo vrcholových častiach lokality. Dominantné v území sú lesné porasty, najmä vegetačný stupeň zmiešaných lesov. Miestami sa vyskytujú pastviny. Krivánska Fatra je jednostranné jadrové pohorie budované horninami kryštalického jadra a druhohorným pokryvom. Podstatná časť pohoria Lúčanská Fatra je vybudovaná kryštalickým komplexom. V území je zachovaná nadmorská zonácia od bukovo-dubového po kosodrevinu s prirodzenou druhovou a vekovou štruktúrou.

Predmetom ochrany CHVÚ Malá Fatra je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu orla skalného (*Aquila chrysaetos*), sokola sťahovavého (*Falco peregrinus*), výra skalného (*Bubo bubo*), žlny sivej (*Picus canus*), pôtika kapcavého (*Aegolius funereus*), ďatľa bielochrbtého (*Dendrocopos leucotos*), tesára čierneho (*Dryocopus martius*), muchárika bielokrkého (*Ficedula albicollis*), skaliara pestrého (*Monticola saxatilis*), rybárika riečneho (*Alcedo atthis*), bociana čierneho (*Ciconia nigra*), včelára lesného (*Pernis apivorus*), sovy dlhochvostej (*Strix uralensis*), lelka lesného (*Caprimulgus europaeus*), ďatľa hnedkavého (*Dendrocopos syriacus*), chrapkáča poľného (*Crex crex*), kuvička vrabčieho (*Glaucidium passerinum*), jariabka hôrneho (*Tetrastes bonasia*), strakoša veľkého (*Lanius excubitor*), prepelice poľnej (*Coturnix coturnix*), žltochvosta hôrneho (*Phoenicurus phoenicurus*), muchára sivého (*Muscicapa striata*), hlucháňa hôrneho (*Tetrao urogallus*), tetrov hoľniak (*Lyrurus tetrix*), ďubníka trojprstého (*Picoides tridactylus*) a muchárika malého (*Ficedula parva*) a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania (ŠOP SR, 2015).

Územie patrí medzi tri najvýznamnejšie územia na Slovensku, kde hniezdi ďateľ bielochrbtý, muchárik bielokrký, orol skalný, pôtik kapcavý, tesár čierny, výr skalný a žlna sivá. Na území CHVÚ Malá Fatra hniezdi pravidelne viac ako 1 % národnej populácie druhov ako bocian čierny, ďateľ hnedkavý, ďubník trojprstý, hlucháň hôrny, chrapkáč poľný, jariabok hôrny, kuvičok vrabčí, lelek lesný, muchár sivý, muchárik malý, rybárik riečny, prepelica poľná, sova dlhochvostá, strakoš veľký, tetrov hôľniak, včelár lesný a žltochvost hôrny.

Tabuľka 7 V CHVÚ Malá Fatra sú predmetom ochrany nasledujúce druhy vtákov

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov			Stav populácie druhu na lokalite
			V CHVÚ*	V SR**	V EÚ***	
A223	pôtik kapcavý	*Aegolius funereus*	140-200 párov	1400 – 1800 párov	110 000 - 350 000	A
A229	rybárik riečny	*Alcedo atthis*	6-14 párov	700 – 1000 párov	79 000 - 160 000	C
A091	orol skalný	*Aquila chrysaetos*	6-10 párov	120-150 párov	8 400 - 11 000	A
A104	jariabok hôrny	*Bonasa bonasia*	350-750 párov	9000-15000 párov	2,500 000 - 3,100 000	B
A215	výr skalný	*Bubo bubo*	23-27 párov	300-400 párov	19 000 - 38 000	A
A224	lelek lesný	*Caprimulgus europaeus*	15-65 párov	500-1000 volajúcich samcov	470 000 - 1,000 000	B

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov V CHVÚ*	V SR**	V EÚ***	Stav populácie druhu na lokalite
A030	bocian čierny	*Ciconia nigra*	8-14 párov	500-1000 jedincov	7 800 - 12 000	B
A113	prepelica poľná	*Coturnix coturnix*	60-140 párov	2000-5000 volajúcich samcov	730 000 - 2,400 000	B
A122	chrapkáč poľný	*Crex crex*	60-100 párov	1500-3000 volajúcich samcov	1,300 000 - 2,000 000	B
A239	ďateľ bielochrbtý	*Dendrocopos leucotos*	120-240 párov	3000-4500 párov	180 000 - 550 000	B
A429	ďateľ hnedkavý	*Dendrocopos syriacus*	20-60 párov	1500-2500 párov	530 000 - 1,100 000	B
A236	tesár čierny	*Dryocopus martius*	140-260 párov	2000-2500 párov	740 000 - 1,400 000	B
A103	sokol sťahovavý	*Falco peregrinus*	3-7 párov	160-210 párov	12 000 - 25 000	A
A321	muchárik bielokrký	*Ficedula albicollis*	3400-5600 párov	70000-150000 párov	1,400 000 - 2,400 000	B
A320	muchárik malý	*Ficedula parva*	650-1750 párov	10000-15000 párov	1,200 000 - 10,000 000	B
A217	kuvičok vrabčí	*Glaucidium passerinum*	100-140 párov	1300-2000 párov	47 000 - 110 000	B
A340	strakoš veľký	*Lanius excubitor*	7-13 párov	500-800 párov	250 000 - 400 000	B
A909	tetrov hoľniak	*Lyrurus tetrix*	30-50 párov	400-500 volajúcich samcov	2,500 000 - 3,200 000	B
A280	skaliar pestrý	*Monticola saxatilis*	5-9 párov	0-1 párov	100 000 - 320 000	A
A319	muchár sivý	*Muscicapa striata*	700-1100 párov	65000-150000 párov	6,000 000 - 19,000 000	B
A072	včelár lesný	*Pernis apivorus*	20-30 párov	1500-2000 párov	110 000 - 160 000	B
A274	žltochvost hôrny	*Phoenicurus phoenicurus*	500-850 párov	1600-3200 párov	6,800 000 - 16,000 000	B

Kód Natura 2000	Druhy		Predpokladaný počet hniezdiacich párov V CHVÚ*	V SR**	V EÚ***	Stav populácie druhu na lokalite
A241	ďubník trojprstý	*Picoides tridactylus*	100-200 párov	1300-2000 párov	350 000 - 1,100 000	B
A234	žlna sivá	*Picus canus*	80-160 párov	2000-3000 párov	180 000 - 320 000	B
A220	sova dlhochvostá	*Strix uralensis*	20-40 párov	1400-2500 párov	53 000 - 140 000	B
A108	hlucháň hôrny	*Tetrao urogallus*	30-40 párov	250-400 párov	760 000 - 1,000 000	B

** SDF*

*** Reporting 2019*

**** http://atlas.vtaky.sk/*

A – dobrý, priaznivý stav

B - priemerný, priaznivý stav

C - nepriaznivý stav

5 Hodnotenie vplyvov na dotknuté územia sústavy Natura 2000

5.1 Možné vplyvy navrhovanej činnosti

Táto kapitola slúži na uvedenie hlavných vplyvov, ktoré môže mať hodnotený zámer na svoje okolie a predmety ochrany. Vplyvy boli definované na základe vstupov a výstupov (kap. 3.2. a 3.3) a na základe poznatkov z vedeckých štúdií o tejto problematike.

Vplyvy výstavby:

- zásah do biotopov spojený s degradáciou alebo inými negatívnymi vplyvmi,
- rušenie hlukom alebo svetlom zo stavebných strojov,
- možná kontaminácia pôdy alebo vody v prípade havárií.

Vplyvy prevádzky:

- záber potravného biotopu,
- záber hniezdneho biotopu,
- rušenie ľudskou činnosťou (hluk, svetlo, odpady),
- prejazdy motorových vozidiel,
- fragmetnácia, bariérový efekt,
- synantropizácia (medveď),
- šírenie inváznych druhov rastlín.

5.2 Identifikácia dotknutých predmetov ochrany

5.2.1 ÚEV Malá Fatra

V nasledujúcej tabuľke sú identifikované jednotlivé predmety ochrany, pri ktorých je možné ovplyvnenie zámerom, resp. nie je možné jednoznačne vylúčiť ich neovplyvnenie. Výskyt predmetov ochrany vychádzal z aktuálne dostupných údajov reportingu (za roky 2013 – 2018), Programov starostlivosti, podkladov poskytnutých od ŠOP SR (ciele ochrany ÚEV v blízkosti navrhovanej činnosti) a vlastného prieskumu pre potreby vypracovania hodnotenia. Tieto identifikované predmety ochrany (farebne označené) budú podrobené detailnému hodnoteniu vplyvov v kapitole 5.3.

Postup pri určení možného vplyvu je jednotný, dosahuje týchto päť možných hodnôt.

- **1.** Druh/biotop sa v ploche činnosti nevyskytuje (činnosť ani nezasahuje do ÚEV/CHVÚ), ani vhodný biotop druhu sa v ploche činnosti nevyskytuje – **žiadny vplyv**.
- **2.** Druh/biotop sa v ploche činnosti vyskytuje, alebo vhodný biotop druhu sa v ploche vyskytuje, avšak veľkosť domovských okrskov, lokomočná a migračná schopnosť predmetu ochrany je tak malá, že z vnútra ÚEV/CHVÚ do priestoru činnosti nezasahujú – **žiadny vplyv**.
- **3.** Možné ovplyvnenie pri disperzií, migrácií, potulkách, preletoch a podobne – **nepriamy vplyv**.
- **4.** Možné ovplyvnenie vhodného biotopu (potravného, rozmnožovacieho, nášľapné kamene pri šírení apod.) druhu, alebo biotopu mimo ÚEV/CHVÚ – **nepriamy vplyv**.
- **5.** Možné ovplyvnenie stavu populácie, alebo kvality biotopu vnútri ÚEV/CHVÚ – **priamy vplyv**.
  Číslovanie je pre lepšiu orientáciu uvedené aj priamo pri stručnom odôvodnení vplyvu na predmet ochrany v tabuľkách identifikácie vplyvov pre jednotlivé územia európskeho významu.

Tabuľka 8 Identifikácia potenciálne dotknutých biotopov v rámci ÚEV Malá Fatra

Predmet ochrany		Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
3240x	Horské vodné toky a ich drevinová vegetácia so *Salix eleagnos*	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
4060	Vresoviská a spoločenstvá kríčkov v subalpínskom a alpínskom stupni	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
4070*	Kosodrevina	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
4080x	Spoločenstvá subalpínskych krovín	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
5130	Porasty borievky obyčajnej	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6150	Alpínske trávinno-bylinné porasty na silikátovom podklade	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6170	Alpínske a subalpínske vápnomilné travinnobylinné porasty	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6210*	Suchomilné travinno-bylinné a krovinové porasty na vápnitom substráte s významným výskytom druhov čeľade *Orchidaceae*	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6230*	Kvetnaté vysokohorské a horské psicové porasty na silikátovom substráte	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6430	Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do aplpínskeho stupňa	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
6510	**Nížinné a podhorské kosné lúky**	Áno	Priamy (5)	Zámer je plánovaný priamo na ploche, kde sa tento biotop vyskytuje. Realizáciou zámeru by došlo k zničeniu časti biotopu. Zároveň je súčasťou projektu obnova tohto biotopu a manažment na náhradnej lokalite Príslop.

Predmet ochrany		Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
6520	Horské kosné lúky	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
7140x	Prechodné rašeliniská a trasoviská	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
7220*	Penovcové prameniská	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
7230x	Slatiny s vysokým obsahom báz	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
8120x	Karbonátové sutiny v montánnom až alpínskom stupni	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
8160*	Nespevnené karbonátové skalné sutiny v montánnom až kolínnom stupni	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
8210	Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
8220	Silikátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
8310	Nesprístupnené jaskynné útvary	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
9110	Kyslomilné bukové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
9130	Bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
9140	Javorovo-bukové horské lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
9150	Vápnomilné bukové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.

Predmet ochrany		Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
9180*	Lipovo-javorové sutinové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
91E0*	Lužné vŕbovo-topoľové a jelšové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
91Q0	Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
9410	Horské smrekové lesy	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.

Tabuľka 9 Identifikácia potenciálne dotknutých predmetov ochrany v rámci ÚEV Malá Fatra

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
4109	prilbica tuhá moravská	*Aconitum firmum subsp. moravicum*	Nie	Žiadny (1)	V priestore zámeru sa nevyskytuje ani v jeho blízkom okolí.
1308	uchaňa čierna	*Barbastella barbastellus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad rušenia druhu.
1193	kunka žltobruchá	*Bombina variegata*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad rušenia druhu.
1386	kyjanôčka zelená	*Buxbaumia viridis*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
4070*	zvonček hrubokoreňový	*Campanula serrata*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1352*	vlk dravý	*Canis lupus*	Áno	Nepriamy (3)	Predpokladáme rušenie ľudskou činnosťou pri disperzii, migrácii, potulkách a podobne.
4014	bystruška potočná	*Carabus variolosus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1086	plocháč červený	*Cucujus cinnaberinus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1902	čievičník papučkový	*Cypripedium calceolus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
2074*	klinček lesklý	*Dianthus nitidus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
6199*	spriadač kostihojový	*Euplagia quadripunctaria*	Áno	Priamy (5)	Zámer priamo zasahuje do potravného biotopu druhu.
1083	roháč obyčajný	*Lucanus cervus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1355	vydra riečna	*Lutra lutra*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1361	rys ostrovid	*Lynx lynx*	Áno	Nepriamy (3)	Predpokladáme rušenie ľudskou činnosťou pri disperzii, migrácii, potulkách a podobne.
1323	netopier veľkouchý	*Myotis bechsteinii*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1324	netopier obyčajný	*Myotis myotis*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
4024*	fuzáč karpatský	*Pseudogaurotina excellens*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
2094*	poniklec slovenský	*Pulsatilla slavica*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
1304	podkovár veľký	*Rhinolophus ferrumequinum*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1303	podkovár malý	*Rhinolophus hipposideros*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1087*	fuzáč alpský	*Rosalia alpina*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
4116	vrchovka karpatská	*Tozzia carpathica*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
2001	mlok karpatský	*Triturus montandoni*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
1354*	medveď hnedý	*Ursus arctos*	Áno	Nepriamy (3)	Predpokladáme rušenie ľudskou činnosťou pri disperzii, migrácii, potulkách a podobne.
1014	pimprlík mokraďový	*Vertigo angustior*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

5.2.2 CHVÚ Malá Fatra

Tabuľka 10 Identifikácia potenciálne dotknutých predmetov ochrany v rámci CHVÚ Malá Fatra

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A223	pôtik kapcavý	*Aegolius funereus*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A229	rybárik riečny	*Alcedo atthis*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad rušenia druhu.

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A091	orol skalný	*Aquila chrysaetos*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A104	jariabok hôrny	*Bonasa bonasia*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A215	výr skalný	*Bubo bubo*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A224	lelek lesný	*Caprimulgus europaeus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A030	bocian čierny	*Ciconia nigra*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A113	prepelica poľná	*Coturnix coturnix*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A122	chrapkáč poľný	*Crex crex*	Áno	Priamy (5)	Záber hniezdneho aj potravného biotopu vnútri CHVÚ. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A239	ďateľ bielochrbtý	*Dendrocopos leucotos*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A429	ďateľ hnedkavý	*Dendrocopos syriacus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A236	tesár čierny	*Dryocopus martius*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A103	sokol sťahovavý	*Falco peregrinus*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A321	muchárik bielokrký	*Ficedula albicollis*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A320	muchárik malý	*Ficedula parva*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A217	kuvičok vrabčí	*Glaucidium passerinum*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A340	strakoš veľký	*Lanius excubitor*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A909	tetrov hôľniak	*Lyrurus tetrix*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

Predmet ochrany			Možnosť ovplyvnenia	Typ vplyvu	Odôvodnenie
A280	skaliar pestrý	*Monticola saxatilis*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A319	muchár sivý	*Muscicapa striata*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A072	včelár lesný	*Pernis apivorus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A274	žltochvost hôrny	*Phoenicurus phoenicurus*	Nie	Žiadny (1)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou.
A241	ďubník trojprstý	*Picoides tridactylus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A234	žlna sivá	*Picus canus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.
A220	sova dlhochvostá	*Strix uralensis*	Áno	Priamy (5)	Záber potravného biotopu druhu vnútri CHVÚ. Rušenie ľudskou činnosťou. Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment vhodného potravného biotopu na lokalite Príslop.
A108	hlucháň hôrny	*Tetrao urogallus*	Nie	Žiadny (1)	Druh sa v dotknutom území nevyskytuje. Nie je ani predpoklad nepriameho ovplyvnenia.

5.3 Vyhodnotenie vplyvov na predmety a ciele ochrany

Predmety ochrany, v prípade ktorých bol identifikovaný potenciálny vplyv, sú v tejto kapitole podrobne posúdené s určením veľkosti vplyvu. Boli využité najmä údaje z najaktuálnejšieho reportingu 2013 – 2018. Vzhľadom na nedostatok konkrétnejších údajov bol pre približné stanovenie rozsahu biotopov druhov v rámci jednotlivých CHVÚ využitý SDF formulár, konkrétne rozdelenie plochy CHVÚ do jednotlivých habitatových tried (pozri https://natura2000.eea.europa.eu).

Kumulatívne a synergické vplyvy sa odrážajú aj vo finálnom hodnotení vplyvov na jednotlivé predmety ochrany a sú samostatne uvedené v kapitole 5.4. Hlavný kumulatívny vplyv je spojený s navrhovanou činnosťou je záber dotknutého biotopu.

V záujme prehľadnosti sa pre každý z hodnotených predmetov ochrany pred samotným hodnotením uvádza jeho všeobecná charakteristika a zozbierané údaje o jeho výskyte a početnosti v lokalitách sústavy Natura 2000 a v príslušnom území.

Tabuľka 11 Význam jednotlivých stupňov vplyvu

Hodnota	Termín	Popis
-2	Významný negatívny vplyv	Nepriaznivý vplyv na integritu územia podľa čl. 6.3 smernice o biotopoch. **Významný rušivý až likvidačný vplyv na biotop alebo populáciu druhu alebo ich podstatnú časť** (v nadväznosti na parametre cieľov ochrany); významné narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu (v nadväznosti na parametre cieľov ochrany). **Projekt je možné schváliť len za splnenia podmienok stanovených v odsekoch 11 a 12 § 28 zákona o ochrane prírody.**
-1	Mierne negatívny vplyv	**Mierny, nevýznamný negatívny vplyv.** Mierne rušivý vplyv na biotop či populáciu druhu; mierne narušenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, okrajový zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu. **Možno ho zmierniť alebo vylúčiť navrhnutými zmierňujúcimi opatreniami.** **Nevylučuje schválenie projektu.**
0	Nulový vplyv	Žiadny preukázateľný vplyv.
+1	Mierne pozitívny vplyv	Mierne priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu. Mierne zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, mierne priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu.
+2	Významný pozitívny vplyv	Významný priaznivý vplyv na biotop alebo populáciu druhu, významné zlepšenie ekologických podmienok biotopu alebo druhu, významný priaznivý zásah do biotopu alebo do prirodzeného vývoja druhu (dosiahnutie cieľov ochrany vo vzťahu k zlepšeniu stavu predmetu ochrany územia sústavy Natura 2000).

5.3.1 Vplyvy na európsky významné biotopy

Pre celkové rozlohy biotopov v ÚEV Malá Fatra boli použité údaje z Európskej agentúry životného prostredia (http://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=SKUEV0252, citované 4.12.2024).

Rozloha biotopov na Slovensku a celkové rozlohy biotopov v sústave Natura 2000 boli stanovené z údajov reportingu za roky 2013 – 2018, dostupných tu:

https://www.sopsr.sk/natura/dokumenty/Monografia_reporting_art17_2013_2018.pdf (citované 4.12.2024).

5.3.1.1 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Biotop 6510 je jedným z predmetov ochrany ÚEV Malá Fatra.

Charakteristika biotopu (ekologické nároky)

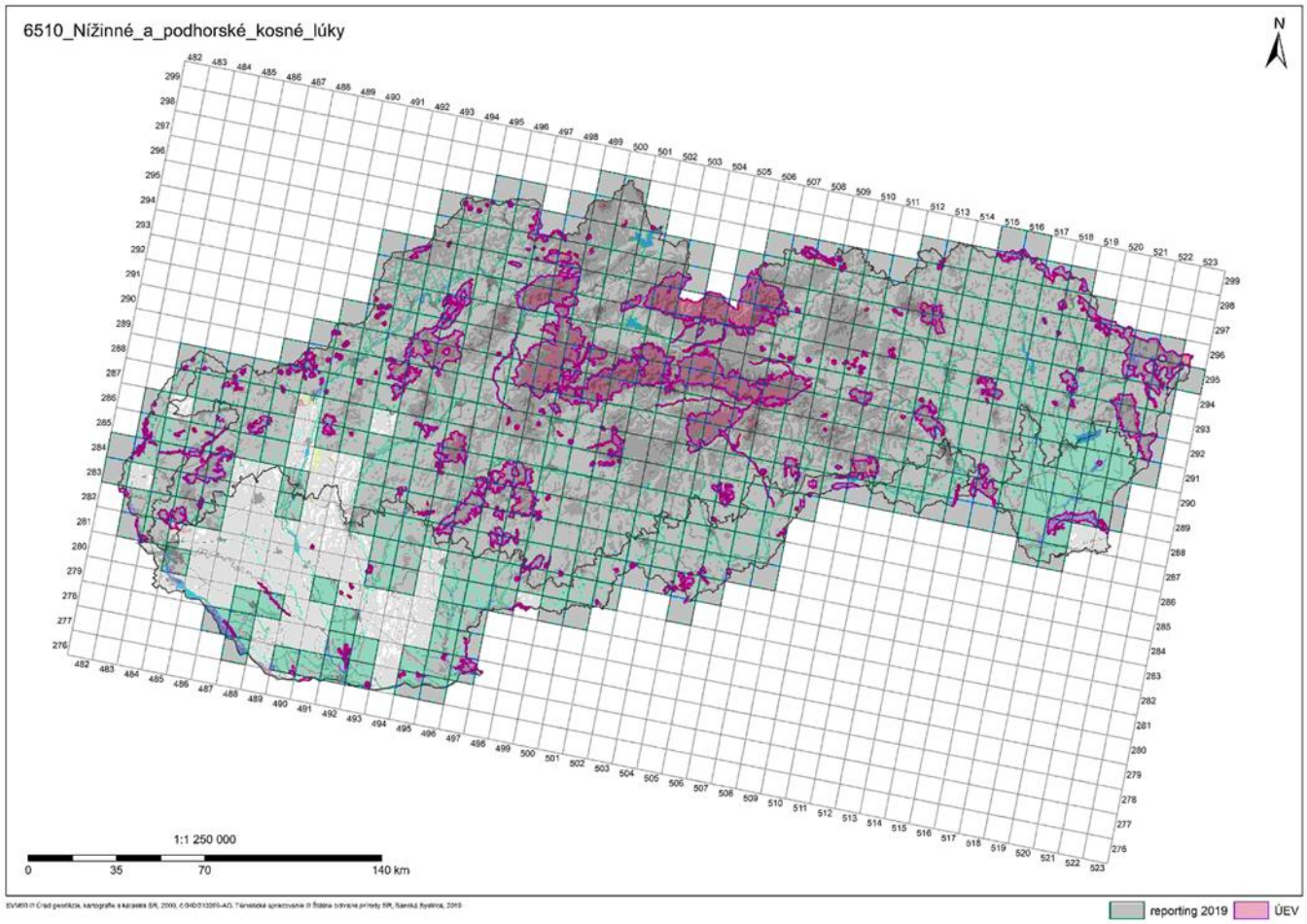
Biotop tvoria hnojené, jedno- až dvojkosné lúky s prevahou vysokosteblových, krmovinársky hodnotných tráv, ako ovsík obyčajný, psiarka lúčna, trojštet žltkastý, tomka voňavá a bylín. Osídľujú rozmanité stanovištia od vlhkých až po suchšie stanovištia v teplejších oblastiach, s čím je úzko spojená ich pomerne veľká variabilita. Sú druhovo bohaté, ich typické druhové zloženie sa však mení podľa typu stanovišťa a spôsobu obhospodarovania. Vrstva machorastov je slabo vyvinutá. Biotop sa vyskytuje v alúviách veľkých riek, na svahoch, násypoch, na miestach bývalých polí, na zatrávnených úhoroch a v ovocných sadoch na slabo kyslých až neutrálnych, stredne hlbokých až hlbokých, mierne vlhkých až mierne suchých pôdach s dobrou zásobou živín.

Kosné mezofilné lúky sú najrozšírenejším typom poloprírodných hospodársky využívaných lúk. Okrem tradične využívaných 1- až 2-krát ročne kosených lúk sem patria aj karpatské psinčekové lúky a pasienky, ktoré sú zvyčajne kosené aj spásané dobytkom alebo ovcami. Spoločenstvá sú rozšírené od nížin až po vyššie horské oblasti, avšak v oblasti nížin už boli väčšinou rozorané, rekultivované alebo premenené na intenzívne pasienky. Ohrozené sú hlavne opustením hospodárenia a intenzifikáciou.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Biotop 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky sa v Alpskej biogeografickej oblasti nachádzajú v stave FV – priaznivý. Jeho celková rozloha na Slovensku je 43 069,31 km^2. V ÚEV Malá Fatra je celková plocha tohto biotopu 393,44 ha.

Obrázok 4 Rozšírenie biotopu 6510 v SR

Výskyt v dotknutej oblasti

Biotop sa nachádza priamo na lokalite, kde je plánovaná realizácia posudzovaného zámeru.

Vplyvy zámeru na predmet ochrany

Vplyv počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) tohto biotopu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Vplyv počas prevádzky

Dôjde k trvalému záberu 1,1625 ha biotopu v lokalite Tižinka. V tejto lokalite bude následne zvýšené riziko šírenia inváznych druhov rastlín do okolitého biotopu.

Súčasťou projektu je zároveň obnova a manažment biotopu 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha. Lokalitu obhospodaruje spoločnosť Farma Vrátna na pozemkoch ktoré má v dlhodobom prenájme na poľnohospodársku činnosť. Na lokalite Príslop je uvažované so zintenzívnením kosby na okrajoch, kde zarastá drevinami. Kosba bude prebiehať minimálne 1x ročne (max 2 x ročne). Vhodné je mozaikovité kosenie.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková plocha biotopu 6510 v SR	4 306 931 ha
Celková plocha biotopu vo všetkých ÚEV v SR	16 217,96 ha
Plocha biotopu v dotknutom ÚEV (ÚEV Malá Fatra)	393,44 ha
Plocha ovplyvneného biotopu	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu v SR	0 %
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k ploche biotopu v dotknutom ÚEV	0 %

Vplyvy na ciele ochrany

Realizáciu zámeru dôjde k likvidácii tohto biotopu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu tohto biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha, čím bude zachovaná výmera tohto biotopu v dotknutom ÚEV.

Tabuľka 12 Ciele ochrany – biotop 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv navrhovanej činnosti na ciele ochrany
Výmera biotopu	ha	400	Udržať výmeru biotopu	Výmera biotopu bude zachovaná revitalizáciou a manažmentom lokality Príslop.
Zastúpenie charakteristických druhov	počet druhov/16 m^2	najmenej 15 druhov	Charakteristické/typické druhové zloženie: *Acetosa pratensis, Acetosella vulgaris, Agrimonia eupatoria, Agrostis capillaris, Achillea millefolium, Alchemilla sp., Antoxanthum odoratum, Arrhenatherum elatius, Briza media, Campanula patula, Carex hirta, Carex pallescens, Carex tomentosa, Carlina acaulis, Carum carvi, Cerastium holosteoides, Colchicum autumnale, Colymbada scabiosa, Crepis biennis, Cruciata glabra, Cynosurus cristatus, Dactylis glomerata, Daucus carota, Deschampsia cespitosa, Equisetum arvense, Festuca pratensis, Festuca rubra, Festuca rupicola, Filipendula vulgaris, Fragaria viridis, Galium mollugo agg., Galium verum, Hypericum maculatum, Hypericum perforatum, Jacea phrygia agg. , Jacea pratensis, Knautia arvensis, Lathyrus pratensis, Leontodon hispidus, Leontodon autumnalis, Leucanthemum vulgare, Linum catharticum, Lotus corniculatus, Luzula campestris, Lychnis flos - cuculi, Medicago lupulina, Myosotis arvensis, Origanum vulgare, Pastinaca sativa, Phleum pratense, Pilosella officinarum, Pimpinella major, Pimpinella saxifraga, Plantago lanceolata, Plantago media, Poa pratensis, Polygala vulgaris, Potentilla argentea, Potentilla erecta, Potentilla reptans, Prunella vulgaris, Ranunculus acris, Ranunculus polyanthemos, Ranunculus repens, Rhinanthus minor, Salvia pratensis, Sanguisorba minor, Securigera varia, Silene vulgaris, Stellaria graminea, Taraxacum officinale, Thymus pulegioides, Tithymalus cyparissias, Tragopogon orientalis, Trifolium montanum, Trifolium pratense, Trifolium repens, Trisetum flavescens, Veronica chamaedrys, Vicia cracca, Vicia sepium*	Obnovený a manažovaný biotop na lokalite Príslop obsahuje minimálne 15 charakteristických druhov.
Vertikálna štruktúra biotopu	percento pokrytia drevín a krovín/ploch a biotopu	menej ako 30 %	Udržané nízke zastúpenie drevín a krovín	V obnovenom a manažovanom biotope na lokalite Príslop bude udržiavané nízke zastúpenie drevín a krovín.
Zastúpenie alochtónnych /inváznych/inváz ne sa správajúcich druhov	percento pokrytia/25 m^2	menej ako 15%	Minimálne zastúpenie nepôvodných a sukcesných druhov *Calamagrostis epigejos, Solidago canadensis, Solidago gigantea, Stenactis annua*	Zvýšené riziko šírenia inváznych druhov rastlín.

Významnosť vplyvu

Realizáciu zámeru dôjde k likvidácii tohto biotopu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu tohto biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha, čím bude zachovaná výmera tohto biotopu v dotknutom ÚEV. V lokalite Tižinka však dôjde v dôsledku výstavby k zvýšeniu rizika šírenia inváznych druhov rastlín. Vplyv navrhovanej činnosti preto hodnotíme ako mierne **negatívny (-1).** Bude však potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.2 Vplyvy na európsky významné druhy

5.3.2.1 1352* vlk dravý (*Canis lupus*)

Vlk dravý je jedným z predmetov ochrany ÚEV Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Vlk dravý obýva horské oblasti a uprednostňuje tie, kde sú dostupné potravné zdroje, miera prenasledovania nízka a nachádzajú sa tam miesta vhodné na vytvorenie brlohov na odchov mláďat. Počas väčšiny roka tvorí rôzne veľké rodinné svorky (rozpadajú sa len v čase ruje), s pevnou sociálnou organizáciou a mnohými dorozumievacími signálmi. Svorku spravidla tvorí rodičovský pár, ich najmladšie potomstvo a potomstvo z predchádzajúceho roku. V zime sa môžu vytvárať aj väčšie svorky spojením príbuzných rodín. Vlky majú veľmi rozvinuté sociálne správanie, lebo inak by tieto šelmy nemohli žiť v svorke usporiadane vo vzájomnom súlade, koordinácii a spolupráci. Hlavnou potravou sú voľne žijúce kopytníky, požiera aj zdochliny a menšie živočíchy. Maximum aktivity má v noci, kedy vychádza na lov alebo podniká veľké presuny i diaľkové migrácie. Za jednu noc je vlk schopný prekonať vzdialenosť i niekoľko desiatok km. Veľkosť teritória svorky sa líši v závislosti na type a úživnosti prostredia, v prostredí Západných Karpát je to 80 – 200 km^2. Vlk je v súčasnosti schopný v Európe využívať územia s relatívne veľkou antropickou záťažou, jadrom jeho výskytu však zostávajú rozľahlé lesné celky. V sociálne nenarušenej svorke dominuje alfa-samec a ten sa pári so svojou družkou alfa-samicou. Vlky sa pária v januári až februári, gravidita trvá 62 – 64 dní a počet mláďat je najčastejšie 4 – 8. Pohlavne dospievajú vo veku 2 – 3 rokov a môžu sa dožiť 12 – 16 rokov.

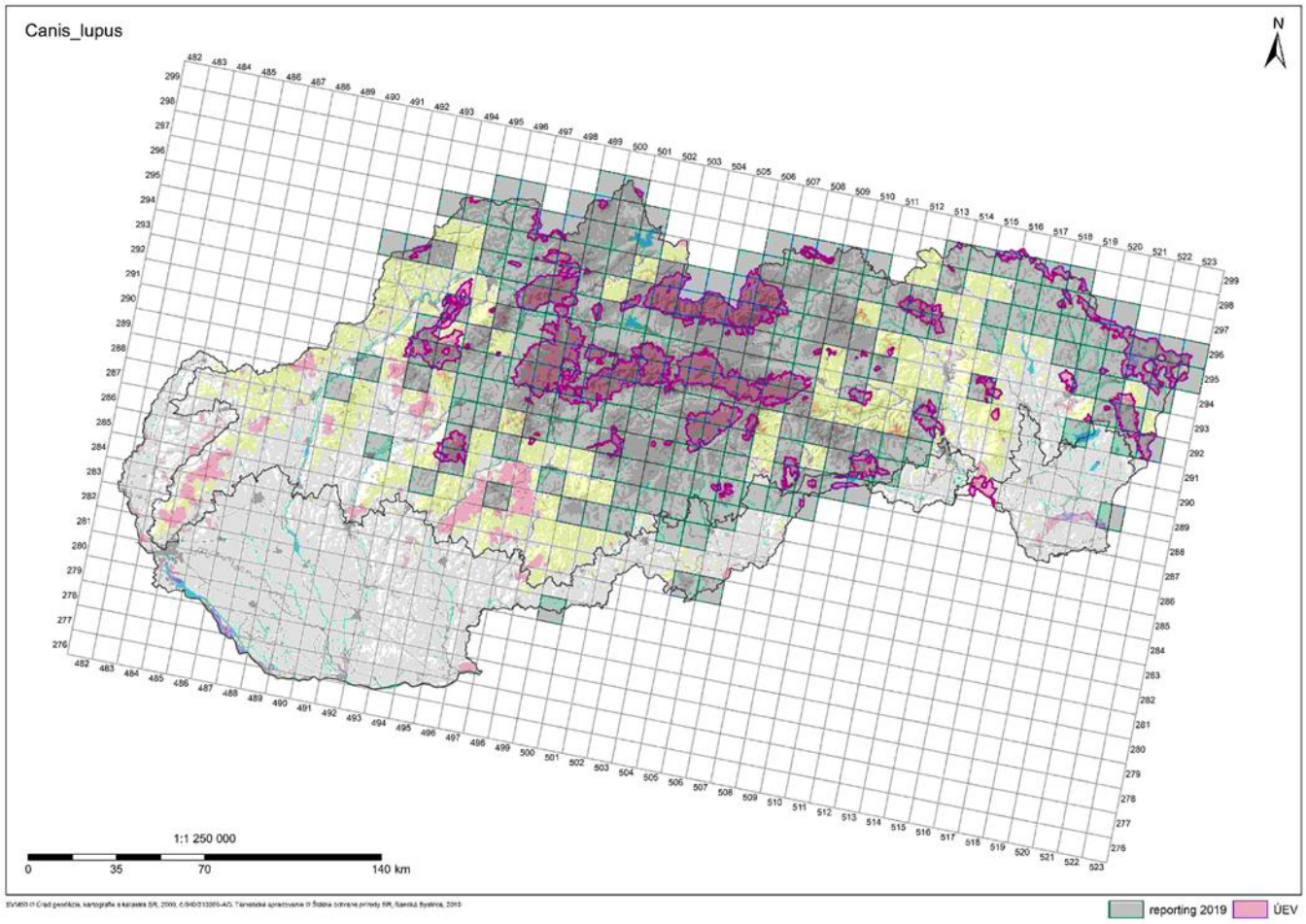
Vyskytuje sa v pohoriach stredného a východného Slovenska. Bohato štruktúrovaná rozľahlá lesná krajina s pasienkami, poliami, hoľami alebo lúkami v stredných a vyšších polohách. Vlk sa v súčasnosti vyskytuje na 42 % územia Slovenska, pričom na jeho ochranu sú vyhlasované chránené územia a to územia európskeho významu (ÚEV), kde je predmetom ochrany. Ide o 79 území s celkovou výmerou 435 383 ha, čo tvorí 9 % z výmery Slovenska. Vlk sa na Slovensku vyskytuje od pahorkatín až do subalpínskeho pásma, väčšinou však v horských oblastiach. Medzi najväčšie ohrozenie môžeme zaradiť lov (legálny a aj nelegálny), dopravná infraštruktúra.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Súčasná veľkosť populácie v ÚEV Malá Fatra je odhadnutá na 2 – 6 jedincov. Populácia na Slovensku je odhadovaná na 300– 600 jedincov.

Celkový stav vlka dravého je hodnotený ako FV – priaznivý.

Obrázok 5 Rozšírenie vlka dravého na území SR

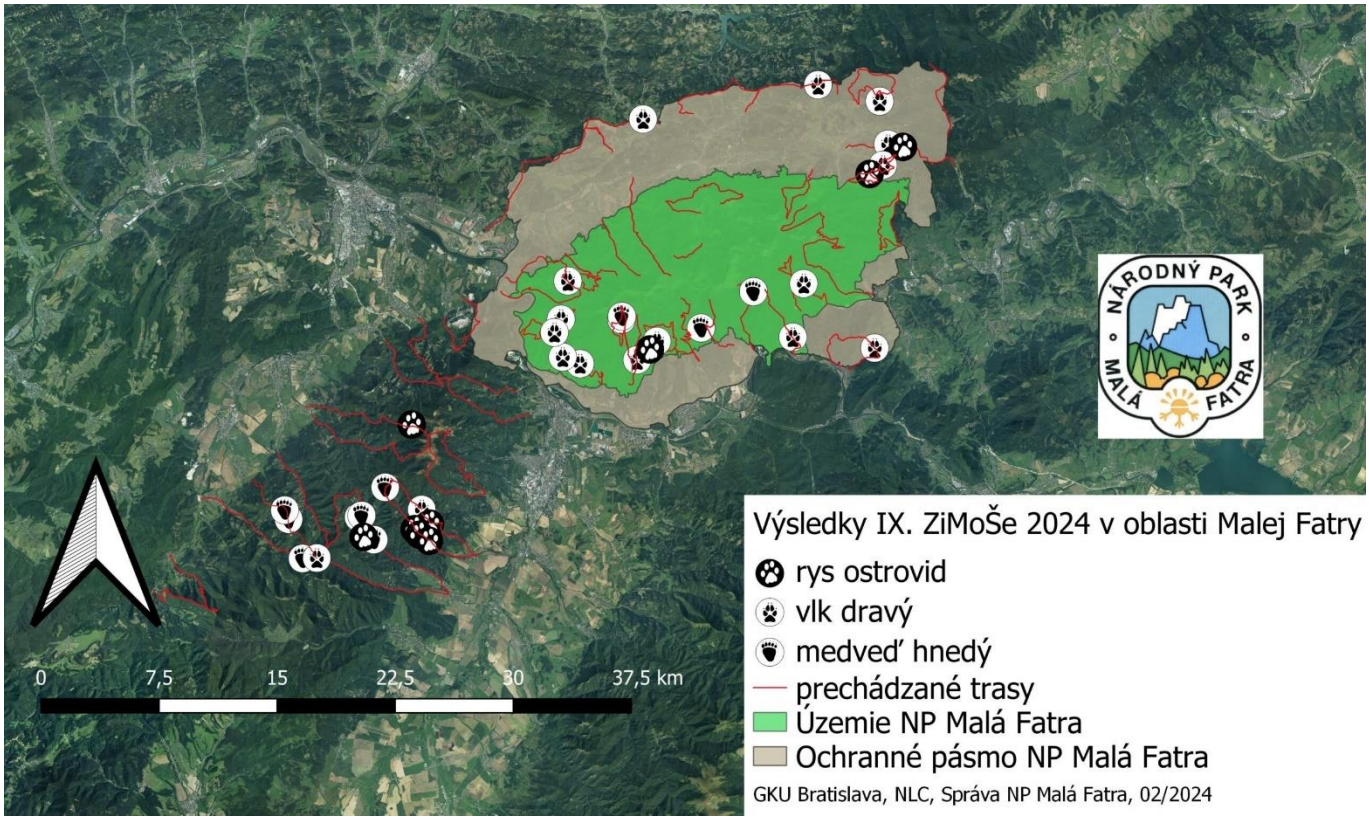
Výskyt v dotknutom území

Vzhľadom na charakter okolitých biotopov, ktoré predstavujú prirodzené prostredie pre vlka dravého, možno jeho výskyt v dotknutom území s veľkou pravdepodobnosťou predvídať. Samostatný prieskum vlka v rámci tohto projektu vykonaný nebol. V databáze KIMS je v rámci širšieho okolia dotknutého územia jeho výskyt evidovaný. **Územie Malej Fatry patrí k jadrovým oblastiam výskytu.**

Podľa zimného monitoringu veľkých šeliem v oblasti Malej Fatry v roku 2024 bolo na území národného parku zaznamenaných viacero nálezov. V oblasti Jedľoviny bola zdokumentovaná staršia stopa jedného vlka, dvojica vlkov prechádzala z oblasti od Lipovca do Hoskory. Na základe veku stôp, smeru pohybu zvierat aj zhodnému počtu a blízkosti oboch lokalít je predpoklad, že sa jednalo o rovnaké jedince. V oblasti pod Malým Kriváňom boli zdokumentované taktiež staršie stopy po vlkoch, v týchto miesta bola trojica vlkov aj fyzicky pozorovaná dobrovoľníkmi pri presune lesom. Z východnej časti územia boli vlci zistení na dvoch lokalitách. V jednom prípade šlo o dvojicu, v druhom o štyroch jedincov.

V ochrannom pásme NP Malá Fatra boli vlci zistení nasledovne: dobrovoľníci prechádzajúci troma lokalitami v oblasti Oravskej Magury našli zhodne pobytové znaky po štyroch resp. piatich vlkoch. Na základe snímkov z terénu – veku stôp a smeru pohybu zvierat šlo určite o rovnaké jedince. V oblasti Šípskej Fatry boli nájdené stopy po jednom vlkovi. Na hranici ochranného pásma bola zistená trojica vlkov v oblasti Javorinky a Okrúhlice a nad Lutišami jeden samostatne sa pohybujúci vlk.

Obrázok 6 Výskyty veľkých šeliem vlka dravého, rysa ostrovida a medveďa hnedého podľa výsledkov zimného monitoringu šeliem v oblasti Malej Fatry v roku 2024

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k zvýšeniu rušenia najmä vplyvom hluku zo stavebnej činnosti. Stavebné práce budú pravdepodobne znamenať kompletné opustenie lokality vlkom, a to minimálne počas stavby. Vplyv bude ďalej zvýšený pohybom stavebných pracovníkov po lokalite.

Počas prevádzky

Realizáciou zámeru dôjde k navýšeniu ubytovacích kapacít v dotknutom území, čo bude mať za následok zvýšenie turistických a športových aktivít v úzkom i širšom okolí zámeru a dôjde tak k pravidelnému rušeniu predmetu ochrany. Takéto vplyvy môžu z dlhodobého hľadiska spôsobiť nepriaznivý vývoj populácie.

Pre stanovenie veľkosti biotopu vlka dravého v ÚEV Malá Fatra boli využité habitatové triedy uvedené v SDF formulári. Pretože z hľadiska reprodukcie sa jedná o živočícha závislého od lesného prostredia, bola veľkosť biotopu vlka dravého vypočítaná súčtom N16, N17 a N19.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie vlka dravého v SR	300 – 610 jedincov
Rozloha biotopu druhu v SR	28 299,24 km^2
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	200-410
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	2-6 jedincov
Celková veľkosť biotopu druhu v ÚEV Malá Fatra	11 794,18 ha
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri ÚEV Malá Fatra	0 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu jedincov z ÚEV Malá Fatra	0,0 %

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou projektu dôjde k ďalšej fragmentácii krajiny a k zvýšeniu rušenia ľudskou činnosťou. Fragmentácia krajiny spôsobená výstavbou sa stáva pre šelmy nepriepustnou bariérou, ktorá je z dlhodobého hľadiska limitujúcim faktorom pre ich existenciu na okraji Západných Karpát. Vlk pre svoju existenciu potrebuje využívať veľké priestory, tzv. domovské územie. Izolované populácie s vysokým koeficientom inbrídingu mávajú okrem iného aj znížený reprodukčnú schopnosť, zvýšený výskyt jedincov s vrodenými chybami a obmedzenú kapacitu prispôsobovať sa zmenám v prostredí, čo vedie k zvýšeniu rizika vyhynutia. Druh je výnimočne plachý a spravidla sa ľudskej aktivite a blízkosti vyhýba najmä počas dňa.

Tabuľka 13 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany vlka dravého (ÚEV Malá Fatra)

Atribút	Merateľný ukazovateľ	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	Min. 6 - 10	Odhadnutý počet jedincov v súčasnosti 2 – 6, potrebné zvýšenie početnosti populácie.	Projekt môže mať negatívny vplyv na reprodukciu populácie v dôsledku rušenia.
Veľkosť biotopu	ha	min. 45 892 ha	Výmera potenciálneho biotopu je určená na celé územie ÚEV.	Projekt nemá vplyv na výmeru lesného biotopu.
Podiel lesov starších ako 60 rokov	%	Minimálny podiel 70 %	Lesy dôležité pre trvalú existenciu druhu.	Projekt nemá vplyv na podiel lesov starších ako 60 rokov.
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované všetky migračné koridory	Umožnené prepojenie populácií s UEV Veľká Fatra, UEV Strážovské vrchy a UEV v regióne Kysúc a Hornej Oravy.	Projekt môže mať vplyv na prepojenosť populácií (migráciu) v dôsledku **rušenia ľudskou činnosťou.**

Zásahy do biotopu vlka a rušenie (hluk, pohyb návštevníkov) v jeho prirodzenom prostredí sú hlavnou príčinou ohrozenia tohto druhu veľkej šelmy.

Celkový vplyv projektu na základe možného ovplyvnenia predmetu ochrany vlka dravého rušením ľudskou činnosťou v blízkom i širšom okolí zámeru v ÚVE Malá Fatra bol vyhodnotený ako **mierne negatívny (-1).**

5.3.2.2 6199* spriadač kostihojový (*Euplagia quadripunctaria*)

Spriadač kostihojový je jedným z predmetov ochrany ÚEV Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Tento druh preferuje skalnaté lesostepi, oslnené krovinaté stráne, riedke teplomilné dúbravy, teplé suťové lesy, ale aj oslnené lesné prieseky. Dospelcov cez deň zastihneme najčastejšie na porastoch nektaronosných rastlín, predovšetkým sadcov konopáča (*Eupatorium cannabinum*). Druh má jednu generáciu v roku, dospelci sa vyskytujú od konca júna do začiatku septembra, s vrcholom letu v poslednej dekáde júla a prvej polovici augusta. Lieta cez deň aj v noci, v noci je možné ho prilákať na svetlo. Samice kladú vajíčka jednotlivo na živné rastliny. Húsenice sú pomerne polyfágne, živia sa predovšetkým hluchavkami, šalviami, sadcom konopáčom, starčekmi, vrbovkami, ale aj niektorými listnatými drevinami (napr. lieskou, černicami alebo zimolezmi). Húsenice sa liahnu v septembri, prezimujú a kuklia sa v máji nasledujúceho roku pri povrchu zeme.

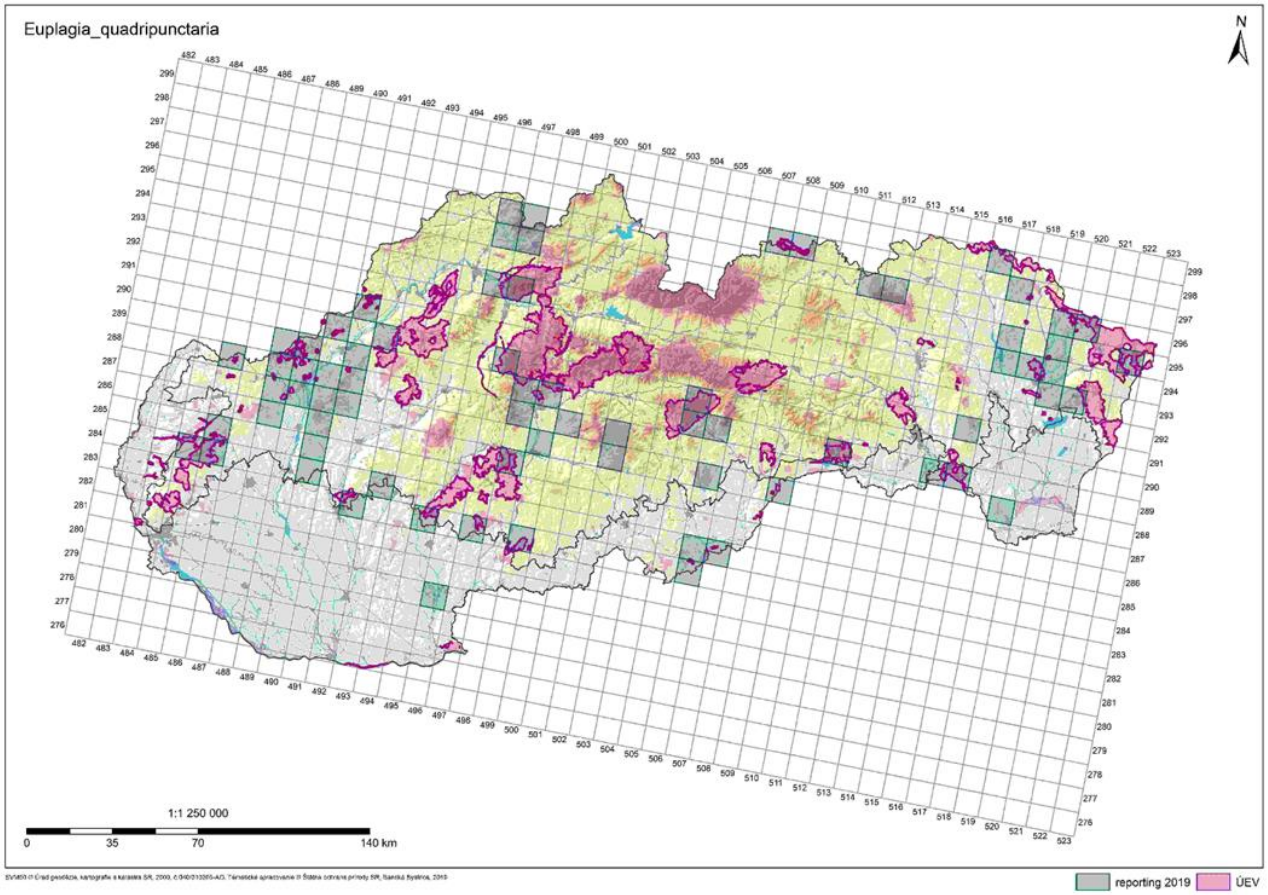
Obýva riedke lesy, lesné ekotóny, lesostepné a krovinaté biotopy. Ohrozuje ho zarastanie pôvodne členitých nezapojených lesných porastov a lesných lúk – zánik prirodzených nelesných plôch v komplexoch lesných biotopov a absencia ekotonov (les-lúka).

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Súčasná veľkosť populácie v ÚEV Malá Fatra je odhadnutá na 300 - 1500 párov. Hniezdna populácia na Slovensku je odhadovaná na 1316 – 84204 jedincov.

Celkový stav spriadača kostihojového je hodnotený ako U1 – nepriaznivý.

Obrázok 7 Rozšírenie spriadača kostihojového na území SR

Výskyt v dotknutom území

Počas entomologického prieskumu v roku 2023 bol spriadač kostihojový zaznamenaný priamo na lúke, kde je plánovaný posudzovaný zámer. Dôjde k zániku prirodzených nelesných plôch v komplexoch lesných biotopov k redukcii ekotónov (les-lúka), čím sa zníži potravinový biotop predmetu ochrany.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha)vhodného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Pre stanovenie veľkosti biotopu spriadača kostihojového v ÚEV Malá Fatra boli využité habitatové triedy uvedené v SDF formulári.

Nakoľko obýva riedke lesy, lesné ekotóny, lesostepné a krovinaté biotopy bola veľkosť biotopu spriadača kostihojového vypočítaná súčtom N08 + N09 + N10 + N11 + N19.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie spriadača kostihojového v SR	19 925 – 93 190 jedincov
Rozloha biotopu druhu v SR	11 662,68 km^2
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	177 štvorcov 1x1 km

Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	300 - 1500 jedincov
Celková veľkosť biotopu druhu v ÚEV Malá Fatra	15376,94 ha
Plocha dodatočne ovplyvneného vhodného biotopu vnútri ÚEV Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu jedincov z ÚEV Malá Fatra	0 %

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k likvidácii lúky, s výskytom kvalitných medonosných druhov rastlín. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 14 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (ÚEV Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu	počet jedincov	Viac ako 1000	V súčasnosti sa odhaduje veľkosť populácie na 300 – 1500 jedincov (aktuálny údaj / z SDF)	Projekt nebude mať priamy dopad na početnosť druhu.
Rozloha biotopu	ha	Neznámy, bude definovaný po 2 ročnom monitoringu stavu populácie v území	Riedke lesy, lesné ekotony, lesostepné a krovinaté biotopy; zachovať členité lesné porasty s úzkym zápojom s množstvom lesných lúčok, svetlín, ekotonov, výrub náletových drevín a krov.	Projekt bude mať vplyv na redukciu lúčneho biotopu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Prítomnosť kvitnúcich medonosných rastlín (napr. *Sambucus ebulus*, *Eupatorium cannabinum*, *Origanum vulgare* a i.)	pokryvnosť v %	min. 5 %	Výskyt medonosných druhov – na pokryvnosti biotopu.	Projekt bude mať vplyv na redukciu medonosných druhov o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha s potvrdeným výskytom *Origanum vulgare*.

Celkový vplyv projektu na spriadača kostihojového v ÚVE Malá Fatra na základe vyššie uvedeného bol vyhodnotený ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.2.3 1361 rys ostrovid (*Lynx lynx*)

Rys ostrovid je jedným z predmetov ochrany ÚEV Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Rys ostrovid na Slovensku obýva horské oblasti, kde obľubuje predovšetkým vertikálne výrazne členité terény, najmä skalnaté. Tieto mu poskytujú dostatok úkrytov v podobe skalnatých jaskýň a štrbín, ale často sa vyskytuje aj na južne exponovaných svahoch a v hustých mladinách. Loví korisť strednej veľkosti, od králika a zajaca cez srnčiu zver, kamzíky, muflóny, daniele až po jelenčatá a jelenice či mladé jelene v druhom roku života. V letnom období loví aj menšiu korisť, napr. drobné cicavce, vtáky. Žije samotárskym spôsobom, utajene, skryto a len v čase párenia žije na krátky čas samec spolu so samicou. Dospelé rysy si vytyčujú teritórium, ktorého celková veľkosť závisí na úživnosti prostredia a pohybuje sa od niekoľkých desiatok až po niekoľko stoviek km^2. Teritórium sa delí na domovský okrsok (jadro teritória, ktoré si jedinec značkuje trusom a močom a urputne ho bráni proti votrelcom; jeho veľkosť sa v priebehu roka obvykle výrazne mení) a okrajový okrsok. Teritória dvoch samcov sa spravidla neprekrývajú (alebo sa prekrývajú len nepatrne), oproti tomu samec strpí prekrytie svojho teritória jedným alebo aj niekoľkými samičími teritóriami. Rysy sa pária vo februári a marci. Samica rodí po 10-týždňovej gravidite, najčastejšie v máji, 2 – 4 mláďatá, ktoré sú od matky závislé až do jej ďalšieho párenia, keď ich odoženie, t.j. približne vo veku jedného roku. Môžu sa dožiť 14 – 17 rokov.

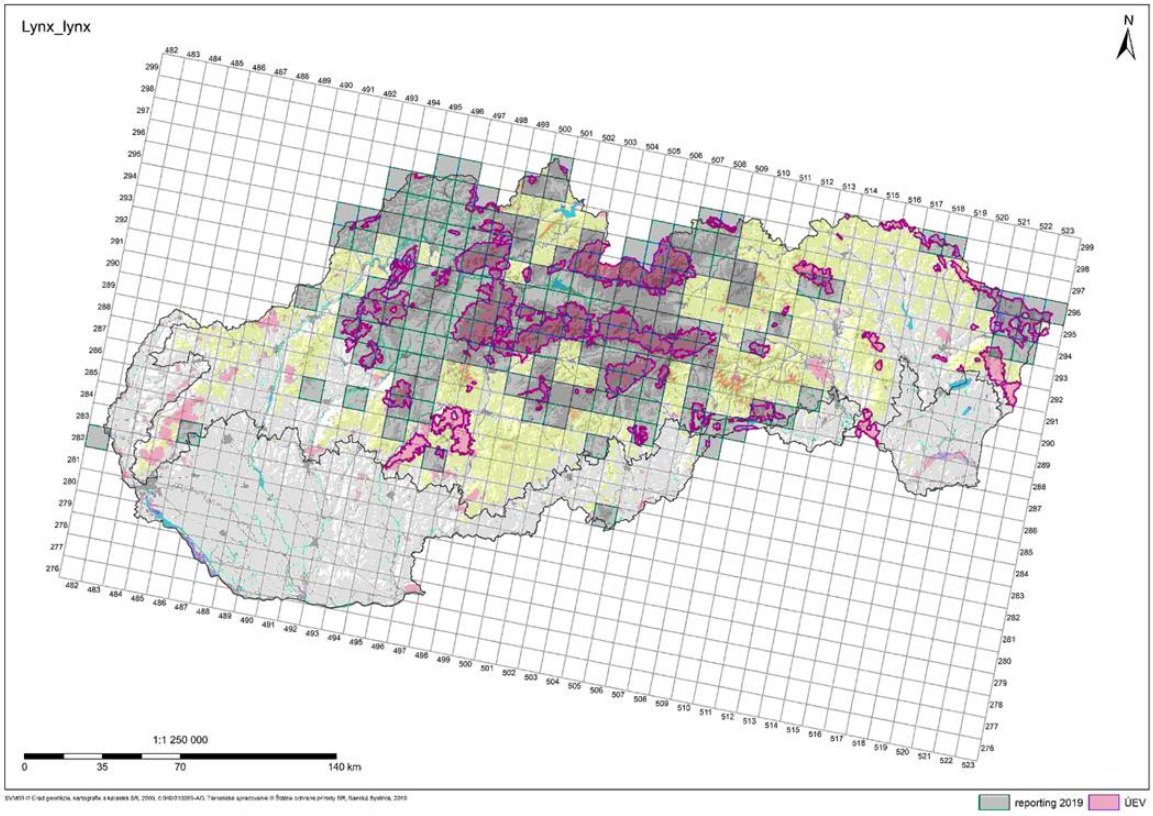
Vyskytuje sa v lesnatých oblastiach najmä stredného a východného Slovenska. Hlavné biotopy výskytu predstavujú zmiešané a ihličnaté lesy s množstvom vývratov, polomov a skalných previsov prevažne v nadmorskej výške 800 – 1000 m. Medzi najväčšie ohrozenia môžeme zaradiť pytliactvo a dopravnú infraštruktúru.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Súčasná veľkosť populácie v ÚEV Malá Fatra je odhadnutá na 2-5 jedincov. Populácia na Slovensku je odhadovaná na 302 – 410 jedincov.

Celkový stav rysa ostrovida je hodnotený ako U1 – nepriaznivý.

Obrázok 8 Rozšírenie rysa ostrovida na území SR

Výskyt v dotknutom území

Vzhľadom na charakter okolitých biotopov, ktoré predstavujú prirodzené prostredie pre rysa ostrovida, možno jeho výskyt v dotknutom území s veľkou pravdepodobnosťou predvídať. Samostatný prieskum rysa v rámci tohto projektu vykonaný nebol.

Rys ostrovid jednoznačne patrí podľa zimného monitoringu šeliem 2024 pre oblasť Malej Fatry k najvzácnejším šelmám. Počas terénneho monitoringu v sobotu 3. februára 2024 bol zistený iba jediný jedinec v centrálnej časti Národného parku. V ochrannom pásme NP Malá Fatra bol rys preukázateľne zdokumentovaný len v oblasti Oravskej Magury na dvoch susedných lokalitách.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k zvýšeniu rušenia najmä vplyvom hluku zo stavebnej činnosti. Stavebné práce budú pravdepodobne znamenať kompletné opustenie lokality rysom, a to minimálne počas stavby. Vplyv bude ďalej zvýšený pohybom stavebných pracovníkov po lokalite.

Počas prevádzky

Realizáciou zámeru dôjde k navýšeniu ubytovacích kapacít v dotknutom území, čo bude mať za následok zvýšenie turistických a športových aktivít v úzkom i širšom okolí zámeru a dôjde tak k pravidelnému rušeniu predmetu ochrany. Takéto vplyvy môžu z dlhodobého hľadiska spôsobiť nepriaznivý vývoj populácie.

Pre stanovenie veľkosti biotopu rysa ostrovida v ÚEV Malá Fatra boli využité habitatové triedy uvedené v SDF formulári. Pretože z hľadiska reprodukcie sa jedná o živočícha závislého od lesného prostredia, bola veľkosť biotopu vlka dravého vypočítaná súčtom N16, N17 a N19.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie rysa ostrovida v SR	302 – 410 jedincov
Rozloha biotopu druhu v SR	15 039,95 km^2
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	100-310 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	2-5 jedincov
Celková veľkosť biotopu druhu v ÚEV Malá Fatra	11 794,18 ha
Plocha dodatočne ovplyvneného rozmnožovacieho biotopu vnútri ÚEV Malá Fatra	0 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu jedincov z ÚEV Malá Fatra	0,0 %

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou projektu by došlo k ďalšej fragmentácii krajiny a k navýšeniu rušenia ľudskou činnosťou, čím by bolo znemožnené zvýšenie početnosti populácie v tejto oblasti a sťažená migrácia.

Fragmentácia krajiny spôsobená výstavbou sa stáva pre šelmy nepriepustnou bariérou, ktorá je z dlhodobého hľadiska limitujúcim faktorom pre ich existenciu na okraji Západných Karpát. Rys pre svoju existenciu potrebuje využívať veľké priestory, tzv. domovské územie. Izolované populácie s vysokým koeficientom inbrídingu mávajú okrem iného aj znížený reprodukčnú schopnosť, zvýšený výskyt jedincov s vrodenými chybami a obmedzenú kapacitu prispôsobovať sa zmenám v prostredí, čo vedie k zvýšeniu rizika vyhynutia. Druh je výnimočne plachý a spravidla sa ľudskej aktivite a blízkosti vyhýba najmä počas dňa.

Tabuľka 15 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany rysa ostrovida (ÚEV Malá Fatra)

Atribút	Merateľný ukazovateľ	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	Min. 5	Odhadnutý počet jedincov v súčasnosti 2 – 5, potrebné zvýšenie početnosti populácie.	Projekt môže mať negatívny vplyv na reprodukciu populácie v dôsledku rušenia.
Veľkosť biotopu	ha	min. 20 000 ha	Výmera potenciálneho biotopu je stanovená v starších lesoch, nie v holinách a monokultúrnych porastoch.	Projekt nemá vplyv na výmeru lesného biotopu. Ovplyvní výmeru biotopu pre migráciu.
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované migračné koridory / vytvorené prechody cez existujúce bariéry.	Umožnené prepojenie populácií s UEV Veľká Fatra, UEV Strážovské vrchy a UEV v regióne Kysúc a Hornej Oravy.	Projekt môže mať vplyv na prepojenosť populácií (migráciu) v dôsledku rušenia ľudskou činnosťou.

Zásahy do biotopu rysa a rušenie (hluk, pohyb návštevníkov) v jeho prirodzenom prostredí sú hlavnou príčinou ohrozenia tohto druhu veľkej šelmy.

Celkový vplyv projektu na základe možného ovplyvnenia predmetu ochrany rysa ostrovida rušením ľudskou činnosťou v blízkom i širšom okolí zámeru v ÚVE Malá Fatra bol vyhodnotený ako **mierne negatívny (-1)**.

5.3.2.4 1354* medveď hnedý (*Ursus arctos*)

Medveď hnedý je jedným z predmetov ochrany ÚEV Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Medveď hnedý na našom území obýva horské oblasti s ihličnatými a zmiešanými lesmi. Charakteristický je samotárskym spôsobom života. Medveď je spolu s medvedicou len v čase ruje. Medvede sú všežravce, ktoré konzumujú zelené časti rastlín, plody, rôzne bezstavovce, lovia aj menšie stavovce, ale príležitostne aj raticovú zver a vyhľadávajú zdochliny. Pária sa od konca mája do začiatku augusta, výnimočne neskôr. Mláďatá sa rodia od konca decembra do februára po 7 – 9 mesiacoch latentnej gravidity počas zimného brloženia. Vlastný vývoj zárodku trvá iba 8 – 10 týždňov. Vo vrhu sú najčastejšie 2 mláďatá, ale ich počet kolíše od 1 do 5. S matkou zostávajú až do tretieho roku života, keď pohlavne dospievajú. Samice sa rozmnožujú v dvoj- až trojročnej perióde. V prírode sa môžu medvede dožívať 30 – 40 rokov.

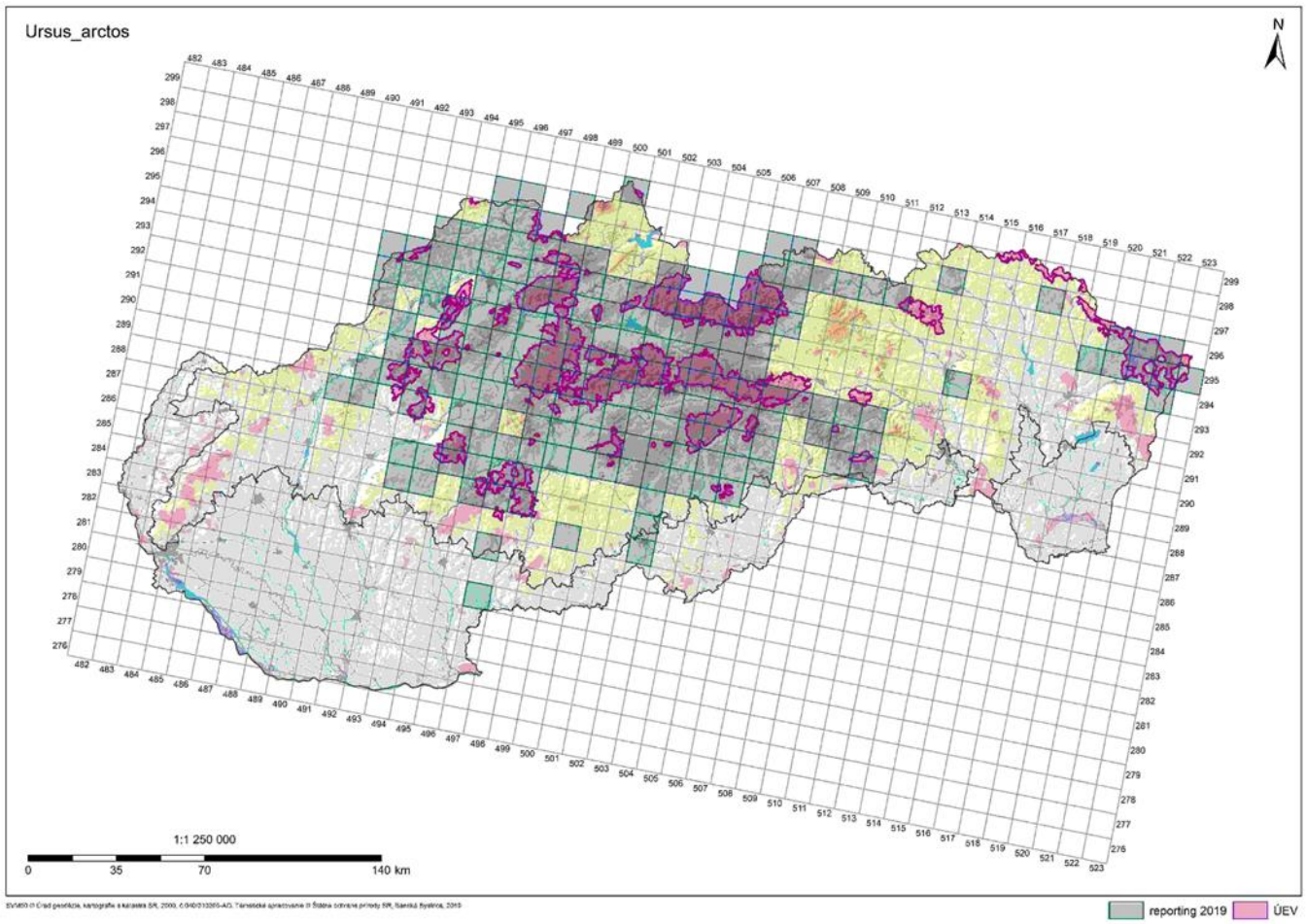
Vyskytuje sa v horských oblastiach stredného a severného Slovenska, východokarpatská populácia zasahuje do Nízkych Beskýd a Bukovských vrchov na severovýchode Slovenska, pričom tieto časti areálu sú spojené len v Poľsku. Hlavné biotopy výskytu predstavujú prevažne bukové, zmiešané a ihličnaté lesy s dostatkom úkrytových možností medzi bralami, vývratmi a inými úkrytmi susediace s rúbaniskami v podhorských a horských oblastiach. Medveď je všežravec a potravu si dokáže nájsť aj na lúkach, v ovocných sadoch a na poliach s poľnohospodárskymi plodinami. Medzi najväčšie ohrozenia z pohľadu úmrtnosti môžeme identifikovať pytliactvo a dopravná infraštruktúra. Ohrozenia v súvislosti synantropných a problémových jedincov sú hlavne: nezabezpečený odpad, osevné postupy (primárne kukurica), poľovnícke vnadiská/krmoviská a ovocné dreviny v intravilánoch obcí na území s výskytom medveďa hnedého.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Súčasná veľkosť populácie v ÚEV Malá Fatra je odhadnutá na 50 - 80 jedincov. Populácia na Slovensku je odhadovaná na 900 – 1300 jedincov.

Celkový stav medveďa hnedého je hodnotený ako FV – priaznivý.

Obrázok 9 Rozšírenie medveďa hnedého na území SR

Výskyt v dotknutom území

Vzhľadom na charakter okolitých biotopov, ktoré predstavujú prirodzené prostredie pre medveďa hnedého, možno jeho výskyt v dotknutom území s veľkou pravdepodobnosťou predvídať. Samostatný prieskum medveďa v rámci tohto projektu vykonaný nebol. Riešené územie sa však nachádza v mapových štvorcoch s evidovaným výskytom tohto druhu v databáze KIMS.

Počas zimného monitoringu šeliem 2024 bolo zistených viacero medveďov. V centrálnej časti národného parku boli zistené tri pohybujúce sa jedince, všetky sa vyskytovali v odľahlých častiach územia. V ochrannom pásme Národného parku Malá Fatra nebol zistený žiadny jedinec, podobne ako aj počas zimného monitoringu v roku 2023.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k zvýšeniu rušenia najmä vplyvom hluku zo stavebnej činnosti. Stavebné práce budú pravdepodobne znamenať kompletné opustenie lokality medveďom, a to minimálne počas stavby. Vplyv bude ďalej zvýšený pohybom stavebných pracovníkov po lokalite.

Počas prevádzky

Realizáciou zámeru dôjde k navýšeniu ubytovacích kapacít v dotknutom území, čo bude mať za následok zvýšenie turistických a športových aktivít v úzkom i širšom okolí zámeru a dôjde tak k pravidelnému rušeniu predmetu ochrany. Takéto vplyvy môžu z dlhodobého hľadiska spôsobiť nepriaznivý vývoj populácie.

Pre stanovenie veľkosti biotopu medveďa hnedého v ÚEV Malá Fatra boli využité habitatové triedy uvedené v SDF formulári. Pretože z hľadiska reprodukcie sa jedná o živočícha závislého od lesného prostredia, bola veľkosť biotopu vlka dravého vypočítaná súčtom N16, N17 a N19.

Predpokladaná zvýšená obývanosť, či návštevnosť lokality môže mať za následok nežiaducu synantropizáciu jedincov medveďa hnedého (zmeny správania zapríčinené získavaním neprirodzenej potravy - kuchynské odpady, odpadky po individuálnych turistoch). Kľúčovú úlohu tu bude zohrávať zvýšená početnosť ľudí a rekreačných zariadení v chránenom území, a následné nesprávne zaobchádzanie so vznikajúcimi odpadmi, ktoré môžu byť pre medvede lákavou potravou. Zmena v prirodzenom správaní poškodzuje nielen samotné medvede, ale predstavuje tiež významnú hrozbu aj pre človeka. Pri dlhodobejšom získavaní takejto potravy stráca medveď postupne plachosť, mení sa vzorec jeho správania. Pri spozorovaní človeka neuteká, naopak, stáva sa zvedavý. Nádoby s odpadom považuje za svoju korisť, ktorú si môže pred človekom aktívne brániť. Nebezpečným sa takéto zviera stáva aj v širšom okolí, napr. na turistických trasách, kde môže útočiť na turistov. Neželané návyky sa môžu prenášať aj na ďalšie generácie, a to v prípade, ak odpadky vyhľadáva vodiaca samica. Tieto vplyvy je možno eliminovať vhodnými opatreniami v prípade zabezpečenia odpadov z navrhovanej činnosti v miestnostiach a nádobách v rámci navrhovanej činnosti a to tak, aby sa vôbec minimalizovalo atrahovanie medveďa.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť populácie medveďa hnedého v SR	900 - 1300 jedincov
Rozloha biotopu druhu v SR	21 213,28 km^2
Celková veľkosť populácie druhu vo všetkých ÚEV v SR	500-800 jedincov
Celková veľkosť populácie druhu v ÚEV Malá Fatra	50-80 jedincov
Celková veľkosť biotopu druhu v ÚEV Malá Fatra	11 794,18 ha
Plocha dodatočne ovplyvneného rozmnožovacieho biotopu vnútri ÚEV Malá Fatra	0 ha
Podiel ovplyvnenej plochy biotopu k celkovej ploche biotopu jedincov z ÚEV Malá Fatra	0 %

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou projektu by došlo k ďalšej fragmentácii krajiny a k navýšeniu rušenia ľudskou činnosťou, čím by bolo znemožnené zvýšenie početnosti populácie v tejto oblasti a sťažená migrácia.

Fragmentácia krajiny spôsobená výstavbou sa stáva pre šelmy nepriepustnou bariérou, ktorá je z dlhodobého hľadiska limitujúcim faktorom pre ich existenciu na okraji Západných Karpát. Medveď pre svoju existenciu potrebuje využívať veľké priestory, tzv. domovské územie. Izolované populácie s vysokým koeficientom inbrídingu mávajú

okrem iného aj zníženú reprodukčnú schopnosť, zvýšený výskyt jedincov s vrodenými chybami a obmedzenú kapacitu prispôsobovať sa zmenám v prostredí, čo vedie k zvýšeniu rizika vyhynutia.

Tabuľka 16 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany medveďa hnedého (ÚEV Malá Fatra)

Atribút	Merateľný ukazovateľ	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie	Počet rezidentných jedincov	Min. 50	Odhadnutý počet jedincov v súčasnosti je 50 – 80.	Projekt môže mať negatívny vplyv na reprodukciu populácie v dôsledku rušenia.
Veľkosť biotopu	ha	min. 20 000 ha	Výmera potenciálneho biotopu.	Projekt nemá vplyv na výmeru lesného biotopu. Ovplyvní výmeru biotopu pre migráciu.
Prepojenosť populácií (migrácia)	Existencia migračných koridorov	Zachované migračné koridory / vytvorené prechody cez existujúce bariéry.	Umožnené prepojenie populácií s UEV Veľká Fatra, UEV Strážovské vrchy a UEV v regióne Kysúc a Hornej Oravy.	Projekt môže mať vplyv na prepojenosť populácií (migráciu) v dôsledku rušenia ľudskou činnosťou.

Zásahy do biotopu rysa a rušenie (hluk, pohyb návštevníkov) v jeho prirodzenom prostredí sú hlavnou príčinou ohrozenia tohto druhu veľkej šelmy.

Celkový vplyv projektu na základe možného ovplyvnenia predmetu ochrany medveďa hnedého rušením ľudskou činnosťou v blízkom i širšom okolí zámeru v ÚVE Malá Fatra bol vyhodnotený ako **mierne negatívny (-1)**.

5.3.3 Vplyvy na európsky významné vtáky

5.3.3.1 A223 pôtik kapcavý (*Aegolius funereus*)

Pôtik kapcavý je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Menší druh hnedo sfarbenej sovy. Nohy sú operené, žlté oči má výrazne čierno orámované. Stály vták. Hniezdny biotop druhu na Slovensku tvoria ihličnaté a zmiešané lesy, najmä smrekové, menej jedľovo-bukové na rovinách aj v horách, obvykle vo väčších lesných komplexoch. Dôležitým faktorom pri hniezdení druhu je prítomnosť dutín v teritóriu, hniezdne dutiny sú často vytesané tesárom čiernym v bukoch, jedliach, zriedkavejších boroviciach a v smrekoch. Osídľuje aj hniezdne búdky. Výnimočne môže byť hniezdo lokalizované v skalnej dutine alebo pod strechou osamelej budovy. Výška hniezd býva najčastejšie 6 - 8 m nad zemou.

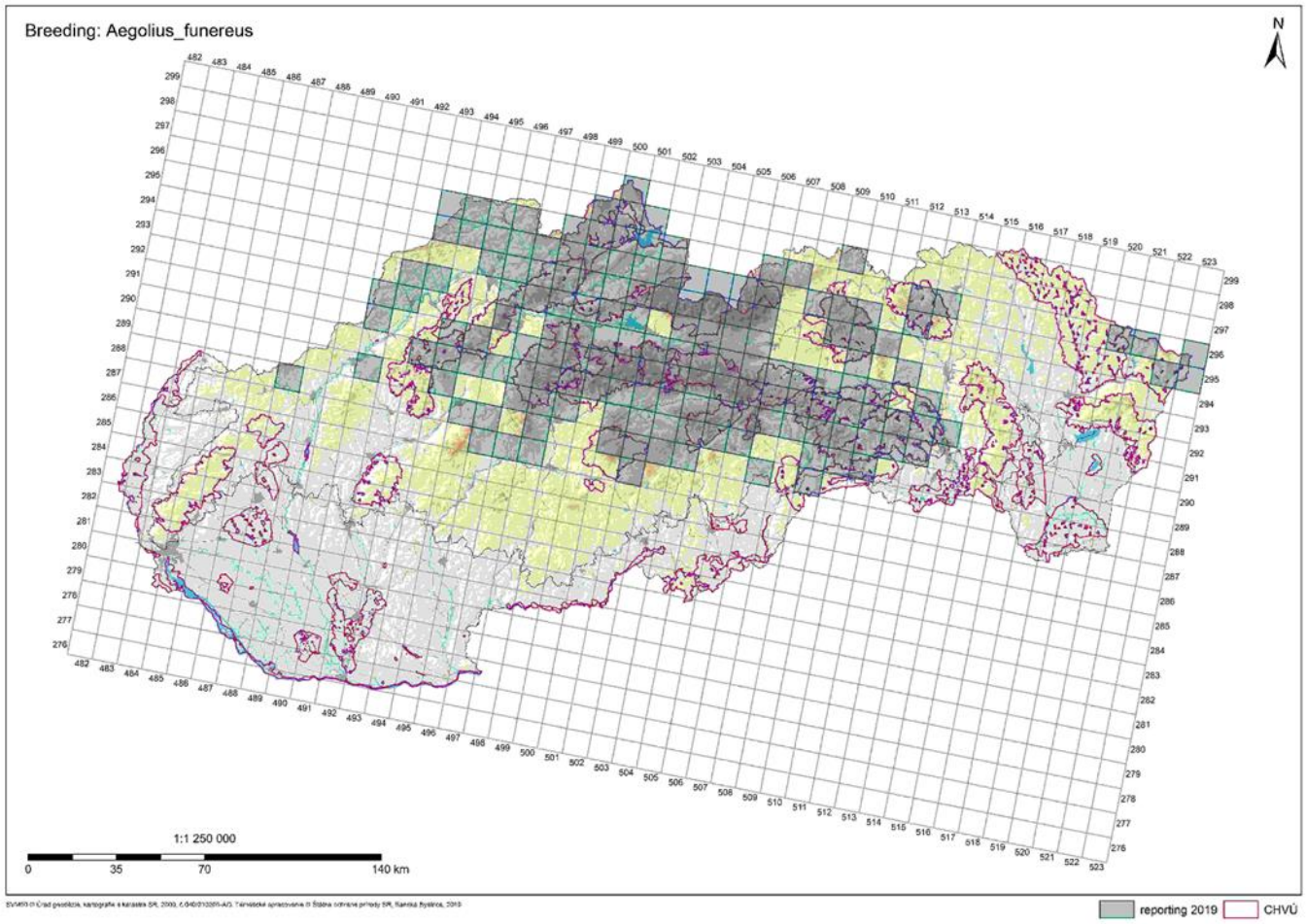
Hniezdi jednotlivo, páry nie sú trvalé a vytvárajú sa pravdepodobne každý rok znovu. Vajcia kladie koncom marca až do mája, v závislosti od dostupnosti potravy a jej množstva. V znáške je najčastejšie 4 - 7 čistobielych vajec. Na vajciach sedí 29 - 31 dní len samica. Samec loví potravu a nosí ju samici, ktorá ju rozdeľuje mláďatám. Mladé opúšťajú hniezdo vo veku 30 - 35 dní, no rodičia ich kŕmia ešte ďalej. Potravou sú predovšetkým drobné cicavce, v malej miere vtáky a ojedinele hmyz. Druh je stály, zimné rozšírenie sa do značnej miery prekrýva s hniezdnym. Najdlhší vek zistený pri okrúžkovanom jedincovi bol viac ako 15 rokov.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V CHVÚ obýva horské lesy približne od 600 m n. m. až po ich hornú hranicu. Početnosť na území CHVÚ je stanovená na 140 - 200 párov. Ťažiskom jeho výskytu v CHVÚ je masív Paráča, Kubínskej hole, ďalej Šrámková, Kokolová, Kľačianska Magura, masív Suchého, Lúčanského Minčola, Dlhej Lúky, oblasť Kozla, Kľaku.

Druh v rámci CHVÚ je definovaný ako stabilný, ktorý v súčasnosti trpí najmä zvýšenou ťažbou v jadrových územiach. Staré lesné porasty s dostatočným výskytom dier po tesárovi čiernom ubúdajú, pribúdajú mladé lesné plochy nevhodné pre druh.

Obrázok 10 Rozšírenie pôtika kapcavého na území SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jeho výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre neho vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jeho výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 626,5 m^2 (1,16265 ha) vhodného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie pôtika kapcavého v SR	1400 – 1800 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	14 921,5 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	1000 – 1500 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	140 - 200 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k záberu vhodného potravného biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 17 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet hniezdnych párov.	min. 190 hniezdnych párov	Dosiahnutie úrovne početnosti populácie na minimálne 190 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov ani hniezdny biotop.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Výmera (ha) zmiešaných lesov vo vhodnom veku (smrek, buk, jedľa, nad 80 rokov).	min. 15 700 ha	Zabezpečenie výmery hniezdneho a potravného biotopu na rozlohe min. 15 700 ha.	Projekt bude mať vplyv na potenciálne vhodný potravný biotop. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Štruktúra hniezdneho a potravného biotopu.	Počet dutinových stromov/ha.	min. 5 stromov	Udržanie výskytu dutinových stromov v lesných porastoch nad 80 rokov.	Projekt nebude mať vplyv na dutinové stromy.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na pôtika kapcavého v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.2 A091 orol skalný (*Aquila chrysaetos*)

Orol skalný je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Hniezdne prostredie tvoria horské oblasti v montánnom a hole v subalpínskom pásme v nadmorských výškach 500 – 1 650 m n.m. Loví najmä na poliach, holiach a pasienkoch. Vyhľadáva málo vyrušované, staršie jedľovo-smrekové alebo smrekové lesy obklopené poľnohospodárskou krajinou. Hniezdi na starých stromoch a skalných bralách, hniezdo používa často niekoľko rokov po sebe. Dospelé jedince sa zdržiavajú po celý rok v oblasti svojho hniezdiska. Nedospelé jedince sa často potulujú aj na väčšie vzdialenosti. Veľkosť lovného teritória závisí od potravnej ponuky (najmä stredne veľkej koristi ako zajace) a môže dosahovať až 100 km^2.

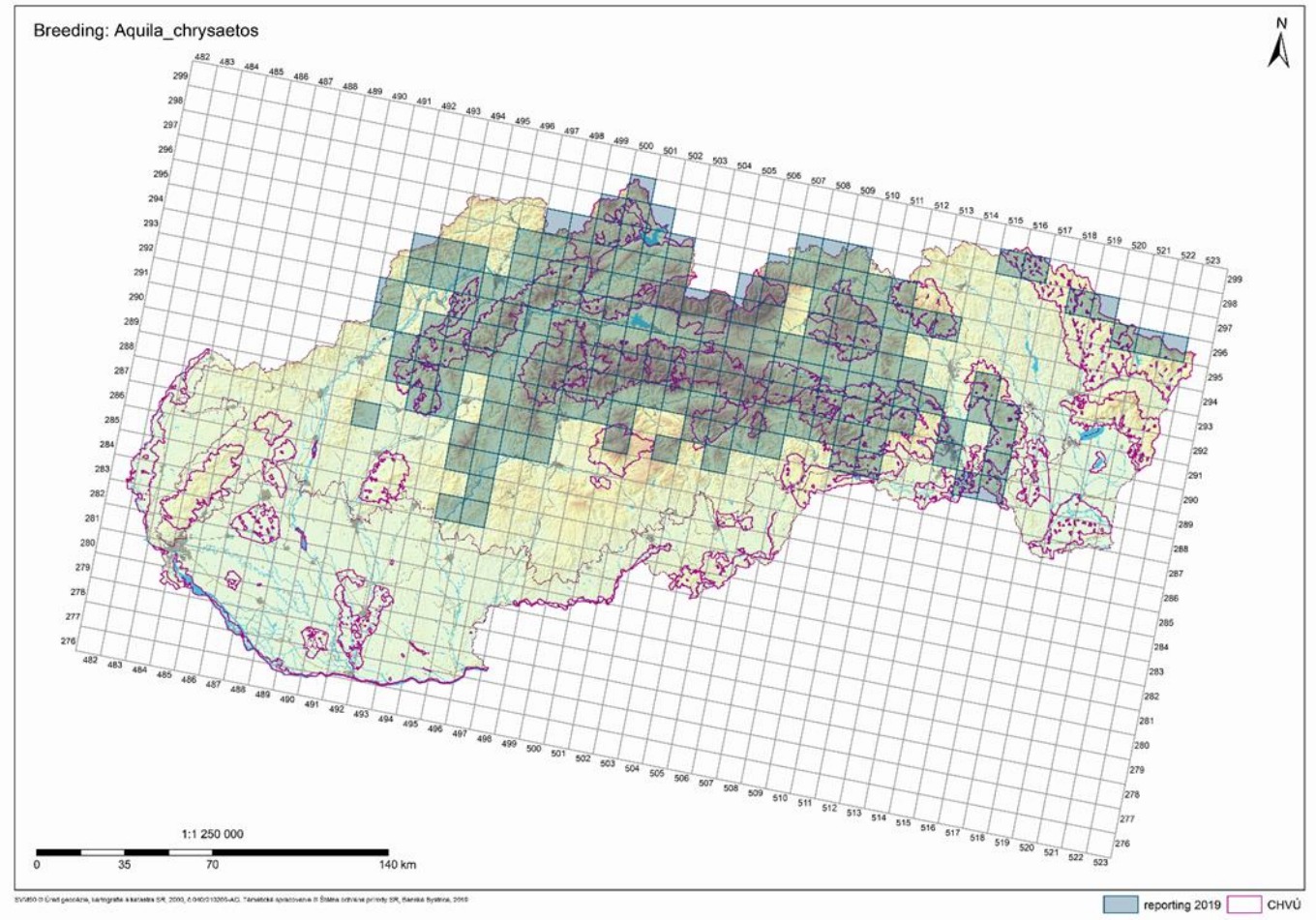
Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V CHVU Malá Fatra sa orol skalný vyskytuje v horských oblastiach, spravidla od nadmorskej výšky 600 m n. m. Na hniezdenie využíva väčšie lesné komplexy, v ktorých vyhľadáva málo antropicky vyrušované staršie lesné porasty (často jedľové, s vekom nad 100 rokov). Loviská tvorí otvorená poľnohospodárska krajina, zastúpená rozľahlými pasienkami a extenzívne využívanými lúkami. Potravné teritórium jedného páru je veľké a v závislosti na dostupnosti potravy a charaktere krajiny dosahuje aj okolo 100 km². Stromové hniezdo býva umiestnené na starších stromoch (smrek, jedľa), v starších obvykle viacetážových lesných porastoch. Hniezda na skalách bývajú umiestnené hlavne vo väčšom skalnom zoskupení, kde je dostatok skalných stien, veží, políc. Celkovo ale možno konštatovať, že druh uprednostňuje skôr hniezda na stromoch ako na skalách. Početnosť orla skalného v CHVÚ sa pohybuje na úrovni 6 - 10 hniezdnych párov. Hniezdiská sú dlhodobo stabilné. Orly však môžu hniezda nepravidelne meniť aj do vzdialenosti viac ako 1 km od seba, v závislosti na podmienkach na začiatku hniezdenia (napr. stav hniezdneho porastu, vyrušovanie človekom a pod.). Nárokom hodnoteného druhu vyhovuje viac Krivánska časť CHVÚ, kde je zistených až 5 hniezdiacich párov na ploche cca 21 km^2.

Stav druhu je hodnotený ako priaznivý - priemerný. Celkové nízke prírastky sú spôsobené lesohospodárskymi zásahmi v čase inkubácie, nevhodnými poveternostnými podmienkami začiatkom inkubácie (mrazy a dlho trvajúca snehová pokrývka), priamym prenasledovaním človekom (vyberanie vajec či mláďat) a nekontrolovaným turizmom na hniezdnych lokalitách. K zhoršeniu stavu lovísk došlo najmä kvôli urbanizácii a zarastaniu náletom. Populácia na

území je v sledovanom období stabilizovaná s miernym nárastom, pričom územie Kriváskej časti CHVU má jednu z najväčších denzít druhu v rámci SR.

Obrázok 11 Rozšírenie orla skalného v SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jeho výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre neho vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jeho výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie orla skalného v SR	120 - 150 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	17 590,4 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	70 - 100 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	6 - 10 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciu zámeru dôjde k záberu vhodného potravného biotopu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 18 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu	Počet hniezdnych párov	Min. 8 hniezdnych párov	Udržanie početnosti populácie na 8 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Veľkosť hniezdneho biotopu	Výmera v (ha).	5 300 ha	Zabezpečenie hniezdneho biotopu druhu na výmere min. 5 300 ha (lesné porasty vo veku nad 80 rokov).	Projekt nebude mať vplyv na veľkosť hniezdneho biotopu.
Veľkosť potravného biotopu	Výmera v (ha).	6 000 ha	Zabezpečenie rozlohy trvalých trávnych porastov na výmere min. 6 000 ha.	Projekt bude mať vplyv na zníženie veľkosti potravného biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na orla skalného v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.3 A215 výr skalný (*Bubo bubo*)

Výr skalný je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Hniezdnym biotopom bývajú najmä skaly a kameňolomy v nížinách až vyšších horách s možnosťami lovu v otvorenej krajine. V oblastiach bez skál môže hniezdiť na zemi pod vývratmi stromov, často v strmých svahoch pre lepší prílet na hniezdo. Len výnimočne hniezdi na budovách. Najmä počas tokania sa ozýva hlbokým húkaním. Hniezdo si nestavia, tvorí ho len priehlbinka vyhrabaná na zemi, v skalách, ojedinele v dutinách a starých hniezdach iných druhov vtákov (dravčích, bocianich). Výr je stály druh. Zimné rozšírenie sa takmer prekrýva s hniezdnym, pretože druh nemigruje. Za zlých poveternostných podmienok sa môže najmä počas zimy presúvať južným smerom. Tok začína od januára až marca v závislosti od nadmorskej výšky (v teplých zimách už v decembri). Potravné biotopy zahŕňajú oblasti v otvorenej krajine alebo v riedko zalesnenom teréne, napr. inundačné územia, poľnohospodárska krajina, pasienky, malé obrábané polia. Potravu tvoria rôzne stavovce do veľkosti zajaca, hlavne však drobné cicavce a vtáky.

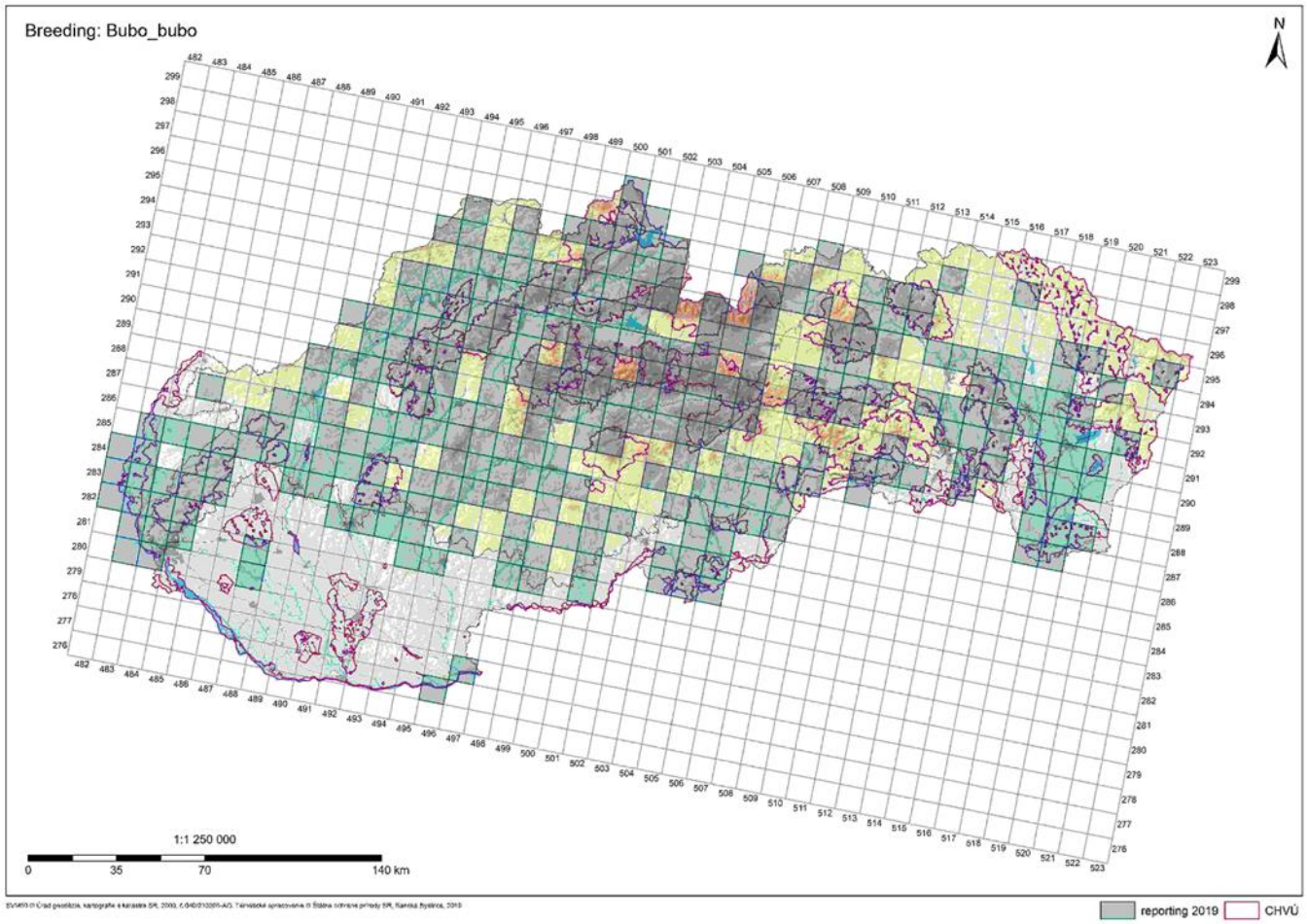
Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V CHVÚ Malá Fatra sa ako hniezdič vyskytuje do nadmorskej výšky približne 700 m. n. m. Najčastejšie hniezdi v blízkosti sídiel. Uzavretým lesom a vyšším polohám sa vyhýba, vyhľadáva skalné útvary, kameňolomy, strmé skalnaté stráne so starými lesmi. Vždy v blízkosti sa nachádza otvorená krajina pre lov. Početnosť výra skalného v CHVÚ sa pohybuje na úrovni 23 - 27 hniezdnych párov. Hniezdne lokality sú stabilné. Väčšinou hniezdi na skalách v

blízkosti obce. V jednom prípade (Belá) ide o hniezdenie pravdepodobne na zemi v lese. Dve hniezdne lokality zanikli (Zázrivá – Podskálie, Bystrička).

Druh sa nachádza v priaznivom priemernom stave. Výr skalný pre CHVÚ Malá Fatra vykazuje dlhodobý stabilný stav. Predpokladáme, že tento stav bude rovnaký aj v ďalších rokoch.

Obrázok 12 Rozšírenie predmetu ochrany v SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jeho výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre neho vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jeho výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 626,5 m^2 (1,16265 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 11 625 m^2 (1,1625 ha). Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie výra skalného v SR	300-400 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	27 566,8 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	130 – 200 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	23 - 27 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciu zámeru by došlo by tiež k záberu možného potravinového biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 19 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet hniezdnych párov.	min. 10 párov	Dosiahnutie minimálnej úrovne populácie 10 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Hniezdne biotopy	Existencia nerušených hniezdnych biotopov.	Hniezdne biotopy druhu bez rušivých vplyvov.	Dosiahnuť vylúčenie rušivých ľudských činností v miestach výskytu druhu (skalné útvary) - zvýšenej návštevnosti a banskej činnosti.	Projekt nebude mať vplyv na veľkosť hniezdneho biotopu.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Výmera v (ha).	Viac ako 280 ha	Zabezpečenie výmery hniezdneho biotopu na rozlohe min. 280 ha s výskytom skalných stien, skalných veží, previsov, nerušených návštevnosťou a s okolitou krajinou so zastúpením trvalých trávnych porastov v podiele vyššom ako 80 %.	Projekt bude mať vplyv na zníženie veľkosti potravného biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na výra skalného v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.4 A113 prepelica poľná (*Coturnix coturnix*)

Prepelica poľná je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Prepelica poľná žije na rozľahlých lúkach v teplých, nie veľmi suchých polohách, okrem toho aj v poraste obilnín, odkiaľ sa sliepky často už pred zberom sťahujú s kuriatkami do zemiačnisk. Dôvodom jej úbytku je okrem intenzívneho poľného hospodárenia a problémov na zimoviskách aj nadmerný odstrel v krajinách pri Stredozemnom mori.

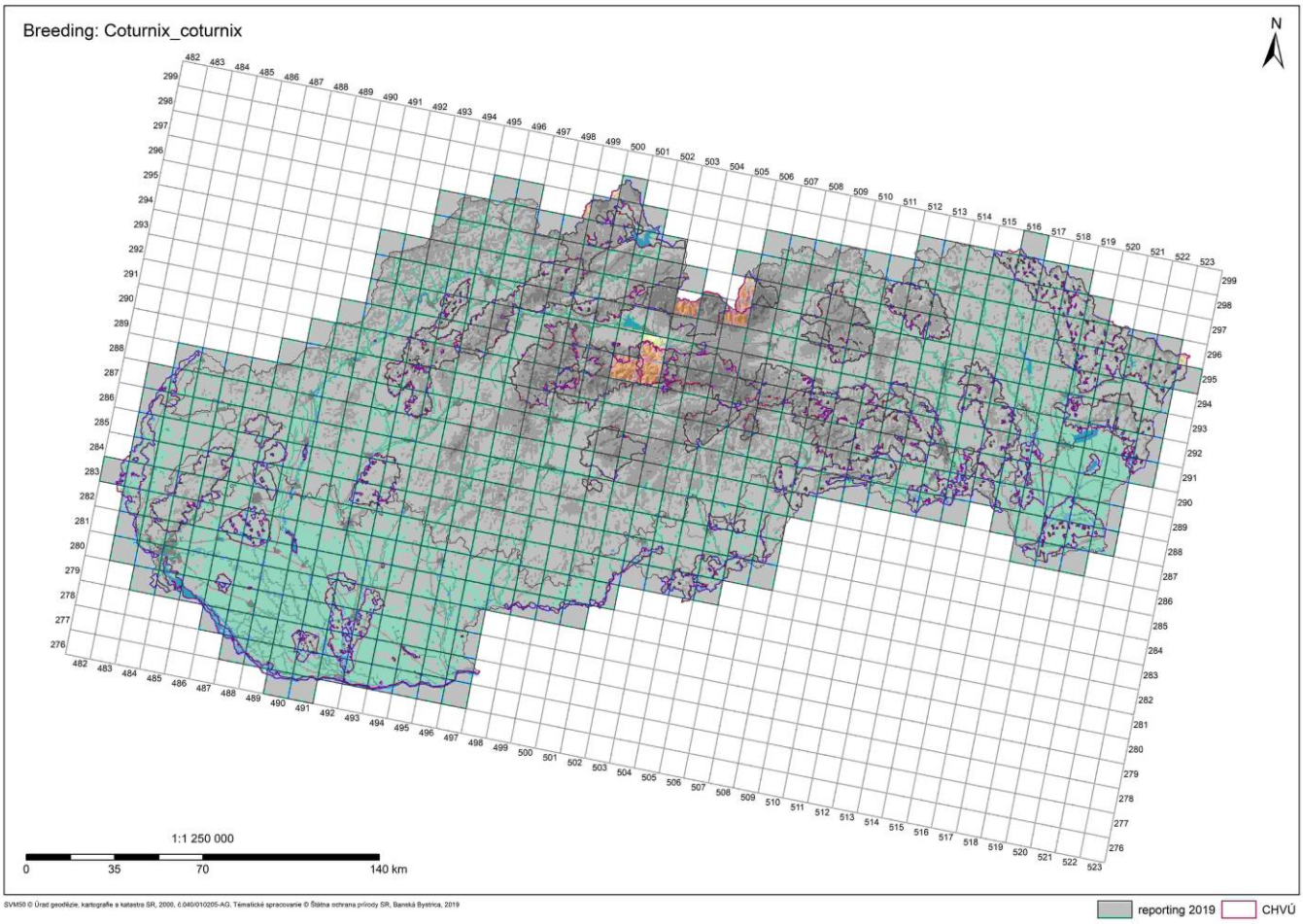
Prepelice, predovšetkým mladé vtáky, sa viac ako ostatné hrabavce živia živočíšnou potravou, napríklad hmyzom, pavúkmi, červami a mäkkýšmi. Pôvodnými biotopmi prepelice poľnej sú stepi a lesostepi. V súčasnosti sú hniezdnymi biotopmi druhu najmä oblasti v otvorenej poľnohospodárskej krajine, napr. obilné polia, krmoviny, menej okopaniny, lúky a pasienky. Vo svete obýva najmä otvorenú kultúrnu krajinu, roviny alebo miesta s mierne zvlneným povrchom. Podmienkou hniezdenia je prítomnosť hustej vegetácie, ktorá však nie je vyššia ako 1 m. Vyhýba sa holej pôde. V podmienkach Slovenska hniezdi prepelica poľná najmä v agrocenózach. Vyskytuje sa napr. v obilných a repkových poliach, kde obvzlášť preferuje miesta s podrastom tráv, burín alebo krmovín. Najpočetnejšia je na lúkach, ktorými vystupuje až do horských polôh (napr. Hruštínska hoľa, cca 1100 m n. m., Kubínska hoľa, cca 1300 m n. m.). Zriedkavejšie ju možno zastihnúť aj v suchších častiach slatinných rašelinísk, vo väčších ruderáloch. Uprednostňuje otvorenejšiu krajinu. Menším plochám v lesoch sa vyhýba. Na druhej strane bola zastihnutá aj na rozľahlejších rúbaniach v rannom štádiu zarastania. Ďalej obsadzuje aj zaplavované a suché lúky,

neobrábané trávnaté plochy (úhory), okraje mokradí a letiská. Počas migrácie sa vyskytuje aj v mestách; často ju možno počuť ozývať sa zo striech domov.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V Chránenom vtáčom území Malá Fatra bola v roku 2012 odhadnutá populácia prepelice poľnej na 50-80 párov, v roku 2003 bola početnosť odhadnutá na 11 párov. V súčasnosti je početnosť odhadovaná na 60-140 párov. Populácia má stúpajúci charakter. Stav populácie druhu na lokalite je B – priemerný, priaznivý stav.

Obrázok 13 Rozšírenie prepelice poľnej na území SR

Výskyt v dotknutom území

Prepelica poľná nebola počas prieskumu priamo na lokalite potvrdená. V dotknutom území sa však nachádza ekologicko-funkčný priestor EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) vhodného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie prepelice poľnej v SR	2000-5000 volajúcich samcov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	48 420,2 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	2000 – 3000 volajúcich samcov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	60 - 140 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k záberu potravného biotopu druhu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 20 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet volajúcich samcov.	Min. 65 volajúcich samcov.	Dosiahnutie početnosti populácie na minimálne 65 volajúcich samcov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Výmera (ha) trávnych porastov.	min. 3000 ha	Zabezpečenie výmery hniezdneho biotopu na rozlohe min. 3000 ha s občasne kosenými lúkami, ktoré budú potravnými a hniezdnymi biotopmi.	Projekt bude mať vplyv na redukciu hniezdneho a potravného biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Štruktúra hniezdneho a potravného biotopu.	Podiel (%) kosených lúk.	Min. 30 %.	Udržaný min. podiel občasne, resp. neskôr kosených lúk, bez prihnojovania a postrekov (dostatok potravy pre druh).	Projekt bude mať vplyv na fragmentáciu a redukciu lúčneho biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na prepelicu poľnú v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.5 A122 chrapkáč poľný (*Crex crex*)

Chrapkáč poľný je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

Na Slovensku pôvodne hniezdil v extenzívne využívaných podmáčaných lúkach ovplyvnených prirodzeným režimom riek (v súčasnosti niva rieky Morava, Latorica, Ipeľ). V horských a podhorských oblastiach sú hniezdne biotopy druhu najmä extenzívne využívané prirodzené lúky. Ďalšími charakteristickými biotopmi sú oblasti pravidelne nevyužívané ľudskou činnosťou (napr. okraje mokradí, ruderálne biotopy – rumoviská a skládky organického materiálu). Osobitný typ biotopu predstavujú opustené poľnohospodárske pozemky – napr. úhory.

Zo zimovísk prilieta od apríla, obvykle v máji až do júna. Ozýva sa aj z polí, tie však jeho hniezdnym požiadavkám nevyhovujú. Druh býva najčastejšie zaregistrovaný na základe hlasu, lebo pri vyrušení neodlieta, ale uniká nepozorovane vo vegetácii. Hniezdo je umiestnené na zemi, väčšinou v bylinnej vegetácii. V znáške býva najčastejšie 8 -11 vajec žltkasto zelenkastohnedej farby s tmavšími hnedastohrdzavými škvrnami. Zahrievanie znášky trvá zvyčajne 16 - 19 dní. Krátko po vyliahnutí mláďatá opúšťajú hniezdo. Kŕmi ich samica, ale už ako 3- až 4-dňové si zbierajú potravu samy. Potravu tvoria drobné 5 - 10 milimetrové živočíchy, najmä dvojkrídlovce, chrobáky, mäkkýše,

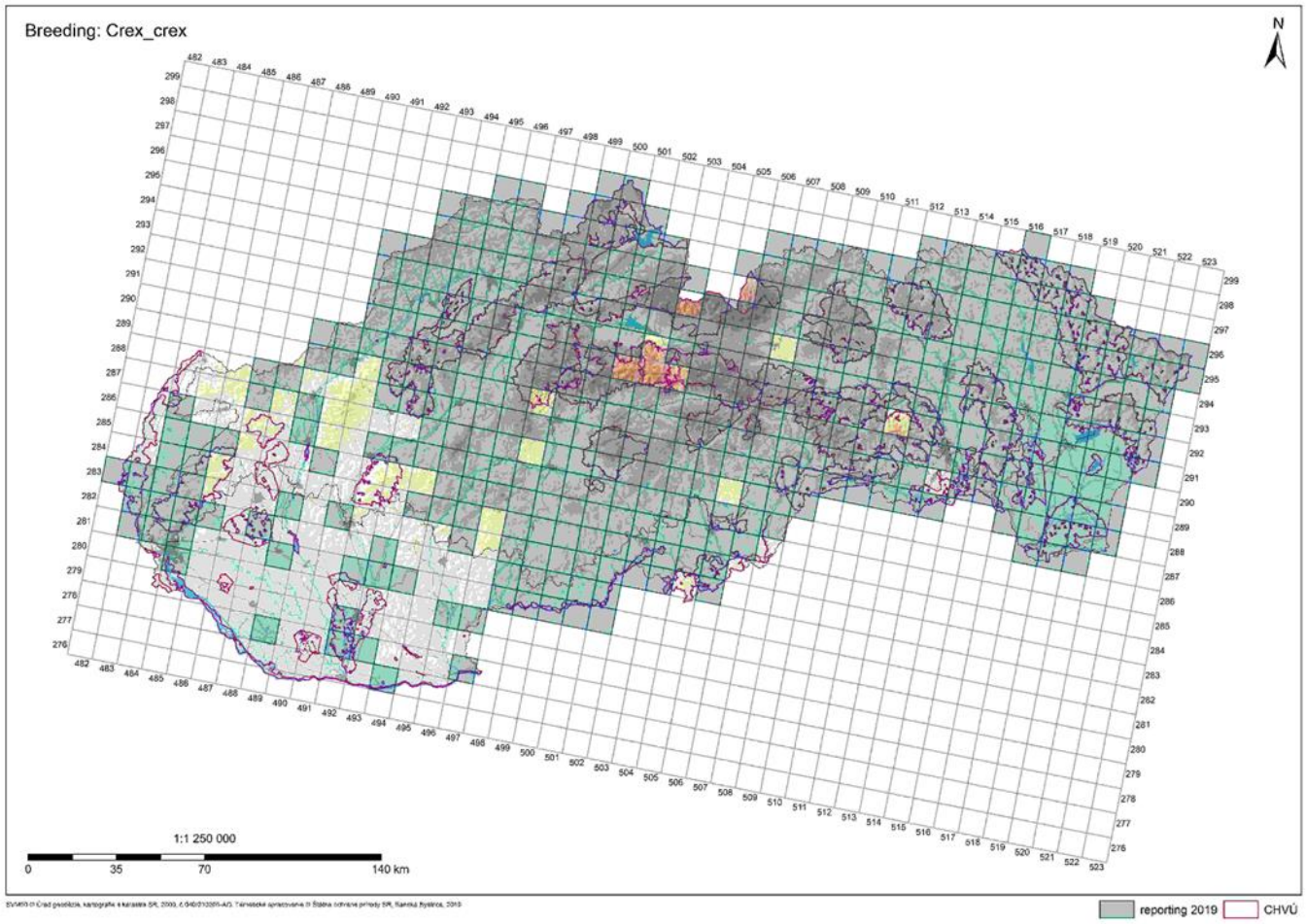
pavúky a pod. Neskôr menšiu časť potravy tvorí aj rastlinná zložka - zelené časti rastlín a semená. Schopnými letu sa stávajú mláďatá vo veku 5 týždňov. Do októbra od-lietajú, zimujú zvyčajne v rovníkovej a južnej Afrike.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Druh sa vyskytuje najmä v predhorí Malej Fatry, kde využíva vhodné biotopy pre hniezdenie. Vhodný biotop pre hniezdenie a migráciu tvoria kosené vlhké lúky, okraje lúk s výskytom mrkvovitých rastlín a žihľavy. Výskyt chrapkáča poľného v CHVÚ Malá Fatra môžeme rozdeliť na dve časti, na východnú a západnú časť. Východná časť CHVÚ (Terchová, oblasť Oravy) je výskytom oveľa bohatšia ako západná. V západnej časti (Turiec, povodie Rajčianky) sa druh na väčšine územia nevyskytuje alebo je jeho výskyt veľmi sporadický. Najviac chrapkajúcich samcov v celom CHVÚ možno nájsť v hniezdnom období v katastrálnom území obce Zázrivá, Terchová a Párnica. V Malej Fatre vystupuje až do nadmorskej výšky 1 400 m n. m. (Medziholie, Mojžišove pramene, Snilovské sedlo), kde obsadzuje biotopy najmä s výskytom štiavov a žihľavy.

Lúky v západnej časti CHVÚ sú intenzívnejšie poľnohospodársky využívané ako vo východnej časti, preto je tu pokrytie chrapkáčom menšie. Vo východnej časť CHVÚ naopak dochádza ku opúšťaniu pasienkov a lúk, pričom dochádza ku postupnému zarastaniu vhodných biotopov. Za veľmi dôležitý negatívny prvok tiež pokladám výstavbu (Zázrivá), ktorá mnohé lokality fragmentovala na menšie celky, ktoré vzhľadom na to úplne zanikli. Druh sa pravdepodobne vďaka týmto zmenám dostane do kategórie C. Preto je vhodné vykonať zmeny v poľnohospodárstve, ktoré môže tento jav ovplyvniť.

Obrázok 14 Rozšírenie chrapkáča poľného na území SR

Výskyt v dotknutom území

Počas ornitologického prieskumu v roku 2023 bol zvukový záznam jedného samčeka zaznamenaný cca 200 m od lokality.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) vhodného hniezdneho a potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m. Negatívnym vplyvom bude aj hluk z výstavby.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha. Pri správnom manažmente obnovenej lokality predpokladáme jej osídlenie chrapkáčom poľným.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie chrapkáča poľného v SR	1500 – 3000 volajúcich samcov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	37 763,1 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	1000 – 1800 volajúcich samcov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	60 - 100 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha
Počet (negatívne) ovplyvnených jedincov	1
Podiel ovplyvnenej populácie druhu k populácii druhu v dotknutom CHVÚ	0,5 - 0,83 %

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k vplyvom na ciele ochrany od udržania početnosti populácie, cez zabezpečenie výmery hniezdneho a potravného biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 21 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet volajúcich samcov.	Min. 100 volajúcich samcov.	Udržanie početnosti populácie na 100 volajúcich samcov.	Projekt bude mať negatívny vplyv na 1 volajúceho samca.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Výmera (ha) trávnych porastov.	Min. 3000 –ha.	Zabezpečenie výmery hniezdneho a potravného biotopu na rozlohe min. 3000 ha, teda neskôr po 1. auguste kosených trvalých trávnych porastov s kosením od stredu ku kraju a bez aplikácie umelých hnojív zohľadňujúc tieto ekologické nároky druhu pre udržanie hniezdneho biotopu v priaznivom stave.	Projekt bude mať vplyv na redukciu hniezdneho a potravného biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Štruktúra hniezdneho a potravného biotopu.	Podiel (%) kosených lúk.	Min. 30 %.	Udržaný min. podiel občasne kosených lúk, kde sú miesta pre úkryt a hniezdenie druhu a potravné možnosti.	Projekt bude mať vplyv na redukciu kosených lúk o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na prepelicu poľnú v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **mierne negatívny (-1!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.6 A103 sokol sťahovavý (*Falco peregrinus*)

Sokol sťahovavý je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

Charakteristika druhu

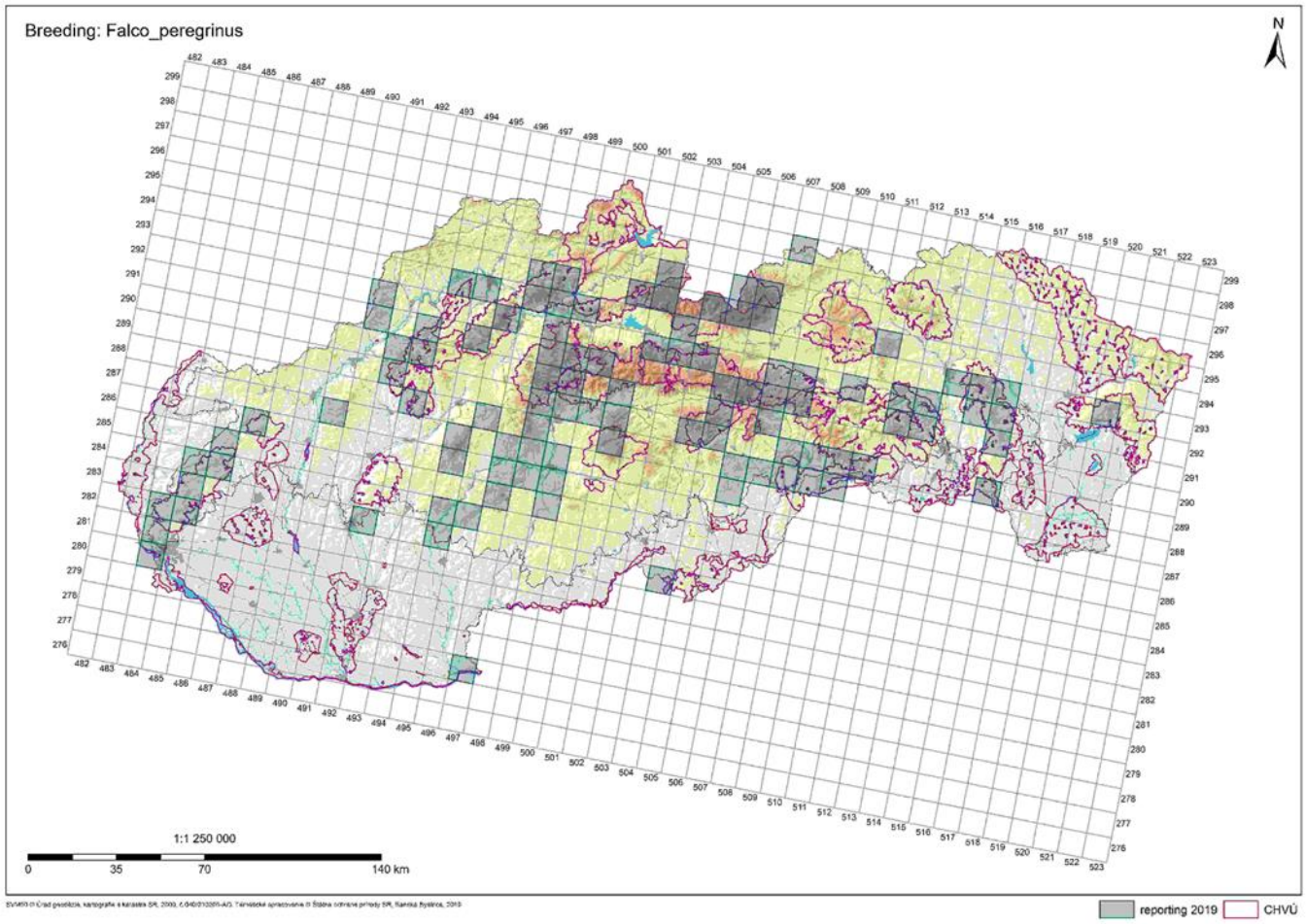
Typickým hniezdnym biotopom je horské lesné prostredie so skalnatými svahmi. Druh je vo väčšine prípadov verný hniezdnej lokalite. K zmenám a striedaniu hniezd obvykle dochádza len v malom priestore hniezdiska. Vždy využíva hniezda iných druhov, najčastejšie krkavca, alebo zahniezdi na holom podklade skalnej lavice. Prakticky na celom území možno zastihnúť prevažne migrujúce a zimujúce jedince alebo jedince z blízkych pohorí. Obdobie migrácie začína od septembra a najmä nedospelé jedince našej populácie zaletujú prevažne juhozápadným smerom do štátov južnej Európy. Po prílete na hniezdisko (koncom februára) dochádza k svadobným letom. Druh je citlivý najmä v tejto fáze na rušenie a pri opakovanom rušení vybranú lokalitu opúšťa. Jedince vo Veľkej Fatre niekedy aj zimujú a z hniezdisk sa zvyčajne vytrácajú iba počas decembra až januára. Čas inkubácie prebieha spravidla v priebehu apríla. Živí sa prevažne vtákmi ulovenými vo vzduchu, preto často loví na voľných priestranstvách. V optimálnom prostredí môže byť hniezdna hustota vysoká, takže susediace páry hniezdia 1 – 2 km od seba.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Sokol sťahovavý na území CHVÚ obýva skalné steny s dostatkom dutín či lavíc vhodných pre hniezdenie. Ide väčšinou o väčšie skalné zoskupenia, skalné rebrá a veže. Biotopy sú pre druh vhodné a dostačujúce, v súčasnosti sú obsadené takmer všetky potenciálne lokality v CHVÚ. Pre hniezdenie najčastejšie využíva staré hniezda krkavcov, ktoré obsadzuje opakovane každý rok. Celkovo možno pri tomto druhu konštatovať mierny nárast početnosti v CHVÚ, v súčasnosti sa populácia odhaduje na 7 až 8 párov. Počet párov pre CHVÚ je vyhovujúce, očakáva sa v budúcnosti možné zahustenie populácie. Páry sa na lokalitách zdržujú počas celého roka.

Stav druhu je hodnotený ako priaznivý - dobrý. Druh pre CHVÚ Malá Fatra vykazuje nárast počtu hniezdiacich párov, podobný stav vykazuje aj v ďalších okolitých územiach. Obsadzuje väčšinu vhodných lokalít pre hniezdenie. V budúcnosti pravdepodobne dôjde ku zahusteniu hniezdiacich párov na možných lokalitách (predpoklad okolie obcí Zázrivá, Istebné, Žaškov, Strečno, Terchová.).

Obrázok 15 Rozšírenie sokola sťahovavého na území SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jeho výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre neho vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jeho výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie sokola sťahovavého v SR	160 – 210 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	9958,4 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	77 – 110 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	3-7 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha

Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k záberu možného potravinového biotopu. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Tabuľka 22 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet hniezdnych párov.	Min. 10 hniezdnych párov.	Udržanie početnosti populácie na minimálne 10 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Hniezdne biotopy	Existencia nerušených hniezdnych biotopov.	Hniezdne biotopy druhu bez rušivých vplyvov.	Vylúčenie rušivých ľudských činností v miestach výskytu druhu (skalné útvary) - zvýšenej návštevnosti a banskej činnosti.	Projekt nebude mať vplyv na hniezdny biotop.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu	Výmera v (ha).	Viac ako 280 ha.	Zabezpečenie výmery hniezdneho biotopu na rozlohe min. 280 ha s výskytom skalných stien, skalných veží, previsov, nerušených návštevnosťou a s okolitou krajinou so zastúpením trvalých trávnych porastov v podiele vyššom ako 80 %.	Projekt bude mať vplyv na redukciu potravného biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na sokola sťahovavého v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.7 A217 kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*)

Kuvičok vrabčí je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

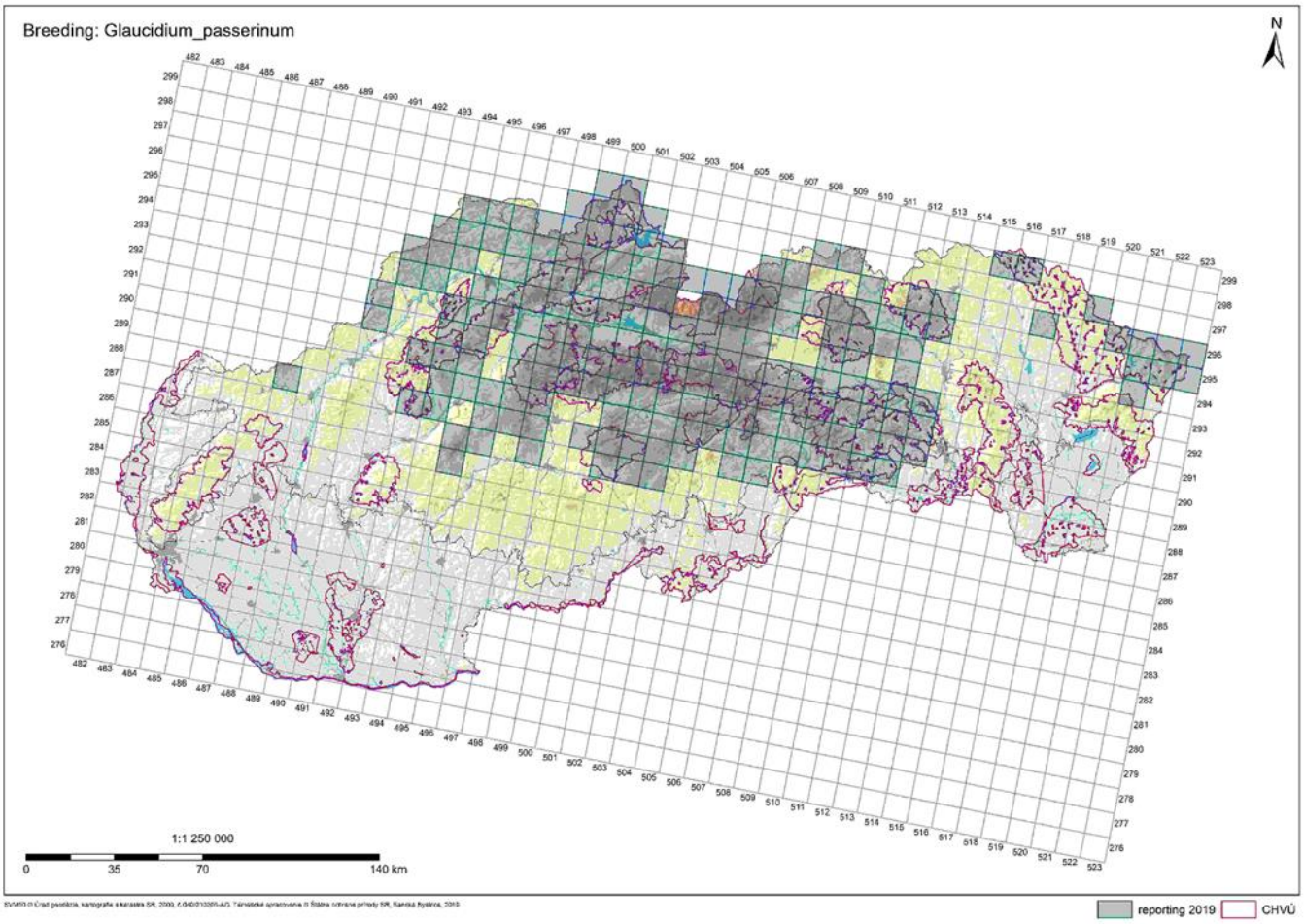
Charakteristika druhu

Na Slovensku obýva všetky typy lesov od menších len niekoľko desiatok ha veľkých hájov až po rozsiahle lesné komplexy. Preferuje predovšetkým rôznoveké porasty vysokej diverzity nad 50 rokov s dostatkom dutín (najmä po ďatľoch), ktoré využíva na hniezdenie a niekedy aj na ukrývanie potravy. Dôležité sú niektoré štruktúrne komponenty habitatu, ako napr. otvorené plochy (lúky, svetliny), výskyt hustých ihličnatých mladín a košatých smrekov či jedlí (pre denný úkryt), ako aj prítomnosť vody v teritóriu. V mimohniezdnom období je pozorovaný aj na okrajoch intravilánov obcí a mimo les v brehových porastoch.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Celkový priaznivý stav kuvička vrabčieho v CHVÚ Malá Fatra je hodnotený stupňom B – priemerný, priaznivý stav. Program starostlivosti by mal prispieť k tomu, aby sa stav udržal minimálne na uvedenej úrovni prostredníctvom cielenej ochrany druhu v území ako aj ochranou jeho biotopov.

Obrázok 16 Rozšírenie kuvička vrabčieho na území SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jeho výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre neho vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jeho výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 626,5 m^2 (1,16265 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie kuvička vrabčieho v SR	1300 – 2000 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	17567,6 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	900 – 1400 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	100 - 140 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha

Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciu zámeru by mohlo dôjsť k zásahu do teritória druhu.

Tabuľka 23 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet hniezdnych párov.	min. 250 hniezdnych párov.	Udržanie početnosti populácie na minimálne 250 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Výmera (ha) zmiešaných lesov vo vhodnom veku (smrek, buk, jedľa, nad 80 rokov)	min. 15 000 ha	Zabezpečenie výmery hniezdneho a potravného biotopu vo veku nad 80 rokov na rozlohe min. 15 000 ha.	Projekt bude mať vplyv na redukciu potenciálne vhodného potravného biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Štruktúra hniezdneho a potravného biotopu.	Počet dutinových stromov/ha.	min. 5 stromov	Udržanie výskytu dutinových stromov po tesárovi čiernom v lesných porastoch nad 80 rokov, ktoré poskytujú hniezdne možnosti pre druh.	Projekt nebude mať vplyv na dutinové stromy.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na kuvička vrabčieho v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.8 A340 strakoš veľký (*Lanius excubitor*)

Strakoš veľký je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

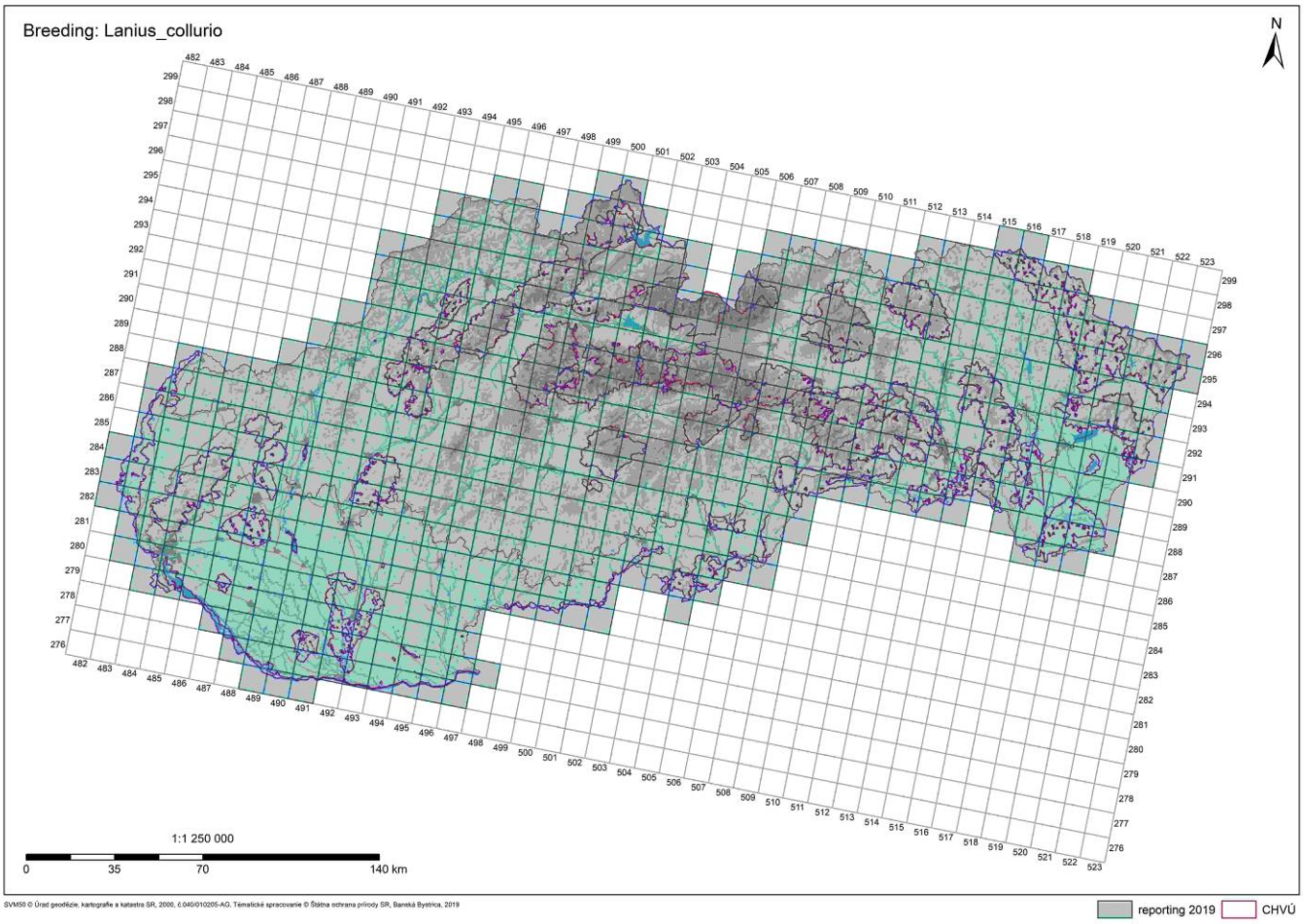
Charakteristika druhu

Hniezdnymi biotopmi strakoša veľkého sú oblasti v pahorkatinovej a podhorskej krajine s dostatkom rozptýlenej zelene, často v blízkosti rašelinísk a vlhkých lúk (SOS/BirdLife 2013). Vo svete hniezdi v otvorenej krajine so solitérnymi stromami, kríkmi, so stĺpmi a líniami elektrického vedenia. Severné populácie obývajú čistiny a lesné okraje v tajge alebo v prechodnej zóne medzi tajgou a tundrou. Niekedy sa vyskytuje aj v močaristej krajine a v okolí rašelinísk. Dôležitým komponentom potravného biotopu je nízka vegetácia a množstvo konárov, ktoré slúžia ako vyhliadkové body k lovu (napr. konáre solitérnych stromov, krovín, stĺpov, línií elektrického vedenia a ploty). Na Slovensku obýva strakoš veľký predovšetkým otvorenú poľnohospodársku krajinu s prevahou mokrých lúk a pasienkov s bohatou rozptýlenou zeleňou. Preferuje lúky a pasienky so skupinkami smrekov v blízkosti rašelinísk a močiarov. Menej početný je na okrajoch lesov v intenzívne obrábanej krajine na suchších lúkach. Prechodne obýva aj väčšie rúbane v ranných štádiách zarastania. Menej hniezdi aj na okrajoch intravilánov, najmä v tichších oblastiach. Vyhýba sa súvislým zalesneným oblastiam, silne urbanizovaným územiam a polohám nad hornou hranicou lesa.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

V Chránenom vtáčom území Malá Fatra bola v roku 2012 odhadnutá populácia strakoša veľkého na 3-5 párov, v roku 2003 bola početnosť odhadnutá na 10 párov. V súčasnosti je jeho početnosť odhadovaná na 7-13 párov. Populácia má výrazne klesajúci charakter. Celkový stav druhu je hodnotený ako B – priemerný, priaznivý stav.

Obrázok 17 Rozšírenie strakoša veľkého na území SR

Výskyt v dotknutom území

V dotknutej lokalite nebol strakoš veľký počas prieskumu evidovaný. Zámer je však situovaný v ekologicko-funkčnom priestore EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 626,5 m^2 (1,16265 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie strakoša veľkého v SR	500 – 800 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	13737,8 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	50 – 100 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	7 - 13 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha

Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru dôjde k záberu hniezdneho a potravného biotopu.

Tabuľka 24 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet hniezdnych párov.	min.7 hniezdnych párov	Zvýšenie početnosti populácie min. na 7 hniezdnych párov.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu druhu.	Výmera (ha).	5000 ha	Mozaikovitá poľnohospodárska krajina s rozptýlenou nelesnou drevinovou vegetáciou a zastúpením krajinných prvkov na úrovni minimálne 10 %.	Projekt bude mať vplyv na redukciu hniezdneho biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na strakoša veľkého v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.3.3.9 A220 sova dlhochvostá (*Strix uralensis*)

Sova dlhochvostá je jedným z predmetov ochrany CHVÚ Malá Fatra.

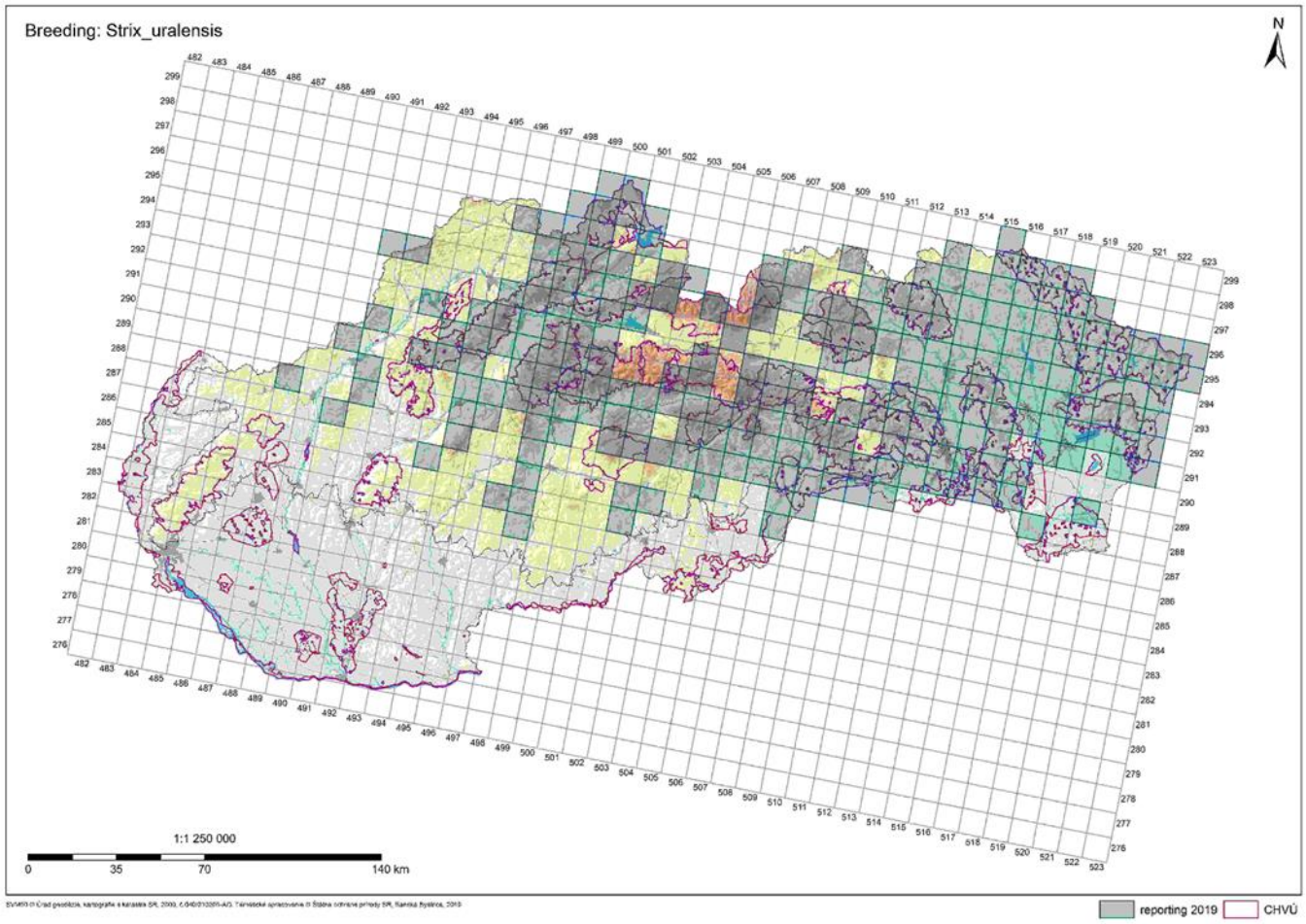
Charakteristika druhu

Obýva zmiešané a listnaté lesy charakteru pralesa, najmä bučiny. Páry si udržujú stále hniezdiská. Na našom území využíva na hniezdenie predovšetkým staré hniezda dravcov, ale aj dutiny stromov. Hniezdenie začína koncom februára až v apríli, znáška obsahuje 1 - 6 čisto bielych, trochu lesklých vajec. Na znáške sedí 27 - 29 dní len samica, samec ju v tomto čase zásobuje potravou. Po vyliahnutí mláďat samec obvykle nosí potravu a samica ju dáva mladým. Potravou sú predovšetkým drobné cicavce do veľkosti veverice, vtáky do veľkosti havrana, obojživelníky a hmyz. Mláďatá opúšťajú hniezda po 34 - 35 dňoch, no rodiny sa držia spolu ešte aj dva ďalšie mesiace. Druh je stály, hlavne dospelé vtáky sa v zime zdržiavajú v okolí hniezdiska. Potravné biotopy zahŕňajú okraje lesov, skupinky stromov, v zime je druh častý aj v otvorenej krajine, vrátane parkov a príležitostne aj v okolí dedín.

Kvantitatívne a kvalitatívne údaje o druhu

Celkový priaznivý stav sovy dlhochvostej v CHVÚ Malá Fatra je hodnotený stupňom B – priemerný, priaznivý stav. Program starostlivosti by mal prispieť k tomu, aby sa stav udržal minimálne na uvedenej úrovni prostredníctvom cielenej ochrany druhu v území ako aj ochranou jeho biotopov.

Obrázok 18 Rozšírenie sovy dlhochvostej na území SR

Výskyt v dotknutom území

Na základe aktuálneho prieskumu nebol zaznamenávaný jej výskyt priamo v dotknutom území. To ale neznamená že tento pre ňu vhodný potravný biotop z času na čas nevyužíva. Jej výskyt bol pozorovaný v širšom okolí zámeru.

Vplyvy projektu na predmet ochrany

Počas výstavby

Počas výstavby dôjde k deštrukcií 11 625 m^2 (1,1625 ha) vhodného potravného biotopu druhu. Ďalej bude dočasne vplývať na okolité časti biotopu zvýšená prašnosť z výstavby do vzdialenosti cca 50 m.

Počas prevádzky

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Kvantifikácia vplyvov na predmet ochrany

Celková veľkosť hniezdiacej populácie sovy dlhochvostej v SR	1400 – 2500 párov
Rozloha rozmnožovacieho biotopu druhu v SR	22 276,2 km^2
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu vo všetkých CHVÚ v SR	800 – 1300 párov
Celková veľkosť hniezdiacej populácie druhu v CHVÚ Malá Fatra	20 - 40 párov
Plocha dodatočne ovplyvneného biotopu vnútri CHVÚ Malá Fatra	1,1625 ha
Plocha obnoveného a manažovaného biotopu	1,653 ha

Vplyv projektu na ciele ochrany

Realizáciou zámeru by mohlo dôjsť k zásahu do teritória druhu.

Tabuľka 25 Hodnotenie vplyvu projektu vo vzťahu k cieľom ochrany pre predmet ochrany (CHVÚ Malá Fatra)

Parameter	Merateľnosť	Cieľová hodnota	Doplnkové informácie	Vplyv projektu na plnenie cieľov ochrany
Veľkosť populácie druhu.	Počet obsadených teritórií.	Min. 30 obsadených teritórií.	Udržanie početnosti populácie na 30 obsadených teritórií.	Projekt nebude mať vplyv na počet hniezdnych párov.
Veľkosť hniezdneho a potravného biotopu.	Lesné porasty nad 80 rokov alebo fragmenty starých lesných porastov.	Min. 21000 ha.	Zabezpečenie výmery hniezdneho biotopu na rozlohe min. 21 000 ha, s obmedzenou lesohospodárskou činnosťou počas hniezdneho obdobia druhu.	Projekt bude mať vplyv na redukciu potenciálne vhodného potravného biotopu o 1,1625 ha. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.
Štruktúra hniezdneho biotopu.	Podiel (%) porastov z rozlohy lesných biotopov.	Min. 40 %.	Udržať podiel porastov vo veku nad 80 rokov v CHVÚ, ktoré poskytujú hniezdne aj potravne možností pre druh.	Projekt nebude mať vplyv na lesné biotopy.

Na základe vyššie uvedeného, kvantifikácii vplyvov, možno celkový vplyv projektu na sovu dlhochvostú v CHVÚ Malá Fatra vyhodnotiť ako **nulový (0!).** Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola úspešnosti obnovy a manažmentu biotopu 6510 na lokalite Príslop.

5.4 Vyhodnotenie kumulatívnych vplyvov

Na posúdenie kumulatívnych vplyvov bol využiť územný plán obce Terchová. Ďalej boli použité informácie z Programu starostlivosti o CHVÚ Malá Fatra pre roky 2016 – 2045, Navrhované ciele ochrany CHVÚ Malá Fatra (odsúhlasené Európskou komisiou 22.9.2022) a Zásady starostlivosti o biotopy európskeho významu a biotopy druhov európskeho významu v územiach európskeho významu.

Do hodnotenia kumulatívnych vplyvov je dôležité zahrnúť aj prípadné synergické vplyvy a spolupôsobiace faktory, ktoré zvyčajne pôsobia na lokality a ich predmety ochrany nezávisle na budovaní iných projektov alebo v súvislosti s malými projektami.

Požiadavky na riešené územie definované v ÚPN sídelného útvaru Terchová:

- V zmysle platného Územného plánu obce Terchová je predmetné územie súčasťou funkčnej zóny D.
- Funkcia a typ stavebnej činnosti v predmetnom území D:
  - Výstavba rekreačných chalúp (jednopodlažné s podkrovím s max. výškou hrebeňa strechy 10 m).
  - Rekreačná výstavba individuálnych rekreačných domov (jednopodlažné, s podkrovím, môžu byť podpivničené)
  - Max. kapacita – 300 lôžok

V dotknutom území rastie dopyt po individuálnej rekreácii. Rovnako tak na celom území ÚEV a CHVÚ Malá Fatra vrastá záujem o turizmus a s ním spojená potreba ubytovania. Výstavba nových, ale aj rekonštrukcia starých rekreačných objektov má za následok priamy záber biotopov a fragmentáciu územia. V poslednej dobe je tiež veľmi atraktívne zriaďovať v turistických oblastiach rôzne doplnkové športové aktivity, ktorých prevádzka je následne spojená samozrejme s vyššou návštevnosťou turistov, nárastu intenzít dopravy, vyššou produkciou odpadov, odpadových vôd a emisií.

Ďalším kumulatívnym vplyvom je časť územia, ktorá bola od vyhlásenia ÚEV a CHVÚ už zastavaná – a to nielen vo vzťahu k biotopom, ktoré sú predmetom ochrany, ale tiež z hľadiska zníženia rozlohy biotopov niektorých

predmetných druhov a z hľadiska fragmentácie a rušenia. napr. zámery hotelových rezortov a pod. Pre tieto činnosti však nebolo realizované primerané hodnotenie.

Priamo v dotknutej lokalite sa nachádza niekoľko ďalších rekreačných zariadení (pre ktoré tiež nebolo realizované primerané hodnotenie), kde možno v rámci hodnotenia kumulatívnych vplyvov počítať aj s rušením živočíchov v okolí lokality (pohyb ľudí, prípadne psov a mačiek, súkromná hudobná produkcia a iné hlasné aktivity, zvýšená automobilová prevádzka, svetelné rušenie, zber lesných plodov a podobne).

V lokalitách „Starý dvor“ a Tižinka boli stanovené všeobecným záväzným nariadením obce Terchová č.1/2009 zo dňa 11.12.2009 predpokladané kapacity max. 300 lôžok. Na základe vykonanej analýzy daného územia je v súčasnej dobe zrealizovaných a stavebne povolených cca 213 lôžok, tzn. že kapacity nie sú prekročené.

5.4.1 ÚEV Malá Fatra

Pri hodnotení kumulatívnych vplyvov je potrebné brať do úvahy aj ciele ochrany jednotlivých predmetov ochrany. Napríklad pri biotope **6510 Nížinné a podhorské kosné lúky** je cieľom ochrany udržať výmeru biotopu. Realizáciou všetkých plánovaných zámerov podľa ÚP obce Terchová by ale jednoznačne došlo k zníženiu výmery tohto biotopu. Navrhovaná činnosť spôsobí **záber 1,1625 ha** biotopu 6510. Zároveň však v rámci projektu dôjde k **obnove a manažmentu** tohto biotopu na lokalite Príslop o **rozlohe 1,653 ha**, čím bude zachovaná výmera tohto biotopu v dotknutom ÚEV. V blízkosti navrhovanej činnosti došlo v minulosti k záberu tohto biotopu v rámci zámeru Horská osada Tižinka o výmere 3,5 ha (Záverečné stanovisko č. 1900/2013/608/Hnl. zo dňa 25.4.2013).

Predpokladaná zvýšená obývanosť, či návštevnosť lokality môže mať za následok nežiaducu synantropizáciu jedincov **medveďa hnedého** (zmeny správania zapríčinené získavaním neprirodzenej potravy - kuchynské odpady, odpadky po individuálnych turistoch). Kľúčovú úlohu tu bude zohrávať zvýšená početnosť ľudí a rekreačných zariadení v chránenom území, a následné nesprávne zaobchádzanie so vznikajúcimi odpadmi, ktoré môžu byť pre medvede lákavou potravou. Zmena v prirodzenom správaní poškodzuje nielen samotné medvede, ale predstavuje tiež významnú hrozbu aj pre človeka. Pri dlhodobejšom získavaní takejto potravy stráca medveď postupne plachosť, mení sa vzorec jeho správania. Pri spozorovaní človeka neuteká, naopak, stáva sa zvedavý. Nádoby s odpadom považuje za svoju korisť, ktorú si môže pred človekom aktívne brániť. Nebezpečným sa takéto zviera stáva aj v širšom okolí, napr. na turistických trasách, kde môže útočiť na turistov. Neželané návyky sa môžu prenášať aj na ďalšie generácie, a to v prípade, ak odpadky vyhľadáva vodiaca samica. Tieto vplyvy je možno eliminovať vhodnými opatreniami v prípade zabezpečenia odpadov z navrhovanej činnosti v miestnostiach a nádobách v rámci navrhovanej činnosti a to tak, aby sa vôbec minimalizovalo atrahovanie medveďa.

V neposlednom rade musíme pri navýšení turizmu počítať aj s možnosťou zvýšenia pytliactva v dotknutej oblasti. To môže mať spolu s rušením negatívny vplyv v kumulácií s už existujúcim tlakom napríklad na **vlka dravého** a **rysa ostrovida**. Realizáciou zámeru ďalej dôjde k ďalšej fragmentácii krajiny.

Aj pre **spriadača kostihojového** realizácia zámeru predstavuje negatívny vplyv na splnenie cieľa ochrany, a to zabezpečenie výskytu kvitnúcich medonosných rastlín ako potravinového zdroja tohto motýľa. V kombinácii s nevhodným manažmentom na okolitých lúkach by malo za dôsledok úplné vymedzenie tohto druhu z oblasti. Súčasťou projektu je však obnova a manažment vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Aj napriek absencii centrálnej evidencie kumulatívnych vplyvov na ÚEV Malá Fatra je možné v súčasnosti konštatovať, že plánované zámery na území ÚEV Malá Fatra v kumulácii s tu hodnoteným zámerom výstavby 4 rekreačných chát, nespôsobia významné negatívne vplyvy na integritu lokality.

5.4.1 CHVÚ Malá Fatra

Realizáciou navrhovaného zámeru dôjde k trvalému záberu vhodného potravného biotopu druhu o rozlohe 1,1625 ha. Ide o záber ekologicko-funkčného priestoru **EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská**

dravcov. Zároveň však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha.

Z pohľadu plnenia cieľov ochrany pre **chrapkáča poľného**, môžeme konštatovať, že realizáciou všetkých plánovaných zámerov podľa ÚP obce Terchová by jednoznačne došlo k zníženiu výmery vhodného biotopu druhu. Tiež by došlo k významnému vplyvu na udržanie početnosti populácie na 100 volajúcich samcov. V rámci tu hodnoteného projektu však dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha. Pri vhodnom manažmente obnovenej lokality predpokladáme jej osídlenie chrapkáčom poľným.

Pre ostatné dotknuté predmety ochrany: pôtik kapcavý, orol skalný, výr skalný, prepelica poľná, sokol sťahovavý, kuvičok vrabčí, strakoš veľký, sova dlhochvostá musíme pri vyhodnotení kumulatívnych vplyvov počítať aj s cieľom ochrany zabezpečenia výmery potravného biotopu pre tieto druhy. Nakoľko však v rámci projektu dôjde k obnove a manažmentu vhodného biotopu na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha, bude výmera potravného biotopu pre tieto druhy zachovaná.

Aj napriek absencii centrálnej evidencie kumulatívnych vplyvov na CHVÚ Malá Fatra je možné v súčasnosti konštatovať, že plánované zámery na území CHVÚ Malá Fatra v kumulácii s tu hodnoteným zámerom výstavby 4 rekreačných chát, nespôsobia významné negatívne vplyvy na integritu lokality.

6 Vyhodnotenie vplyvov projektu na integritu územia sústavy Natura 2000

Integritou pri CHVÚ a ÚEV rozumieme udržanie kvality lokality z hľadiska naplňovania ich ekologických funkcií vo vzťahu k predmetom ochrany – tzn., že nemožno posúdiť vplyvy na predmety ochrany, bez zohľadnenia integrity a naopak.

V dynamickom poňatí ide teda o schopnosť ekosystémov naďalej fungovať spôsobom, ktorý je priaznivý pre predmety ochrany z hľadiska zachovania, poprípade zlepšenia ich súčasného stavu. Tento pojem je tiež nutné chápať v širšom zmysle (pozri „integrity“ v texte smernice o biotopoch) nielen topograficky či geograficky, ale tiež časovo, populačne a pod.

Narušením integrity tak môže byť aj ochudobnenie druhovej diverzity jednotlivých biotopov, prerušenie prirodzených komunikačných kanálov, migračných ciest alebo napr. zmeny ekosystémov spôsobené zanesením nových druhov.

Významnosť vplyvov na celistvosť lokalít sústavy Natura 2000 nie je v predpisoch EÚ presne definovaná. V rámci členských štátov EU však existuje konsenzus v tom, že významný vplyv na integritu lokality nastáva vtedy, ak je preukázaný významný negatívny vplyv aspoň na jeden z ich predmetov ochrany. Samozrejme je vhodné posúdiť vplyv ako významne negatívny tiež pokiaľ je súhrn mierne negatívnych vplyvov natoľko významný, že v celkovom pohľade vyvolá potrebu posúdiť vplyv na ekologické funkcie ako významne negatívny.

Na základe tohto pohľadu bol vypracovaný súhrnný záver o vplyve posudzovaného zámeru na integritu dotknutých území sústavy Natura 2000, ktorý je uvedený nižšie. Všetky výsledky čiastkových hodnotení sú podrobne vysvetlené vyššie v predchádzajúcich kapitolách.

Tabuľka 26 Vplyvy zámeru na dotknuté územia sústavy Natura 2000, ich predmety ochrany a výsledný vplyv na integritu sústavy Natura 2000

Územie sústavy Natura 2000	Predmet ochrany	Vplyv zámeru	Celkový vplyv
ÚEV Malá Fatra (SKUEV0252)	6510 Nížinné a podhorské kosené lúky	-1	-1
	Vlk dravý	-1	
	Spriadač kostihojový	0!	
	Rys ostrovid	-1	
	Medveď hnedý	-1	
Vplyv zámeru na integritu sústav Natura 2000			**-1**

Vplyv na dotknuté územie sústavy Natura 2000 ÚEV Malá Fatra bol vyhodnotený ako mierne negatívny (-1).

Tabuľka 27 Vplyvy zámeru na dotknuté územia sústavy Natura 2000, ich predmety ochrany a výsledný vplyv na integritu sústavy Natura 2000

Územie sústavy Natura 2000	Predmet ochrany	Vplyv zámeru	Celkový vplyv
CHVÚ Malá Fatra (SKCHVÚ013)	Pôtik kapcavý	0!	-1!
	Orol skalný	0!	
	Výr skalný	0!	
	Prepelica poľná	0!	
	Chrapkáč poľný	-1!	
	Sokol sťahovavý	0!	
	Kuvičok vrabčí	0!	
	Strakoš veľký	0!	
	Sova dlhochvostá	0!	
Vplyv zámeru na integritu sústav Natura 2000			**-1!**

Vplyv na dotknuté územie sústavy Natura 2000 CHVÚ Malá Fatra bol vyhodnotený ako mierne negatívny (-1!). Nulový vplyv hodnotíme s upozornením (výkričníkom) nakoľko bude potrebná poprojektová kontrola obnoveného a manažovaného biotopu na lokalite Príslop.

7 Návrh zmierňujúcich opatrení

Na základe vyhodnotenia vplyvu vykonaného v kapitole 5, odporúčame pri realizácii zámeru nasledujúce opatrenia na prevenciu, predchádzanie a zníženie očakávaných nepriaznivých účinkov zámeru.

7.1 Opatrenia počas výstavby

- Počas výstavby rešpektovať zábery stavby, aby nedochádzalo k zbytočnému ničeniu okolitých biotopov (potencionálne hniezdne a potravné biotopy), stavenisko je potrebné oplotiť pevným plotom.
- Stavebnú techniku parkovať iba na vyhradených miestach v rámci záberov stavby.
- Zabezpečiť technické opatrenie na zníženie hlukovej záťaže prostredia a priestoru dotknutého ÚEV a CHVÚ Malá Fatra. Opatrenie realizovať na základe dostupných a technicky možných opatrení.
- Počas výstavby je potrebná prítomnosť environmentálneho stavebného dozoru (odborne spôsobilá osoba podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny) a to minimálne raz za dva týždne.

7.2 Opatrenia počas prevádzky

- Monitoring obnoveného a manažovaného biotopu 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky na lokalite Príslop.
- Zabrániť šíreniu inváznych druhov rastlín.
- Kontrolovať a regulovať výskyt mačky domácej.
- Zamedziť voľnému pohybu psov mimo zastavané územie.
- Minimalizovať rušenie hlukom, obmedzenie vo večerných hodinách. Zákaz vonkajšej reprodukovanej hudby.
- Zabezpečenie odpadov z navrhovanej činnosti v miestnostiach a nádobách v rámci navrhovanej činnosti a to tak, aby sa minimalizovalo atrahovanie veľkých šeliem.
- Na lokalite Príslop je uvažované so zintenzívnením kosby na okrajoch, kde zarastá drevinami. Kosba bude prebiehať minimálne 1x ročne (max 2 x ročne). Vhodné je mozaikovité kosenie.

Z dôvodu ochrany **chrapkáča poľného**:

- Na významných hniezdiskách, alebo častiach lúk posunúť termín kosenia až po vyhniezdení a letuschopnosti mláďat, resp. po konzultácii s ornitológom.
- Lúky kosiť od stredu k okrajom, alebo z jedného konca na druhý koniec pozemku. Najviac využívaný nevhodný spôsob kosenia, pri ktorom sa postupuje po obvode od okraja pozemku postupne do stredu, kde sú zatlačované mláďatá, ktoré tu často bývajú vykosené. Zmenou smeru pohybu traktora od stredu k okrajom sú chrapkáče vytlačované do okolia, kde môžu naďalej prežívať.
- Pri kosení používať plašiče a kosbu vykonávať so zníženým pojazdovej rýchlosti mechanizmov.
- Ponechávať nepokosené časti lúk (pásy), ktoré slúžia ako úkryt.
- Kosbu lúk je vhodné rozložiť na etapy.
- Vylúčiť používanie agrochemikálií, umelých hnojív a hnojovice na lúkach.

8 Záver

Cieľom tohto „naturového hodnotenia“ v rámci posudzovania EIA bolo vyhodnotiť vplyv predkladanej činnosti výstavby 4 rekreačných chát na lokality sústavy Natura 2000 a určiť, či navrhovaný projekt má alebo nemá významný vplyv na integritu lokalít.

Navrhovaná činnosť je situovaná priamo v ÚEV Malá Fatra a CHVÚ Malá Fatra. V zmysle platného Územného plánu obce Terchová je predmetné územie súčasťou funkčnej zóny D. Funkcia a typ stavebnej činnosti v predmetnom území D: Výstavba rekreačných chalúp.

Vplyvy výstavby budú najmä: zásah do biotopov spojený s degradáciou, alebo inými negatívnymi vplyvmi, rušenie hlukom, alebo svetlom zo stavebných strojov, možná kontaminácia pôdy, alebo vody v prípade havárií. Počas prevádzky budú negatívne pôsobiť najmä: záber potravného biotopu, záber hniezdneho biotopu, rušenie ľudskou činnosťou (hluk, svetlo, odpady), prejazdy motorových vozidiel, fragmetnácia, bariérový efekt, synantropizácia (medveď), šírenie inváznych druhov rastlín.

Realizáciou zámeru dôjde k trvalému záberu biotopu 6510 Nížinné a podhorské kosné lúky o rozlohe 1,1625 ha a zároveň je súčasťou projektu obnova a manažment biotopu 6510 na lokalite Príslop o rozlohe 1,653 ha. Zároveň ide o záber ekologicko-funkčného priestoru EFP7: hniezdiská chrapkáča, prepelice, strakoša veľkého a loviská dravcov.

V rámci ÚEV Malá Fatra bol identifikovaný mierne negatívny (-1) vplyv navrhovanej činnosti v kumulácií so súvisiacimi činnosťami v území pri predmetoch ochrany: biotop 6510 Nížinné a podhorské kosené lúky, vlk dravý, rys ostrovid a medveď hnedý. V CHVÚ Malá Fatra bol mierne negatívny (-1!) vplyv vyhodnotení pri predmete ochrany chrapkáč poľný. Preto boli v kapitole 6 prijaté zmierňujúce opatrenia.

Celkový vplyv na integritu sústavy lokalít Natura 2000 zhodnotený v rámci tohto primeraného hodnotenia navrhovanej činnosti konštatuje, že v dotknutých lokalitách sústavy Natura 2000 nedôjde k významne negatívnym vplyvom na integritu týchto lokalít.

Hodnotený zámer novostavby rekreačných chát v Terchovej, lokalita Tižinka, nemá významný vplyv na integritu lokalít sústavy Natura 2000 z hľadiska cieľov jeho ochrany, ani na identifikované dotknuté predmety ochrany ÚEV Malá Fatra a CHVÚ Malá Fatra.

V Banskej Bystrici, 12/2024

Vypracovali:

Mgr. Marek Toman (m.toman@hbh.cz)

Držiteľ autorizácie k posudzovanie podľa § 45i zákona č.114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění; MŽP ČR - č. j. MZP/2023/630/379

Ing. Peter Mikoláš (**p.mikolas@hbhprojekt.sk**)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z.z.

Autorizovaná osoba k spracovaniu hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, MŽP SR č. o. 01/2022

Mgr. Michal Králik (**m.kralik@hbhprojekt.sk)**

© CyberTracker level tracker II.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z. z.

Autorizovaná osoba k spracovaniu hodnotenia vplyvov na sústavu Natura 2000, MŽP SR č. o. 01/2021

Člen IUCN svetovej komisie pre chránené územia 2021-2025

Ing. Martin Smolek (m.smolek@hbhprojekt.sk)

Mapové prílohy, GIS

Mgr. Oleksiiovets Taras (t.oleksiiovets@hbhprojekt.sk)

Mapové prílohy, GIS

RNDr. Marek Sekerčák (m.sekercak@hbhprojekt.sk)

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.24/2006 Z. z.

Odborne spôsobilá osoba podľa zákona č.543/2002 Z. z

Znalec v zozname znalcov podľa zákona č.382/2004 Z. z., odbor: Ochrana životného prostredia, odvetvia: Odhad škôd v životnom prostredí, Ochrana prírody a krajiny

9 Použité zdroje údajov

Atlas krajiny, SAV Bratislava, (2002).

Cepák & al. (2008): Atlas migrace ptáků České a Slovenské republiky. Aventinum, Praha, 607 str.

Černecký J. (ed.) (2020): Správa o stave biotopov a druhov európskeho významu za obdobie rokov 2013 – 2018 v Slovenskej republike. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody SR. 109 str.

Černecký J. et al. (2020): Stav ochrany vtáctva na Slovensku v rokoch 2013 – 2018. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica. 105 s.

D.A. & de Juana, E. (eds.) (2012): Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.

Danko a Chavko (2002). Orol kráľovský (*Aquila heliaca*). In: Danko, Š., Darolová, A., Krištín, T. (eds.) (2002). Rozšírenie vtákov na Slovensku. Veda, Bratislava.

Danko Š. et al. (2002): Rozšírenie vtákov na Slovensku. VEDA, Bratislava, 688 s.

Ferianc, O. (1977). Vtáky Slovenska 1. Veda, Bratislava.

Francis, C. D. & Barber, J. R. (2013): A framework for understanding noise impacts on wildlife: an urgent conservation priority. Frontiers in Ecology and Environment 11: 305–313.

Gúgh J. et al. (2015): Zásady ochrany európsky významných druhov vtákov a ich biotopov. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 2015. 332 s.

Janák, M., Černecký, J., Saxa, A. (eds.), (2015). Monitoring živočíchov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky 2013 – 2015. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 300 s.

Juana, E. (eds.) (2014). Handbook of the Birds of the World Alive. Lynx Edicions, Barcelona.

Karaska, D. et al. (2015): Chránené vtáčie územia Slovenka. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 380 s.

Polák, P., Saxa, A. (eds.), 2005: Priaznivý stav biotopov a druhov európskeho významu. Štátna ochrana prírody SR, Banská Bystrica, 736 s.

Shannon, G., McKenna, M. F., Angeloni, L. M., Crooks, K. R., Fristrup, K. M., Brown, E., Warner, K.A., Nelson, M.D., White, C., Briggs, J. & McFarland, S. 2015: A synthesis of two decades of research documenting the effects of noise on wildlife. Biological Reviews.

Šefferová Stanová, V., Galvánková, J., Rizman, I., (eds.), (2015). Monitoring rastlín a biotopov európskeho významu v Slovenskej republike. Výsledky a hodnotenie za roky 2013 – 2015. Banská Bystrica: Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky. 300 s.

Šťastný, K., Krištín, A. (2021): Ottov obrazový atlas, vtáky Česka a Slovenska. Ottovo nakladatelství, Praha. 568 s.

https://natura2000.eea.europa.eu/Natura2000/SDF.aspx?site=

https://nature-art12.eionet.europa.eu/article12/

https://www.dravce.sk/

https://www.biomonitoring.sk/

https://www.sopsr.sk/natura

http://aves.vtaky.sk/index/

10 Prílohy

Príloha 1: Správa z entomologického a ornitologického prieskumu
Príloha 2: Botanický prieskum
Príloha 3: Dohoda o kosení lokality Príslop